

วันมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2544

lenaja una

\$ 96335

ท่านมาก

สำนักราชเลขาธิการ

ริ มีนาคม 🌬

เรื่อง พระราชทานชื่อมหาวิทยาลัย

เรียน อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา อ้างถึง หนังสือลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๑๗

ตามที่ท่านขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา ขอพระราชทานชื่อของ
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ซึ่งได้รับการยกฐานะชื้นเป็นมหาวิทยาลัย ตามมศิคณะรัฐมนตรี
ในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๘๓ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น
ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝาละอองธุลีพระบาทแล้ว
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ พระราชทานชื่อมหาวิทยาลัย ว่า "ศรีนครินทรวิโรณ"

(หมอมหลวงทวีสันฅ์ ลคาวัลย์) ราชเลขาชิการ

กองการในพระองค์ โทร.๒๑๑๕๑ – ๓ ฅอ ๒๑

"หรีนครินทรวิโรฒ" – (มหาวิทยาลัย) ที่เจริญเป็นศรีสงา
 แก่มหานคร

สารอธิการบดี

งานวันมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเมื่อปีที่ผ่านมา ได้จัดพิมพ์หนังสือเผยแพร่ชื่อว่า **พระ ราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันด้านการศึกษา** ซึ่งเป็นปาฐกถาของ ศาสตราจารย์ ม.ล. ปิ่น มาลากุล ผู้ก่อกำเนิดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปรากภูว่า สาร สนเทศที่เป็นลายลักษณ์อักษรนั้น ทำให้คณาจารย์ ข้าราชการ ศิษย์เก่า และศิษย์ปัจจุบัน รวมถึงผู้ เกี่ยวข้อง ได้รับความรู้ มีความเข้าใจ และสนใจมหาวิทยาลัยมากขึ้น ปีนี้มหาวิทยาลัยจึงมีความ ประสงค์เพิ่มเติมสารสนเทศเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยให้กว้างขวางยิ่งขึ้นโดยจัดพิมพ์หนังสือเผยแพร่ใน ประเด็นสำคัญ 3 ประการ คือ ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปัจจุบัน รวมถึงพันธกิจที่มหาวิทยาลัยจักต้องร่วมมือร่วมใจกันทำตามแผนแม่บทที่วางไว้ ประการที่สอง คือ อาคารสถานที่ที่สำคัญของมหาวิทยาลัย อาทิ อาคาร 3 เป็นอาคารเก่าแก่ที่สุดของมหาวิทยาลัย ซึ่งอยู่ระหว่างการปรับปรุงอนุรักษ์ไว้ใช้ประโยชน์ถึง 3 หน่วยงาน ได้แก่ หอเกียรติยศ พิพิธภัณฑ์ การศึกษา และหอจดหมายเหตุ ประการสุดท้าย กล่าวถึง**องค์พระประมุขของประเทศ 2 พระองค์** คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 รวมทั้งบูรพาจารย์ในยุคแรกของสถาบัน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ม.ล. ปิ่น มาลากุล ศาสตราจารย์ ดร. สาโรช บัวศรี และ ศาสตราจารย์ ดร. สุดใจ เหล่าสุนทร ผู้วางรากฐานสถาบันด้วยปรัชญาที่ว่า "การศึกษา คือ ความเจริญงอกงาม" และก่อกำเนิดปณิธาน "ปราชณ์ผ้ทรงศีล"

นับแต่อดีตถึงปัจจุบัน มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการในด้านต่าง ๆ ก้าวหน้ามาโดยลำดับ จึง มีความจำเป็นต้องบันทึกข้อมูลและสารสนเทศ ไว้ให้ทุกคนเข้าใจร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม และเก็บ ไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาค้นคว้าให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไปในอนาคต

ดิฉันหวังว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ คณาจารย์ ข้าราชการ ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน และผู้ที่เกี่ยวข้องโดยทั่วกัน

> (รองศาสตราจารย์ ดร. สุมณฑา พรหมบุญ) อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Sommy dury

หนังสือวันมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2544

คณะผู้จัดทำ

รองอธิการบดีฝ่ายศิลปวัฒนธรรม
อาจารย์สุรชาติ ทินานนท์
นายวันซัย วิเศษสุวรรณ
นายชำนาญ แสงแก้ว
นางสาวพรรณราย ประสิทธิ์นราพันธุ์
นางสาวชลีนาถ สิงหเรศร์
นางจันทิรา จิตวีระ
นางสุพัฒนา ชลศีรี
นายสัณหกช สัมมาชีพ
นางสาวอัมพิกา มีชัย
นายศุภชัย แก้วซัง
นายยุทธพงศ์ นันทพงศ์

พิมพ์ที่

สันติศิริการพิมพ์ 1763/5 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 57 บางพลัด กรุงเทพมหานคร โทร. 4243975, 8817570 นายสันติพงษ์ กาลอรุณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา 2544

จำนวนพิมพ์

1,000 เล่ม

คำนำ

ในโอกาสวันมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 28 เมษายน 2544 มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒได้จัดทำหนังสือ "วันมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2544" เพื่อเป็นที่ระลึก โดยได้ รวบรวมและเรียบเรียงประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ต้นจนปัจจุบันเรื่องราวของอาคาร และสิ่งก่อสร้างในมหาวิทยาลัย รวมทั้งการแนะนำบุคคลต่างๆ ที่มีคุณูปการต่อมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ได้รวบรวมไว้เฉพาะในส่วนของประสานมิตร และองครักษ์ ส่วนโรงเรียนสาธิตและวิทยาเขตต่างๆ ที่ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยไปแล้ว มิได้รวบรวมไว้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ คณะ สถาบัน และสำนัก ที่มีอยู่ปัจจุบัน จักได้รวบรวมและเรียบเรียง ตีพิมพ์ในโอกาสต่อไป เพื่อให้ประวัติของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คณะผู้จัดทำ เมษายน 2544

สารบัญ

ภาคที่	า ประวัติ		
	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	•	13
	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์		34
กาดที่	2 อาคาร		
81 17171	อาคาร 1		39
	อาคาร 2		42
	อาคาร 3		44
	อาคาร 4		46
	อาคาร 5		48
	อาคาร 6		50
	อาคาร 7		52
	อาคาร 8		54
	อาคาร 9 (สำนักงานอธิการบดี)		56
	อาคาร 10		58
	อาคาร 11		60
	อาคาร 12		62
	อาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ		64
	อาคาร 14		66
	อาคาร 15		68
	อาคาร 16,17		70
	อาคารวิจัยและการศึกษาต่อเนื่อง		
	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี		72
	อาคาร 19 (อาคารกายวิภาคศาสตร์)		74
	อาคารหอประชุม		76
	อาคารโรงอาหาร (เดิม)		78
	ศูนย์กีฬาสิรินธร		80
	หอพระมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ		82
ภาคที่	3 บุคคล		
	้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล		87
	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช		92
	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี		97
7	ศาสตราจารย์ หม่อมหลวงปิ่น มาลากล	9	101

	พลตำรวจจัตวาหม่อมหลวงมานิจ ชุมสาย	104
	หลวงสวัสดิ์สารศาสตรพุทธิ	106
	ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี	108
	ศาสตราจารย์ ดร.สุดใจ เหล่าสุนทร	111
ภาคผเ	เวก	
*	ภาคผนวก เ	116
	ภาคผนวก 2	118
	ภาคผนวก 3	120
	ภาคผนวก 4	122
	ภาคผนวก 5	124
	ภาคผนวก 6	126
	ภาคผนวก 7	133
	ภาคผนวก 8	136
	ภาคผนวก 9	138
	ภาคผนวก 10	172
*	ภาคผนวก 11	174
	ภาคผนวก 12	184

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สถาบันอุดมศึกษาที่เก่าแก่แห่งหนึ่งของประเทศ มีประวัติ ความเป็นมาอันยาวนาน ถึงปี พ.ศ. 2544 นับเป็นเวลากว่าครึ่งศตวรรษ เริ่มตั้งแต่เป็นโรงเรียนฝึก หัดครูชั้นสูงถนนประสานมิตร แล้วยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดังประวัติความเป็นมา ต่อไปนี้

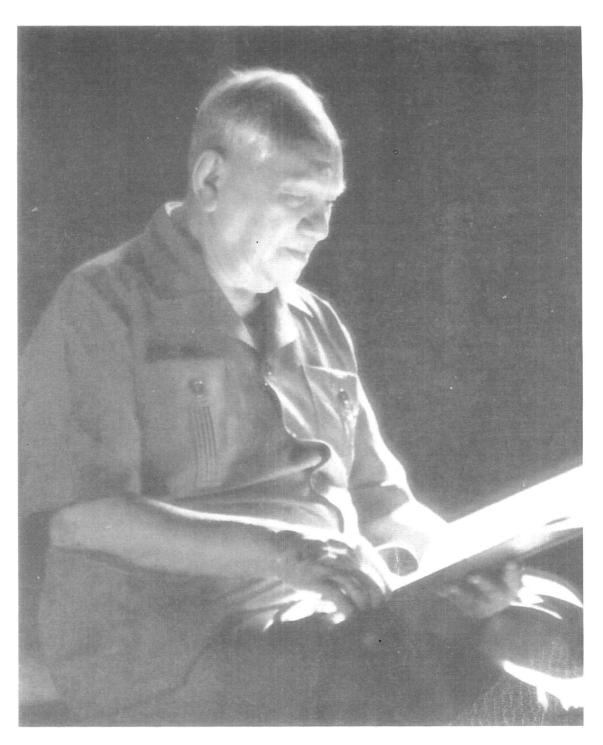
า. ก่อนโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง

ย้อนอดีตไปกว่าเมื่อ 50 ปี ก่อนการก่อตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงถนนประสานมิตร กระทรวงศึกษาธิการได้เริ่มการฝึกหัดครู 3 ระดับ คือ โรงเรียนฝึกหัดครูมูล โรงเรียนฝึกหัดครูประถม และโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม ทั้ง 3 ระดับนี้ อยู่ในสังกัด กรมวิสามัญศึกษา

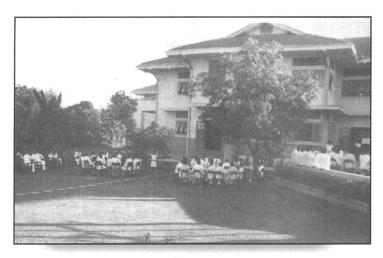
- 1. โรงเรียนฝึกหัดครูมูล เป็นโรงเรียนฝึกหัดครูซึ่งตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคของประเทศ เช่น โรงเรียนฝึกหัดครูเชียงใหม่ โรงเรียนฝึกหัดครูตรัง โรงเรียนฝึกหัดครูคอหงส์ สงขลา โรงเรียนฝึกหัด ครูชัยนาท โรงเรียนฝึกหัดครูอุบลราชธานี ฯลฯ เป็นต้น โรงเรียนฝึกหัดครูเหล่านี้ เปิดสอนระดับ ประกาศนียบัตรครูมูลเพียงอย่างเดียว เป็นโรงเรียนประจำมีหลักสูตร 1 ปี รับนักเรียนที่สำเร็จชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 (คือมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปัจจุบัน) เข้าเรียน สำเร็จแล้วได้รับประกาศนียบัตร ประโยคครูมูล (ป.) ครูวุฒินี้มุ่งให้ไปสอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา
- 2. โรงเรียนฝึกหัดครูประถม เป็นโรงเรียนฝึกหัดครูซึ่งจัดเป็นโรงเรียนประจำมีหลักสูตร 3 ปี รับนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และครูที่มีวุฒิ ป. เข้าเรียน สำเร็จแล้วได้รับ ประกาศนียบัตร ประโยคครูประถม (ป.ป.) โรงเรียนฝึกหัดครูระดับนี้มีอยู่เพียง 4 โรงเรียน ทั้งหมดตั้งอยู่ใน กรุงเทพมหานคร คือ
  - 2.1 โรงเรียนฝึกหัดครูพระนคร (รับเฉพาะนักเรียนชาย)
  - 2.2 โรงเรียนบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (รับเฉพาะนักเรียนชาย)
  - 2.3 โรงเรียนสตรีเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ (รับเฉพาะนักเรียนหญิง)
  - 2.4 โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย (รับเฉพาะนักเรียนหญิง)

โรงเรียนฝึกหัดครูทั้ง 4 โรงเรียนนี้ รับเฉพาะนักเรียนทุนเท่านั้น นักเรียนฝึกหัดครูทุกคน เป็นผู้ได้รับทุนของรัฐบาลบ้าง ทุนของเอกชนบ้าง เช่น นักเรียนทุนของจังหวัด นักเรียนทุนของ โรงเรียนราษฎร์ เป็นต้น ทุนดังกล่าวเป็นทุนค่าบำรุงการศึกษา และค่ากินอยู่ในโรงเรียนประจำ ครู วุฒินี้ต้องการให้ไปสอนในระดับมัธยมต้น

3. โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม ในตอนแรกโรงเรียนฝึกหัดครูระดับนี้มีอยู่เพียงโรงเรียนเดียว คือ โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมหลังกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2484 โดย ม.ล. มานิจ ชุมสาย

ศาสตราจารย์ ม.ล.ปิ่น มาลากุล ผู้ก่อตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร

การสัมมนาครั้งแรกในประเทศไทย ที่อาคาร 1 วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ตึก 2 เดิม ใช้เป็นหอนอนของนิสิต ด้านหน้ามีสระน้ำ ซึ่งเป็นบริเวณสำนักหอสมุดกลางในปัจจุบัน

นิสิต กศ.บ. รุ่น า

เป็นโรงเรียนสหศึกษา และเป็นโรงเรียนประจำ มีหอพักชาย-หญิงแยกกัน แต่ไปรวมกันที่โรงเรียน ซึ่งตั้งอยู่หลังกระทรวงศึกษาธิการ (บริเวณที่ตั้งคุรุสภาปัจจุบันใกล้กับที่ตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูพระนคร) โรงเรียนแห่งนี้มีหลักสูตร 2 ปี รับนักเรียนจากผู้ที่สำเร็จ ป.ป. แล้วเข้าเรียน สำเร็จแล้วได้รับ ประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยม (ป.ม.)

ใน พ.ศ. 2490 ม.ล. ปิ่น มาลากุล ซึ่งดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ตั้ง โรงเรียนฝึกหัดครูระดับนี้ขึ้นอีกโรงหนึ่งที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เรียกชื่อว่า โรงเรียนฝึกหัดครู เตรียมอุดมศึกษา จัดเป็นโรงเรียนสหศึกษาประเภทเดินเรียน รับจากนักเรียนที่สำเร็จชั้นเตรียม อุดมศึกษาแล้วเรียนต่ออีก 3 ปี สำเร็จการศึกษาแล้วได้รับวุฒิ ประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยม (ป.ม.) ครูระดับนี้ต้องการให้ไปสอนระดับมัธยมปลาย

อนึ่ง มีหลักสูตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ รับผู้ ที่สำเร็จการศึกษาได้รับปริญญา อ.บ.,และ วท.บ. แล้วเข้าเรียนต่อวิชาครูอีก า ปี สำเร็จแล้วได้รับ ประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยมเพิ่มขึ้นเป็น อ.บ., ป.ม. หรือ วท.บ., ป.ม. เป็นต้น

วุฒิครูอีกประเภทหนึ่งได้จาก การสอบวิชาชุดครู ตามระเบียบของคุรุสภา ผู้ที่สอบวิชาชุด ครูได้ครบแล้วจะได้รับวุฒิครูดังนี้

- า. พ. เทียบเท่า ป.
- 2. พ.ป. เทียบเท่า ป.ป.
- 3. พ.ม. เทียบเท่า ป.ม.

2. โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร

ในปี พ.ศ. 2489 ม.ล. ปิ่น มาลากุล ซึ่งดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมสามัญศึกษา ในขณะนั้น มีความคิดที่จะจัดตั้ง โรงเรียนฝึกหัดครู ที่มีมาตรฐานสูงขึ้น จึงได้จัดซื้อที่ดินบริเวณทุ่งบางกะปิ ซอยประสานมิตร ถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร จากเจ้าของที่ดิน หลายราย จนได้ที่ดินจำนวน 93 ไร่ 1 งาน 18 ตารางวา และดำเนินการก่อตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตรขึ้น ในวันที่ 28 เมษายน 2492 กระทรวงศึกษาธิการ โดยพลเอกมังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศ เปิดโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร¹ โดยให้สังกัดกรมสามัญศึกษาและแต่งตั้ง หลวงสวัสดิสารศาสตรพุทธิ (สวัสดิ์ สุมิตร) อธิบดีกรมวิสามัญศึกษาในขณะนั้น ให้รักษาราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร อีกตำแหน่งหนึ่ง และบรรจุแต่งตั้ง นายสวัสดิ์ สิงหพงษ์ ม.ร.ว. จุรีพรหม กมลาศน์ และ นายเกยูร ลิ่มทอง ดำรง ตำแหน่ง อาจารย์ประจำรุ่นแรก พร้อมกันนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบ ว่าด้วยการจัดการ โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตรวิ

กรมวิสามัญศึกษา ซึ่งมีหน้าที่จัดการฝึกหัดครูในเวลานั้นได้คัดเลือกนักเรียนฝึกหัดครูชาย อายุไม่เกิน 17 ปีจากโรงเรียนฝึกหัดครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 12 คน และจากโรงเรียนฝึกหัดครูพระนคร (วังจันทร์เกษม) 19 คน รวม 31 คน ให้มาเข้าเรียนเป็นนักเรียนฝึกหัดครู ณ โรงเรียนฝึกหัดครู ชั้นสูงถนนประสานมิตร เป็นรุ่นแรก³ ซึ่งเข้าศึกษาและอยู่ประจำในสำนักตั้งแต่วันที่ 9 มิถุนายน 2492

ส่วนนักเรียนรุ่นที่ 2,3,4,5 โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร สอบคัดเลือกเอง โดยรับนักเรียนรุ่นละประมาณ 30 คน รวมระยะเวลา 5 ปี มีนักเรียนฝึกหัดครู ณ สถานศึกษาแห่งนี้

วิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อ พ.ศ. 2496 ซ้ายสุด หอนอน า ขวาสุด หอนอน 2 ด้านหน้า ตึก 3 อาคารเรียนรวม หลังอาคารเรียนคือโรงอาหาร

พลเอกมังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานในพิธีประสาทปริญญาบัตร กศ.บ. รุ่น า

พิธีประสาทปริญญาบัตร กศ.บ. รุ่น 1 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

168 คน

ในปี พ.ศ. 2495 กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งแต่งตั้ง ดร. สาโรช บัวศรี ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร สืบต่อจากหลวงสวัสดิสารศาสตรพุทธิ

3. วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ด้วยเหตุที่ในขณะนั้น วุฒิครูสูงสุด คือ ประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยม (ป.ม.) ซึ่ง เทียบเท่าอนุปริญญา ทำให้เกิดความล้าหลังในการประกอบวิชาชีพครู ไม่ทัดเทียมกับผู้ประกอบ อาชีพด้านอื่น ครูเหล่านั้นจึงลาออกและเปลี่ยนอาชีพไปเป็นส่วนมาก ทำให้ครูขาดแคลน ครู ประจำการที่เหลืออยู่ ก็ด้อยคุณภาพ เป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของชาติ

ในปี พ.ศ. 2495 ม.ล. ปิ่น มาลากุล ซึ่งดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงศึกษาธิการดำริจะ แก้ปัญหาดังกล่าวจึงได้ประชุมปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาทั้งหลาย ในการปฏิรูปครั้งนั้น ดร.สาโรช บัวศรี ได้เสนอให้จัดตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา เพื่อเพิ่มวุฒิครูให้ถึงขั้นปริญญา แบบ เดียวกับวิชาชีพอื่น ซึ่ง ม.ล. ปิ่น มาลากุล ก็เห็นด้วยกับความคิดที่เสนอนั้น

ต่อจากนั้น ในปี พ.ศ. 2496 กระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา ณ สถานที่เดียวกับโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร โดยให้สังกัดกรมวิสามัญศึกษา วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2496⁴ และแต่งตั้งหลวงสวัสดิสารศาสตรพุทธิ รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการ วิทยาลัยวิชาการศึกษาอีกตำแหน่งหนึ่ง

ต่อมา กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศรวมโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร เข้า กับวิทยาลัยวิชาการศึกษาและให้เรียกชื่อว่า "วิทยาลัยวิชาการศึกษา" ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2496°

พร้อมกันนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา และนำขึ้นทูลเกล้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงลงพระปรมาภิไธย เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2497' โดย ม.ล. ปิ่น มาลากุล เป็นผู้รักษาการในตำแหน่งอธิการ

ต่อมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ ดร. สาโรช บัวศรี เป็นศาสตราจารย์และดำรงตำแหน่งอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา ตั้งแต่ วันที่ 7 มีนาคม 2499

วิทยาลัยวิชาการศึกษา แบ่งส่วนราชการตาม พ.ร.บ. วิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. 2497 ดังนี้

- า. สำนักงานอธิการบดี
- 2. คณะวิชาการศึกษา
- คณะวิชาวิจัยการศึกษา
- 4. คณะวิชามนุษยธรรมศึกษาและสังคมศาสตร์
- 5. คณะวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

วิทยาลัยอยู่ในความควบคุมดูแลของสภาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วย

- กรรมการโดยตำแหน่ง คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ, ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, อธิการ,รองอธิการ,หัวหน้าคณะวิชา และหัวหน้าสำนักงานอธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ
  - 2. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีจำนวนไม่เกินสองในสามของกรรมการโดยตำแหน่ง

พิธีพระราชทานปริญญาบัตร ณ อาคาร 4

พิธีพระราชทานปริญญาบัตร ณ อาคารหอสมุดเดิม

เหตุการณ์การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นมหาวิทยาลัย

พิธีพระราชทานปริญญาบัตร ณ อาคาร 4

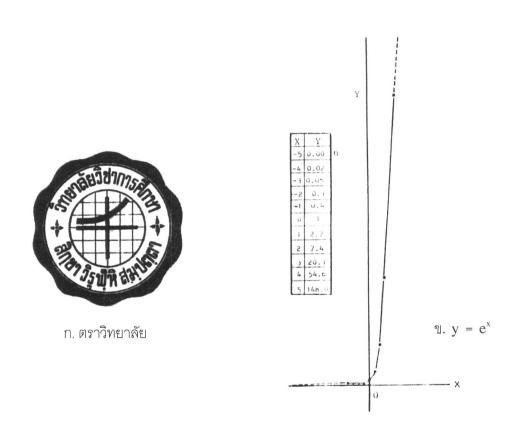
ม.ล.ปิ่น มาลากุล ทูลเกล้า ฯ ถวายฉลองพระองค์ครุยและ ปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ศ. สาโรช บัวศรี อธิการคนแรกของวิทยาลัยวิชาการศึกษา

อนึ่ง ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ได้เสนอความคิดเกี่ยวกับสี, ปรัชญาและตราของวิทยาลัย ต่อสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ซึ่งได้รับความเห็นชอบให้ใช้ได้ดังนี้

- สีของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ใช้สีเทา-แดง มีความหมายดังนี้ สีเทาเป็นสีของสมอง หมายถึงความเฉลียวฉลาด สีแดงเป็นสีของเลือด หมายถึงความกล้าหาญ ฉะนั้น สีเทา-แดงจึง หมายความว่า มีทั้งความเฉลียวฉลาดและความกล้าหาญ⁷
- 2. **ปรัชญาของวิทยาลัย** ได้แก่ "**การศึกษา คือ ความเจริญงอกงาม**" ตรงกับภาษา อังกฤษว่า Education is growth และตรงกับภาษาบาลีว่า "สิกุขา วิรุหฺหิ สมุปตฺตา"ภาษาบาลีนี้ ศาสตราจารย์ ดร.บรรจบ พันธุเมธา เป็นผู้กำหนดให้ อันหมายถึง การเติบโตอย่างได้สัดส่วน เหมาะกับกาลเทศะทั้งทางด้านร่างกาย, สติปัญญา, อารมณ์ และสังคม
- 3. **ตรา** ใช้ตราซึ่งแสดงในภาพ ก. อันได้มาจากสมการ $y=e^x$ เมื่อนำค่า x และ y มา เขียนเป็นกราฟ ดังแสดงในภาพ ข.

วิทยาลัยวิชาการศึกษา เปิดสอนครั้งแรก 4 สาขาวิชา มีนิสิตรวม 31 คน ได้แก่ สาขาวิชา การประถมศึกษา มีนิสิต 8 คน สาขาวิชาการมัธยมศึกษา มีนิสิต 7 คน สาขาวิชาบริหารการศึกษา มีนิสิต 8 คน และสาขาวิชาอาชีวศึกษา มีนิสิต 8 คน°

เมื่อมีพระราชบัญญัติ ก่อตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นแล้ว วิทยาลัยวิชาการศึกษาก็ได้ เจริญและขยายตัวโดยเริ่มตั้งวิทยาเขตใหม่ ตามลำดับดังนี้

พ.ศ. 2498 ตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา ปทุมวัน โดยยกฐานะโรงเรียนฝึกหัดครูเตรียม อุดมศึกษา ขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของวิทยาลัย และตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ที่ตำบลแสนสุข

อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี นับเป็นสถาบันอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาคแห่งแรกในประเทศไทยที่สอน ถึงระดับปริญญา

พ.ศ. 2510 ตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลก ที่ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พ.ศ. 2511 ตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา มหาสารคาม ที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม และตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา สงขลา ที่อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

พ.ศ. 2512 ตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา พระนครอยู่ในบริเวณเดียวกับวิทยาลัยครูพระนคร ต่อมาเรียกชื่อว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางเขน กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2513 วิทยาลัยพลศึกษา ของกรมพลศึกษา ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของวิทยาลัยวิชา การศึกษาเรียกชื่อว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษา พลศึกษา

อนึ่ง กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศให้วิทยาลัยวิชาการศึกษา ไปสังกัด กรมการฝึกหัดครู หลังจากที่ ศาสตราจารย์ ดร. สุดใจ เหล่าสุนทร เข้ารับตำแหน่งอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในปี พ.ศ. 2512 ได้ดำเนินการยกฐานะ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ขึ้นเป็นหน่วยงานระดับกรม ใน กระทรวงศึกษาธิการ โดยแยกออกจากกรมการฝึกหัดครูตามประกาศ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลง วันที่ 29 กันยายน 2515

มหาวิทยาลัยศรีนคริทรวิโรฒ

เมื่อ ศาสตราจารย์ ดร. สุดใจ เหล่าสุนทร ดำรงตำแหน่งอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา เห็นว่าการดำเนินงานของวิทยาลัยวิชาการศึกษาไม่มีความคล่องตัวอยู่มาก จึงได้ร่าง พ.ร.บ. ยก ฐานะวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยเสนอต่อสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2512 และรอฟังการพิจารณาอยู่ 1 ปีเต็ม จนถึงวันที่ 28 กรกฎาคม 2513 จึงได้เสนอร่าง พ.ร.บ. นี้ ต่อประธาน สภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา อีกครั้งหนึ่ง พร้อมทั้งเสนอต่อ เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อ พิจารณาอีกทางหนึ่ง การพิจารณาดำเนินไปจนกระทั่ง วันที่ 15 มกราคม 2517 คณะรัฐมนตรีมี มติให้ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย'

วันที่ 6 มีนาคม 2517 สำนักราชเลขาธิการ สำนักพระราชวัง ได้มีหนังสือแจ้งวิทยาลัย วิชาการศึกษา ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อ มหาวิทยาลัยว่า "ศรีนครินทรวิโรฒ" 10

วันที่ 28 มิถุนายน 2517 ประกาศใช้พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในราชกิจจา นเบกษา เล่มที่ 91 ตอนที่ 112 ''

ตามความในมาตรา 6 แห่ง พระราชบัญญัติ 2517 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สังกัด ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ

การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นมหาวิทยาลัย

โดยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2517 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ทั้ง 8 แห่ง จึงรวมกันเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยระบุที่ตั้งเช่นที่เคยเรียกมาแต่เดิม ยกเว้น วิทยาลัยวิชาการศึกษา พระนคร ดังนี้

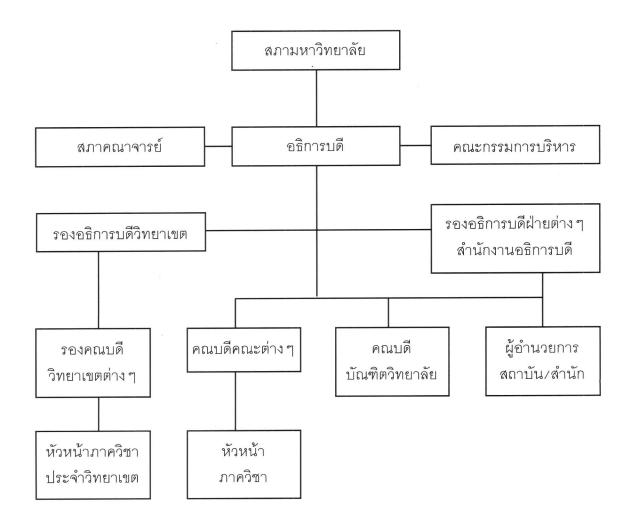
- า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- 2. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

- 3. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน
- 4. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา
- 5. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
- 6. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
- 7. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก
- 8. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา

และมีสถาบันสมทบอีก า แห่ง คือ วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ (ปัจจุบันคือวิทยาลัย พยาบาลบรมราชชนนี) กระทรวงสาธารณสุข เมื่อ พ.ศ.2521

โดยเหตุที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีวิทยาเขตตั้งอยู่ตามสถานที่ต่างๆ กัน การ บริหารมหาวิทยาลัยจึงมีรูปแบบการบริหารแบบวิทยาเขต กล่าวคือแต่ละวิทยาเขตมีรองอธิการบดี ประจำวิทยาเขต เป็นหัวหน้าส่วนราชการ บริหารงานในวิทยาเขตนั้นๆ ตามอำนาจหน้าที่ที่ มหาวิทยาลัยกำหนด หรือตามที่อธิการบดีมอบหมาย ตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิการบริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์ประธานการสอบสารนิพนธ์ เมื่อ 18 ก.พ. 2542

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จ ฯ วางศิลาฤกษ์ อาคารวิจัยและการศึกษาต่อเนื่อง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งส่วนราชการ ดังนี้

- า. สำนักงานอธิการบดี
- 2. คณะพลศึกษา
- 3. คณะมนุษยศาสตร์
- 4. คณะวิทยาศาสตร์
- คณะศึกษาศาสตร์
- คณะสังคมศาสตร์
- ขัณฑิตวิทยาลัย
- 8. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
- สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
- 10. สำนักหอสมุดกลาง

ในปี พ.ศ.2523 ตั้งสถาบันทักษิณคดีศึกษา ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา หลังจากที่เริ่มดำเนินการเป็นการภายในมาตั้งแต่ เริ่มตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา สงขลา พ.ศ.2512

ในปี พ.ศ.2525 ตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน

ในปี พ.ศ. 2528 ตั้งสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บาง แสน ซึ่งพัฒนามาจากพิพิธภัณฑ์สัตว์ และสถานเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม โดยวิทยาลัยวิชาการศึกษา บาง แสน เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ.2512

ในปี พ.ศ.2528 ตั้งคณะแพทยศาสตร์

ในปี พ.ศ.2529 ตั้งคณะเทคโนโลยี และสำนักวิทยาการชุมชนอีสาน และสำนักวิทยบริการ ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

อนึ่ง สำนักวิทยาการชุมชนอีสานได้เปลี่ยนสภาพเป็นสถาบันวิจัยและวัฒนธรรมอีสานในปี พ.ศ.2529

ในปี พ.ศ. 2535 ตั้งคณะวิศวกรรมศาสตร์

ในปี พ.ศ.2536 ตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์ และสำนักคอมพิวเตอร์ ณ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และสถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

นับตั้งแต่ พ.ศ.2532 ได้เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงสถานภาพของมหาวิทยาลัย กล่าวคือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา รวมกับ คณะพลศึกษา เป็นคณะพลศึกษา

ปี พ.ศ.2533 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน แยกตัวและยกฐานะเป็น มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก แยกตัวและยกฐานะเป็นมหา วิทยาลัยนเรศวร

ปี พ.ศ. 2536 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตปทุมวัน และวิทยาเขตบางเขน รวมกับวิทยาเขตประสานมิตร เป็นวิทยาเขตกลาง

ปี พ.ศ. 2537 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม แยกตัวและยกฐานะเป็นมหา วิทยาลัยมหาสารคาม

ต้นสาละ ต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย

ดอกสาละ

ปี พ.ศ.2539 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา แยกตัวและยกฐานะเป็นมหา วิทยาลัยทักษิณ

อนึ่ง ปี พ.ศ. 2538 วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ (ปัจจุบันคือวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี) กระทรวงสาธารณสุขแยกตัวไปสมทบกับมหาวิทยาลัยมหิดล

ในส่วนของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้จัดตั้งส่วนราชการใหม่ ดังนี้ พ.ศ.2537 ตั้งคณะทันตแพทยศาสตร์

พ.ศ.2539 ตั้งคณะเภสัชศาสตร์

ในระยะต่อมามหาวิทยาลัยได้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2517 และในที่สุดก็ได้มีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ฉบับ พ.ศ.2541 ซึ่ง ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 57 ก วันที่ 4 กันยายน 2541 และมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 5 กันยายน 2541 ¹²

โดยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2541 สภามหาวิทยาลัยอนุมัติจัด ตั้งส่วนงานในกำกับของมหาวิทยาลัย 9 ส่วนงาน และหน่วยงานที่เทียบเท่าส่วนงาน 2 หน่วยงาน ใน ปี 2543 ดังนี้

- า. คณะสหเวทศาสตร์
- 2. คณะพยาบาลศาสตร์
- 3. สถาบันสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร
- 4. สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- 5. สถาบันเอเซียแฟซิฟิกศึกษา
- 6. สถาบันวิจัยศิลปวัฒนธรรม
- 7. สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา
- 8. ศูนย์วิทยาศาสตรศึกษา
- 9. สำนักวิชาศึกษาทั่วไป และวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์พื้นฐาน (สภามหาวิทยาลัยมีมติ อนุมัติ ในหลักการให้ดำเนินการจัดตั้งหน่วยงาน เมื่อ พ.ศ.2541)

หน่วยงานเทียบเท่าส่วนงาน

- า. ศูนย์วิจัยและบริการ
- 2. สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์และ ศิลปการแสดง

ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งส่วนราชการและส่วนงาน ดังนี้

- 1. สำนักงานอธิการบดี
- 2. คณะทันตแพทยศาสตร์
- 3. คณะพลศึกษา
- 4. คณะแพทยศาสตร์
- ร. คณะเภสัชศาสตร์

- 6. คณะมนุษยศาสตร์
- 7. คณะวิทยาศาสตร์
- 8. คณะวิศวกรรมศาสตร์
- 9. คณะศิลปกรรมศาสตร์
- 10. คณะศึกษาศาสตร์
- าา. คณะสังคมศาสตร์
- 12. บัณฑิตวิทยาลัย
- า 3. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
- 14. สำนักคอมพิวเตอร์
- าร. สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
- 16. สำนักหอสมุดกลาง นอกจากนี้ยังมีส่วนงานในกำกับของมหาวิทยาลัย 9 ส่วนงาน
- า. คณะสหเวชศาสตร์
- 2. คณะพยาบาลศาสตร์
- 3. สถาบันสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร
- 4. สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- 5. สถาบันเอเซียแฟซิฟิกศึกษา
- สถาบันวิจัยศิลปวัฒนธรรม
- 7. สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา
- 8. ศูนย์วิทยาศาสตรศึกษา
- 9. สำนักวิชาศึกษาทั่วไป และวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์พื้นฐาน หน่วยงานเทียบเท่าส่วนงาน
- า. ศูนย์วิจัยและบริการ
- 2. สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์และ ศิลปการแสดง

หลักสูตรการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีหลักสูตรที่เปิดสอนอยู่ในขณะนี้รวมทั้งหมด 5 ระดับ คือ ระดับ ประกาศนียบัตร ระดับปริญญาตรี ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก โดยแยกเป็นหลักสูตรและสาขาวิชาต่าง ๆ ดังนี้

หลักสูตรประกาศนียบัตร

ชื่อหลักสูตร	ชื่อปริญญา (ชื่อย่อ)	สาขาวิชา	คณะ/หน่วยงานที่รับผิดชอบ
หลักสูตรประกาศนียบัตร (1ปี)		ผู้ช่วยทันตแพทย์	คณะทันตแพทยศาสตร์

หลักสูตรระดับปริญญาตรี

- ชื่อหลัก สู ตร	ชื่อปริญญา (ชื่อย่อ)	สาขาวิชา	คณะ/หน่วยงานที่รับผิดชอบ
 หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต	การศึกษาบัณฑิต	การประถมศึกษา	คณะศึกษาศาสตร์
u	(กศ.บ.)	การแนะแนว	
		เทคในโลยีสื่อสารการศึกษา	
		วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์	คณะศึกษาศาสตร์
		วิทยาศาสตร์-เคมี	ร่วมกับคณะวิทยาศาสตร์
		วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	
		วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	
		ดุริยางคศาสตร์ (ไทย-สากล)	คณะศึกษาศาสตร์ร่วมกับ
		,	คณะศิลปกรรมศาสตร์
 หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์	ทันตแพทยศาสตรบัณฑ์	ทิต ทันตแพทยศาสตร์	คณะทันตแพทยศาสตร์
	(ท.บ.)		
	บริหารธุรกิจบัณฑิต	การตลาด	คณะสังคมศาสตร์
(4ปี และต่อเนื่อง 2 ปี)	(บธ.บ.)	การบัญชี	
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต	บริหารธุรกิจบัณฑิต	การจัดการการท่องเที่ยว	คณะสังคมศาสตร์
(4 킵)	(บธ.บ.)	และการโรงแรม	
		การเงินและการธนาคาร	
 หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต	แพทยศาสตรบัณฑิต	แพทยศาสตร์	คณะแพทยศาสตร์
-	(พ.บ.)		
	เภสัชศาสตรบัณฑิต	เภสัชศาสตร์	คณะเภสัชศาสตร์
u .	(ภ.บ.)		

หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อ)

ชื่อหลักสูตร	ชื่อปริญญา (ชื่อย่อ)	สาขาวิชา	คณะ/หน่วยงานที่รับผิดชอบ
 หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต	วิทยาศาสตรบัณฑิต	กายภาพบำบัด	คณะสหเวชศาสตร์
	(วท.บ.)	ภูมิศาสตร์	คณะสังคมศาสตร์
		คณิตศาสตร์	คณะวิทยาศาสตร์
		คหกรรมศาสตร์	
		เคมี	
		จุลชีววิทยา	
หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต	วิทยาศาสตรบัณฑิต	ชีววิทยา	คณะวิทยาศาสตร์
	(วท.บ.)	ฟิสิกส์	
		วิทยาการคอมพิวเตอร์	
		วิทยาศาสตร์การอาหารแ	ละโภชนาการ
		วัสดุศาสตร์ (อัญมณีและ	เครื่องประดับ)
		สถิติ	
		จิตวิทยา	คณะมนุษยศาสตร์
		พลศึกษา	คณะพลศึกษา
		สุขศึกษา	
		นั้นทนาการ	
		วิทยาศาสตร์การกีฬา	
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต	พยาบาลศาสตรบัณฑิต	พยาบาลศาสตร์	คณะพยาบาลศาสตร์
	(พย.บ.)		
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาไทย	คณะมนุษยศาสตร์
	(ศศ.บ.)	ภาษาอังกฤษ	
		ภาษาฝรั่งเศส	
		ภาษาเพื่ออาชีพ	
		ปรัชญาและศาสนา	
		วรรณกรรมสำหรับเด็ก	
		บรรณารักษศาสตร์และ	
		สารสนเทศศาสตร์	
		ประวัติศาสตร์	คณะสังคมศาสตร์
		การพัฒนาชุมชนเมือง	
หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต	ออกแบบทัศนศิลป์	คณะศิลปกรรมศาสตร์
	(ศป.บ.)	ทัศนศิลป์	
		ศิลปะการแสดง	
		ดุริยางคศาสตร์ไทย	
		ดุริยางคศาสตร์สากล	
		ศิลปศึกษา	

หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อ)

	ชื่อปริญญา (ชื่อย่อ)	สาขาวิชา	คณะ/หน่วยงานที่รับผิดชอบ
หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต	เศรษฐศาสตรบัณฑิต	เศรษฐศาสตร์	คณะสังคมศาสตร์
ч <i>а</i>	์ (ศ.บ.)		
	รัฐศาสตรบัณฑิต	รัฐศาสตร์	คณะสังคมศาสตร์
2	(ร.บ.)		
 หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต	วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต	วิศวกรรมเคมี	คณะวิศวกรรมศาสตร์
TJ	(วศ.บ.)	วิศวกรรมเครื่องกล	
		วิศวกรรมไฟฟ้า	
		วิศวกรรมโยธา	
		วิศวกรรมอุตสาหการ	
	อุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต	วิศวกรรมเครื่องกล	คณะวิศวกรรมศาสตร์
(ต่อเนื่อง 2 ปี)	(อส.บ.)	วิศวกรรมไฟฟ้า	

หลักสตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

	ชื่อปริญญา (ชื่อย่อ)	สาขาวิชา	คณะ/หน่วยงานที่รับผิดชอบ
หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	การสอนภาษาอังกฤษ	คณะมนุษยศาสตร์
•	(ป.บัณฑิต)	ในฐานะภาษาต่างประเทศ	
		อเมริกันศึกษา	
		การจัดการท่องเที่ยวเพื่อ	คณะสังคมศาสตร์
		อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	
		วิชาชีพครู	คณะศึกษาศาสตร์

หลักสูตรระดับปริญญาโท

ชื่อหลักสูตร	ชื่อปริญญา (ชื่อย่อ)	สาขาวิชา	คณะ/หน่วยงานที่รับผิดชอบ
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)	จิตวิทยาการแนะแนว การบริหารการศึกษา การประถมศึกษา การวัดผลการศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ การอุดมศึกษา เทคในโลยีการศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ	คณะศึกษาศาสตร์ าษา

หลักสูตรระดับปริญญาโท (ต่อ)

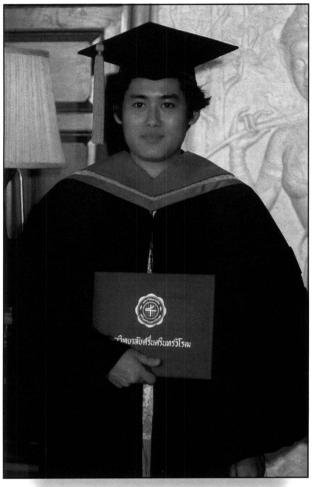
ชื่อหลักสูตร	ชื่อปริญญา (ชื่อย่อ)	สาขาวิชา	คณะ/หน่วยงานที่รับผิดชอบ
 หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต	การศึกษามหาบัณฑิต	จิตวิทยาการศึกษา	
-	(กศ.ม.)	การศึกษาปฐมวัย	
		ศิลปศึกษา	
		อุตสาหกรรมศึกษา	
		ธุรกิจศึกษา	
		การศึกษาพิเศษ	
		- การสอนผู้ที่มีคว	ามบกพร่องทางการได้ยิน
		- การสอนผู้ที่มีคว	ามบกพร่องทางสติปัญญา
		- การสอนเด็กปัญ	ุญาเลิศ
		- การเรียนร่วมระจ	หว่างเด็กปกติกับ
		เด็กที่มีความต้อ	งการพิเศษ
		วิทยาศาสตรศึกษา	
		- เคมี	
		- ชีววิทยา	
		- ฟิสิกส์	
		 วิทยาศาสตร์ทั่วไ 	โป
		การมัธยมศึกษา	
		- การสอนภาษาไข	พย
		- การสอนสังคม	
		- การสอนภาษาอั	์ งกฤษ
		 การสอนวิทยาศ 	าสตร์
		- การสอนคณิตศา	าสตร์
		ชีววิทยา	คณะวิทยาศาสตร์
		คณิตศาสตร์	
		เคมี	
		ภาษาไทย	คณะมนุษยศาสตร์
		ภาษาศาสตร์การศึก	1발기
		ภาษาอังกฤษ	
		ภูมิศาสตร์	คณะสังคมศาสตร์
		พลศึกษา	คณะพลศึกษา
		สุขศึกษา	

หลักสูตรระดับปริญญาโท (ต่อ)

ชื่อหลักสูตร	ชื่อปริญญา (ชื่อย่อ)	สาขาวิชา	คณะ/หน่วยงานที่รับผิดชอบ
- หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	ภาษาไทย	คณะมนุษยศาสตร์
	(ศศ.ม.)	ภาษาอังกฤษ	
		บรรณารักษศาสตร์และสาร	นิเทศศาสตร์
		การสอนภาษาอังกฤษในฐา	านะภาษาต่างประเทศ
		ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนานาชาติ	
		ภาษาฝรั่งเศส	
		ประวัติศาสตร์	คณะสังคมศาสตร์
 หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร	ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	มานุษยดุริยางควิทยา	คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาบัณฑิต	(ศป.ม.)	ทัศนศิลป์	
 หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต	า เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต	า เศรษฐศาสตร์การศึกษา	คณะสังคมศาสตร์
	(ศป.ม.)		
 หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์	สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
	(วท.ม.)	เคมีชีวภาพ	คณะวิทยาศาสตร์
		ฟิสิกส์	
		ภูมิศาสตร์	คณะสังคมศาสตร์
		วิทยาศาสตร์การกีฬา :	คณะพลศึกษา
		การเป็นผู้ฝึกนักกีฬา	
		สุขศึกษา	
		การจัดการนั้นทนาการ	
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	การจัดการ	คณะสังคมศาสตร์
	(บธ.ม.)	การตลาด	

หลักสูตรระดับปริญญาเอก

ชื่อหลักสูตร	ชื่อปริญญา (ชื่อย่อ)	สาขาวิชา	คณะ/หน่วยงานที่รับผิดชอบ
หลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.)	การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร พัฒนศึกษาศาสตร์	บัณฑิตวิทยาลัย
หลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.)	การบริหารการศึกษา การศึกษาปฐมวัย การอุดมศึกษา เทคในใลยีการศึกษา การทดสอบและวัดผลการศึก จิตวิทยาให้คำปรึกษา	คณะศึกษาศาสตร์ าษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์

หลักสตรระดับปริฌญาเอก (ต่อ)

ชื่อหลักสูตร	ชื่อปริญญา (ชื่อย่อ)	สาขาวิชา	คณะ/หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		คณิตศาสตร์ศึกษา	คณะศึกษาศาสตร์
		วิทยาศาสตร์ศึกษา	และวิทยาศาสตร์
		- เคมี	
		– ชีววิทยา	
		- ฟิสิกส์	
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์	สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
	(วท.ด.)		
หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ภาษาอังกฤษ	คณะมนุษยศาสตร์
	(MM.D.)		

ขณะนี้มหาวิทยาลัยได้เสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ........ เพื่อเตรียมการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย ไปยังทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อดำเนินการต่อไป

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์

ก่อนจะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ (ความเป็นมา)

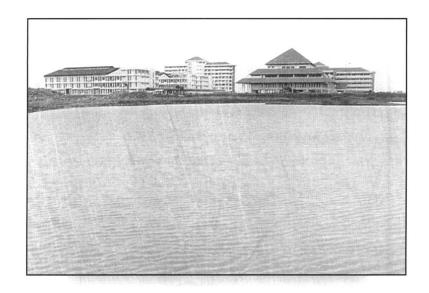
พ.ศ. 2518 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อครั้ง ศาสตราจารย์ ดร.สุดใจ เหล่าสุนทร เป็นอธิการบดี ได้รับบริจาคที่ดินจำนวน 947 ไร่ 2 งาน จากบริษัทศีรษะกระบือ จำกัด เพื่อจัดตั้ง สถานศึกษา แต่ในช่วงนั้นมหาวิทยาลัยยังมิได้ดำเนินการใด ๆ จนกระทั้ง พ.ศ. 2530-2531 มหาวิทยาลัยจัดให้มีการสัมมนาเรื่องการกำหนดทิศทางการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ผลการสัมมนาสรุปสาระสำคัญได้ว่าทิศทางการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ควรมุ่งไปที่การขยายการผลิตบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ และเทคโนโลยี ควบคู่ไปกับการผลิตบัณฑิตสาขาเดิมที่กระทำอยู่ โดยให้มีการพัฒนาที่ดินที่ได้รับบริจาค 947 ไร่ 2 งาน ที่อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก เป็นสถานที่ผลิตบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์ประยุกต์และ เทคในโลยีเป็นสำคัญ

คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยในสมัยรองศาสตราจารย์ ดร.ชาตรี เมืองนาโพธิ์ เป็น อธิการบดีได้เสนอโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยที่จะขยายไปยังพื้นที่แห่งใหม่ ที่อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ต่อสภามหาวิทยาลัยและสภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ ต่อจากนั้นได้มีการ ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพดินและชุมชนที่ตั้งอยู่ในบริเวณที่ดินของมหาวิทยาลัยเพื่อดำเนินการ ตามมติของสภามหาวิทยาลัยจนได้ข้อสรุปตามลำดับเหตุการณ์ดังนี้

า ธันวาคม 2532 มีการประชุมครั้งแรกเพื่อวางแผนสร้างมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คงครักษ์

20 ธันวาคม 2532 ผ้บริหารมหาวิทยาลัยในขณะนั้น คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ชาตรี เมืองนาโพธิ์ อธิการบดี ดร.ธานี ทับทิมโต รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางเขน ศ.ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและคณาจารย์จาก วิทยาเขตประสานมิตร และบางเขน จำนวนหนึ่ง เดินทางไปดูที่ดินที่อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยมีเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตร อำเภอองครักษ์ เป็นผู้นำดูที่ดิน สภาพที่ดินขณะนั้น เป็นท้องนา ดินเป็นดินเปรี้ยว บริเวณริมคลองรังสิตตรงที่ดินของมหาวิทยาลัยเป็นชุมชนที่ชาวนาปลูกบ้านอยู่ และทำนา สภาพถนนเป็นถนนลูกรัง เมื่อดูที่ดินแล้ว ได้ข้อสรุปว่า การเรียนการสอนที่จะขยายไปที่ องครักษ์ มี 6 คณะ และ 1 สถาบัน คือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะอุตสาหกรรมศาสตร์ คณะ กายภาพบำบัด คณะเภสัชศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์การ กีฬา และสถาบันวิจัยและพัฒนา

หลังจากนั้นมีการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒองครักษ์ นำเสนอที่ประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัย และสภามหาวิทยาลัย ให้ความเห็นชอบตามลำดับ ฝ่าย วางแผนและพัฒนาเสนอโครงการดังกล่าวต่อทบวงมหาวิทยาลัยเพื่อบรรจุไว้ในแผนของทบวง

อาคารเรียนที่ มศว อ.องครักษ์ จ. นครนายก

มหาวิทยาลัย แต่ทบวงมหาวิทยาลัยไม่เห็นชอบ มหาวิทยาลัยจึงนำโครงการนี้ไปเสนอขอเงินกู้จาก ธนาคารโลก โดยความเห็นชอบของฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ ทบวงมหาวิทยาลัยและคณะกรรมการการ ศึกษาแห่งชาติเป็นผู้พิจารณาขั้นสุดท้าย คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติให้ความเห็นชอบกับ โครงการนี้ จึงให้ทบวงมหาวิทยาลัยบรรจุไว้ในแผนของทบวงมหาวิทยาลัยและเสนอโครงการต่อ คณะรัฐมนตรี (ซึ่งมีนายอานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรี) พิจารณา

25 กุมภาพันธ์ 2535 คณะรัฐมนตรี มีมติให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขยายการ ศึกษาไปที่อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยไม่ต้องกู้เงินจากธนาคารโลก แต่ให้ใช้งบประมาณ แม่นดิน และให้จัดตั้ง 6 คณะ และ 1 สถาบัน ดังนี้

- า คณะวิทยาศาสตร์
- 2. คณะอุตสาหกรรมศาสตร์
- คณะกายภาพบำบัด
- คณะเภสัชศาสตร์
- ร คณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ผถมะวิทยาศาสตร์การกีฬา
- 7 สถาบันวิจัยและพัฒนา

เชิงอรรถ

- ดูประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ในภาคผนวก 1
- ดูระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการโรงเรียนฝึกหัดครู ในภาคผนวก 2
- ดูรายชื่อนักเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร ในภาคผนวก 3
- ดประกาศตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในภาคผนวก 4
- ดประกาศเรื่องการตั้งชื่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในภาคผนวก 5
- ดูพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. 2497 ในภาคผนวก 6
- ดูคำให้สัมภาษณ์จากหนังสือ "ปราชญ์ผู้ทรงศีล" ในภาคผนวก 7
- ดูรายชื่อนิสิตรุ่นแรกของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในภาคผนวก 8
- ดูเอกสารบางตอนและการดำเนินการยกฐานะมหาวิทยาลัย ในภาคผนวก 9
- ดหนังสือจากสำนักราชเลขาธิการ ในภาคผนวก 10
- ดู พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2517 ในภาคผนวก 11
- ดู พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2541 ในภาคผนวก 12

52 ปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีการก่อสร้างอาคาร เพื่อ รองรับการขยายตัวในด้านการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ มาโดยตลอด อาคาร บางหลังเก่าแก่และทรุดโทรมมาก และมหาวิทยาลัยได้รื้อถอน เพื่อก่อสร้างอาคาร ขึ้นใหม่ เหลือเพียงภาพถ่ายที่จะบอกเล่าเรื่องราวของประวัติศาสตร์ให้ท่านได้ทราบ อาคารบางหลังแม้จะเก่าแก่ แต่ยังสามารถใช้งานได้ มหาวิทยาลัยก็ได้บูรณะเพื่อ อนุรักษ์ให้คงอยู่ อาคารหลายหลังได้ก่อสร้างขึ้นใหม่ เพื่อให้รับกับการจัดการ ศึกษาที่เจริญก้าวหน้า แต่ละอาคารมีประวัติความเป็นมา และประโยชน์ใช้สอยต่าง ๆ กัน ซึ่งได้รวบรวมไว้ให้ทราบพอสังเขป ดังนี้

อาคาร 1

อาคาร า หรือที่เรียกว่า ตึกนอน า เป็นอาคารแรกที่สร้างขึ้นก่อนการสถาปนา โรงเรียน ฝึกหัดครูซั้นสูง ถนนประสานมิตร คือได้งบประมาณและเริ่มก่อสร้างในปี พ.ศ. 2491 และใน ปีต่อมาจึงได้มีการสถาปนาโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงขึ้น และมีพิธีเปิดใช้อาคารตั้งแต่ปี พ.ศ. 2492 เป็นต้นมา

อาคาร า มีลักษณะเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 2 ชั้น หลังคาทรงปั้นหยามุงด้วยกระ เบื้อง อาคารมีความกว้าง 10 เมตร และยาว 91 เมตร จึงมีพื้นที่ใช้สอยทั้งสิ้น 910 ตารางเมตร

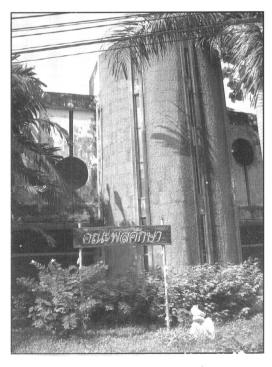
วัตถุประสงค์ในการก่อสร้างคือ เพื่อใช้เป็นเรือนนอน ของครูและนักเรียนโรงเรียนฝึกหัดครู ชั้นสูง ซึ่งเป็นนักเรียนกิน-นอน (นักเรียนประจำ)

ต่อมา อาคาร 1 หรือ ตึกนอน 1 ได้ถูกรื้อทิ้ง เพื่อใช้พื้นที่ในการก่อสร้างโรงยิมส์ คณะพลศึกษา ในปัจจุบัน

อาคาร า หลังเก่า รื้อทิ้งไปแล้ว

คณะพลศึกษา สร้างขึ้น ในบริเวณอาคาร 1 หลังก่าวที่รื้อทิ้งไปแล้ว

อาคาร า หลังเก่า ก่อนมีการก่อสร้างเป็นโรงยิมส์คณะพลศึกษาในปัจจุบัน

อาคาร 2 หรือ ตึกนอน 2 เป็นอาคารที่สร้างขึ้นเป็นอาคารที่ 2 เพื่อใช้งานในวัตถุประ สงค์เดียวกับอาคาร 1 คือ เพื่อใช้เป็นเรือนนอน ของครูและนักเรียนโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง เป็นอาคาร 2 ชั้น หลังคาทรงปั้นหยาแต่ส่วนตรงกลางของอาคารมี 3 ชั้น อาคารมีความกว้าง 27.5 เมตร ยาว 80 เมตร จึงมีพื้นที่ใช้สอยทั้งสิ้น 1,494 ตารางเมตร

อาคาร 2 หรือ ตึกนอน 2 เปิดใช้งานมาตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2493 จนได้รื้อทิ้งเพื่อใช้พื้นที่ใน การสร้างอาคาร 2 (ตึกคณะมนุษยศาสตร์) ในปัจจุบัน

อาคาร 2 หลังเก่า ก่อนก่อสร้างเป็นอาคารคณะมนุษยศาสตร์ในปัจจุบัน

อาคาร 2 ในปัจจุบัน

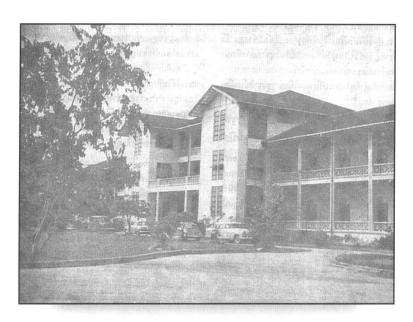
อาคาร 3 เป็นอาคารที่ใช้เป็นอาคารบริหารและอาคารเรียนหลังแรกของโรงเรียนฝึกหัดครู ชั้นสูง อาคารนี้ได้ใช้เป็นที่ตั้งของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ห้องอธิการบดี ห้องรองอธิการบดี ห้องสมุดกลาง วิทยาลัยวิชาการศึกษา คณะวิชาการศึกษา (ปัจจุบันคือ คณะศึกษาศาสตร์) แผนกการเงิน สภาคณาจารย์

อาคาร 3 เริ่มก่อสร้างในปีพ.ศ. 2493 เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 2 ชั้น แต่ส่วนตรง กลางมี 3 ชั้น มีความกว้าง 10 เมตร ยาว 96 เมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 1,233 ตารางเมตร

อาคาร 3 ก่อสร้างเสร็จในปี พ.ศ. 2495 และเปิดใช้ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

จากการรื้ออาคาร 1 และ 2 ไปแล้ว จึงทำให้อาคาร 3 เป็นอาคารที่มีความเก่าแก่ที่สุด ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในขณะนี้ คือมีอายุ ประมาณ 50 ปี และมหาวิทยาลัยได้ ปรับปรุงอาคารนี้ เพื่อจัดตั้งหอจดหมายเหตุ หอเกียรติยศ และพิพิธภัณฑ์การศึกษา เพื่ออนุรักษ์ เอกสาร วัสดุ สิ่งของ ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยให้คงอยู่ตลอดไป

อาคาร 3

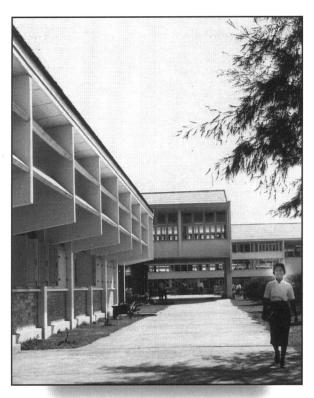

อาคาร 3

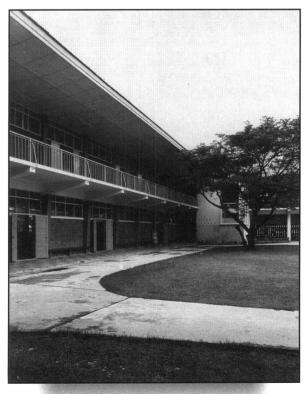
ก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ.2498 ออกแบบโดย Dr.Paul Seagers เป็นอาคาร 2 ชั้น มีลักษณะที่แปลก ไปจากการก่อสร้างของไทย คือมีการก่อสร้างเป็นตึก 2 ชั้น เป็นรูปสี่เหลี่ยม มีพื้นที่ว่างตรงกลาง ของอาคารจัดเป็นสวน และใช้ทำกิจกรรมต่างๆ ได้ อาคารนี้ก่อสร้างเสร็จในปลายปี พ.ศ. 2500 เป็นสำนักงานของคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา และยังมีบางส่วน ใช้เป็นสำนักงานของอาจารย์ที่สังกัดภาควิชาคหกรรมศาสตร์

อาคาร 4 นี้ได้ถูกใช้เป็นที่สำหรับพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในสมัยแรก ๆ ก่อนที่จะย้ายไปใช้หอสมุดวิทยาลัยวิชาการศึกษาในระยะต่อมา

อาคาร 4 หลังเก่า ก่อนก่อสร้างเป็นอาคาร 16, 17

อาคาร 4 หลังเก่า และพื้นที่ส่วนกลางอาคาร

สร้างเมื่อปี พ.ศ.2501 โดยใช้งบประมาณแผ่นดิน เป็นอาคารที่มีวัตถุประสงค์ใช้สำหรับ นิสิตนักศึกษาซึ่งเรียนสาขาอาชีวศึกษาฝึกปฏิบัติงานในรายวิชาที่มีการปฏิบัติงาน ซึ่งนิสิตนักศึกษา จำนวนนี้จะรับจากผู้สำเร็จหลักสูตร ป.ม. อาชีวศึกษา หรือจบชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา เอง เข้าศึกษาต่อในชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4

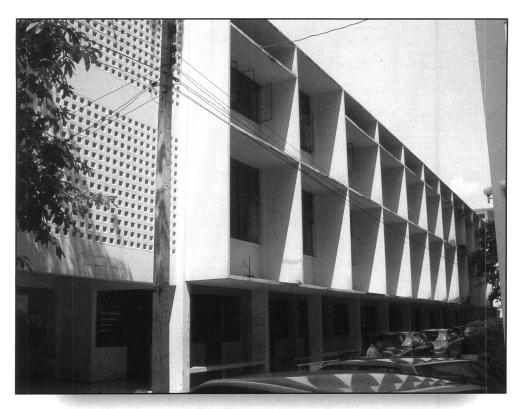

อาคาร 5 โรงฝึกงาน

สร้างเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2504 ผู้ออกแบบคือ Dr.Paul Seagers จากแนวความคิดของ ศาสตราจารย์ ม.ล.ปิ่น มาลากุล โดยใช้งบประมาณล้านกว่าบาท ใช้สำหรับเป็นที่ทำงานของคณะ วิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ปัจจุบันเป็นอาคารเรียนของคณะ สหเวชศาสตร์

อาคาร 6 ที่ตั้งของคณะสหเวชศาสตร์

อาคาร 7 เป็นอาคารเก่าแก่อีกอาคารหนึ่ง สร้างเมื่อประมาณ พ.ศ.2504–2505 เป็นอาคาร 2 ชั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์อบรมโภชนาการ ตามความร่วมมือของ FAO และ UNICEF และเพื่อสอนวิชาโทโภชนาการ ต่อมาใน พ.ศ.2512 เริ่มผลิตบัณฑิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (วิชาเอกคหกรรมศาสตร์) เป็นครั้งแรก และตลอดมา ต่อมาภาควิชาคหกรรมศาสตร์ย้ายไปที่อาคาร 14 และอาคาร 15 จนถึงปัจจุบัน

นอกจากนั้นใกล้ๆ กับอาคาร 7 มีอาคารชั้นเดียว เพื่อเป็นห้องปฏิบัติการอาหาร และ อาคารเล็ก ๆ มี 2 ห้อง เป็นห้องปฏิบัติการเลี้ยงสัตว์ทดลอง

อาคาร 7

ก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ.2499 มีเนื้อที่ 912 ตารางเมตร เป็นอาคารหอสมุดวิทยาลัยวิชาการ ศึกษา (ซึ่งแต่เดิมตั้งอยู่ที่อาคาร 3 ชั้น 3) สามารถเก็บหนังสือได้ 100,000 เล่ม เปิดบริการเมื่อ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2500 หอสมุดหลังนี้ติดตั้งเครื่องปรับอากาศทั้งหลัง นับเป็นหอสมุดที่ทันสมัย ที่สดในประเทศไทยขณะนั้น

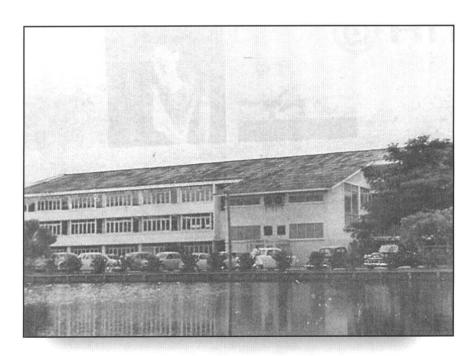
ในปี พ.ศ.2514 ได้มีการสร้างอาคารเชื่อมต่ออาคารหลังเดิมขนาดพื้นที่ 2,986 ตารางเมตร เนื่องจากหอสมุดมีเนื้อที่ไม่เพียงพอ

นอกจากอาคาร 8 จะใช้เป็นหอสมุดแล้ว ยังเคยเป็นสถานที่จัดพิธีพระราชทานปริญญาบัตร และมีการใช้เป็นสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก เป็นความร่วมมือระหว่าง UNESCO กับกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งต่อมาได้พัฒนามาเป็นสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

อาคาร 8 ด้านหน้า

อาคาร 8 ในอดีต

อาคาร 9 (สำนักงานอธิการบดี)

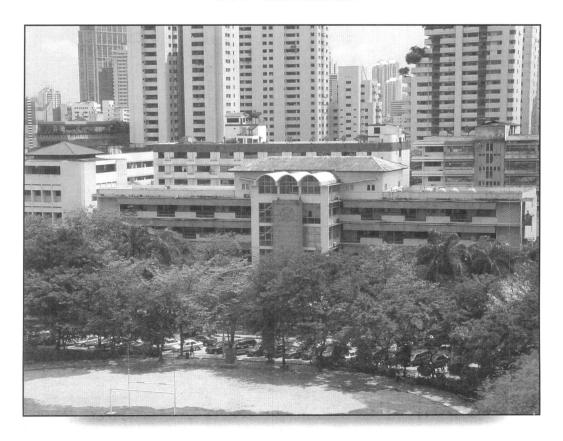
อาคาร 9 สร้างขึ้นบนพื้นที่ก่อสร้างของอาคารเดิม คือ อาคารชั่วคราวหลังคามุงจากของ โรงเรียนมัธยมสาธิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา (ย้ายไปอยู่ที่ปัจจุบันในปี พ.ศ. 2508) สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. 2515 เพื่อรองรับการขยายตัวของสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา เป็นอาคาร 5 ชั้น พื้นที่ใช้สคย ประมาณ 4.800 ตารางเมตร

ต่อมาเมื่อวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึง ได้ใช้อาคารนี้เป็นสำนักงานอธิการบดี บัณฑิตวิทยาลัย และภาควิชาการศึกษาพิเศษของคณะ ศึกษาศาสตร์ และปรับปรงดาดฟ้า ให้เป็นห้องประชุมและสำนักงานสำหรับงานวางแผน และ พัฒนาด้านกายภาพอีกด้วย

อาคาร 9 สำนักงานอธิการบดี

เริ่มก่อสร้างในปี พ.ศ.2517 แบ่งงบประมาณการก่อสร้างออกเป็น 3 ช่วง สร้างเสร็จ สมบูรณ์ในปีพ.ศ.2521 เป็นอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อรองรับการขยายตัวด้านการเรียนการสอนของ -คณะวิทยาศาสตร์ โดยเป็นอาคาร 5 ชั้น พื้นที่ใช้สอยประมาณ 6,133.25 ตารางเมตร เพื่อเป็นที่ตั้ง ของภาควิชาคณิตศาสตร์ ชีววิทยา ฟิสิกส์ และคหกรรมศาสตร์

อาคาร 10 คณะวิทยาศาสตร์

คาคาร 11

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีนโยบายจะยุบรวมวิทยาเขตกลาง คือ ปทุมวัน บางเขน และพลศึกษา ให้มาอยู่ที่ประสานมิตร และศาสตราจารย์ ดร.นิพนธ์ ศศิธร (อธิการบดีในขณะนั้น) ได้เสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรี ลงมติให้ความเห็นชอบในโครงการยุบรวมดังกล่าว ผู้บริหาร มหาวิทยาลัยจึงได้ขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณจากงบปรับปรุงอาคารในวิทยาเขตปทุมวันและพลศึกษา มาเป็นงบก่อสร้างอาคาร 11 และอาคาร 12 ณ วิทยาเขตประสานมิตร โดยอาคารทั้งสองสามารถ เชื่อมต่อกันได้

อาคาร 11 เป็นอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อรองรับการยุบรวมคณาจารย์ จากคณะสังคมศาสตร์ ในวิทยาเขตกลาง เมื่อสร้างอาคารเสร็จจึงย้ายคณาจารย์จากอาคาร 4 มาอยู่ในอาคาร 11 และให้ ชื่อว่าอาคารคณะสังคมศาสตร์ ซึ่งปัจจุบันมีพื้นที่ เพื่อการเรียนการสอนและปฏิบัติการ ประมาณ 3,996 ตารางเมตร เป็นอาคาร 8 ชั้น และต่อเติมดาดฟ้าเพื่อใช้ในการเรียนการสอนอีกด้วย

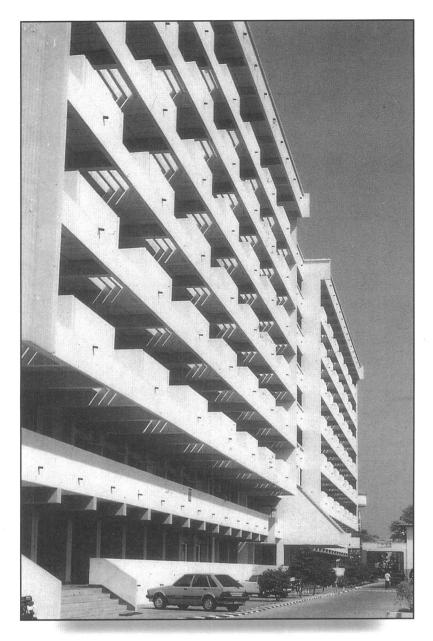

อาคาร 11 และอาคาร 12

อาคาร 12 เป็นอาคารที่สร้างขึ้น เพื่อรองรับการยุบรวมคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ใน วิทยาเขตกลาง เมื่อก่อสร้างอาคารเสร็จจึงย้ายคณาจารย์จากคณะศึกษาศาสตร์ในวิทยาเขตปทุมวัน และพลศึกษา เข้ามาอยู่ในอาคารดังกล่าว และในส่วนวิทยาเขตประสานมิตร ก็ย้ายคณาจารย์จาก อาคาร 3 จากภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ในอาคาร 8 และคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ที่ ประจำในอาคาร 9 ไปอยู่ในอาคาร 12 ด้วย และให้ชื่อว่าอาคารคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งปัจจุบันมี พื้นที่เพื่อการเรียนการสอนและปฏิบัติการประมาณ 3,757 ตารางเมตร เป็นอาคาร 8 ชั้น และต่อ เติมดาดฟ้าเพื่อใช้ในการเรียนการสอนอีกด้วย

อาคาร 11 และอาคาร 12

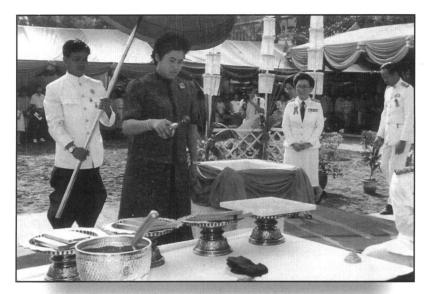
อาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงวางศิลาฤกษ์ "อาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ" เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2530 แล้วได้เสด็จ พระราชดำเนินเป็นองค์ประธานเปิดอาคารในวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532

อาคาร "สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ" เป็นชื่ออาคารที่ตั้งของสำนักหอสมุดกลาง ที่มหา วิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒได้รับงบประมาณก่อสร้างในวงเงิน 60 ล้านบาท สูง 7 ชั้น และใน วโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสำเร็จการศึกษาขั้นดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ ในปีการศึกษา 2529 เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติแด่พระองค์ท่าน และ เพื่อความ เป็นสิริมงคลแก่มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยได้ขอพระราชทานพระนามาภิไธย "สมเด็จ พระเทพรัตนราชสุดา ฯ" อัญเชิญจารึกเป็นชื่ออาคาร อาคารหลังนี้ได้ใช้เป็นที่ทำการของสำนักหอ สมุดกลางของมหาวิทยาลัย

คาคารดังกล่าวก่อสร้างแล้วเสร็จ และเปิดให้บริการแก่นิสิต อาจารย์และประชาชน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 เป็นต้นมา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จ ฯ วางศิลาฤกษ์ อาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ ซึ่งเป็นที่ตั้งของหอสมุดกลาง

การก่อสร้างอาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ

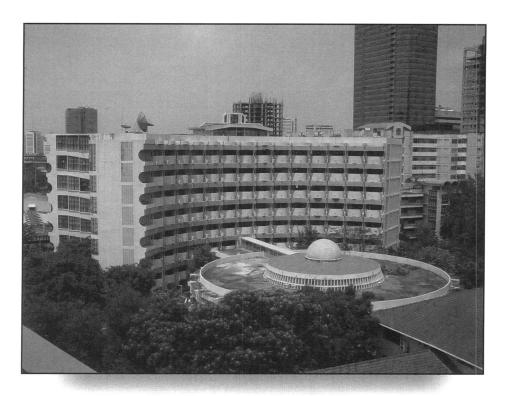
้อาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ

อาคาร 14 เป็นอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อรองรับการยุบรวมวิทยาเขตกลาง เพื่อเป็นอาคาร เรียนรวม และโรงอาหารของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เนื่องจากเมื่อมีการยุบ รวมวิทยาเขตกลาง วิทยาเขตประสานมิตรจะมีนิสิตมากขึ้น จึงต้องการพื้นที่เพื่อการเรียนการสอน มากขึ้น แต่มหาวิทยาลัยต้องการให้พื้นที่ดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของส่วนกลางเพื่อความ คล่องตัวในการใช้อาคารดังกล่าว ปัจจุบันอาคาร 14 มีพื้นที่เพื่อการเรียนการสอน และปฏิบัติการ พร้อมทั้งบริการวิชาการประมาณ 13,500 ตารางเมตร อาคารส่วนหน้าเป็นทรงกลม ตามแผนเดิม จะมี 7 ชั้น เท่ากับอาคารส่วนหลัง แต่ส่วนหน้าถูกตัดงบประมาณจึงเหลือเพียง 2 ชั้นเท่านั้น ส่วน อาคารหลังมี 7 ชั้น ตามแผนที่ตั้งไว้

การก่อสร้างอาคาร 14

อาคาร 14

อาคาร 15 เป็นอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นอาคารด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ และเพื่อ เป็นที่ตั้งของภาควิชาเคมี (ทดแทนอาคาร 6 ซึ่งจะรื้อทิ้ง) แต่เนื่องจากหากแยกขอตั้งงบประมาณ เป็น 2 อาคาร โอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนมีน้อย ฝ่ายวางแผนและพัฒนาของมหาวิทยาลัยจึงขอ ตั้งงบประมาณเป็นการก่อสร้างอาคารพรีคลินิกและวิทยาศาสตร์ เป็นอาคาร 10 ชั้น

ในส่วนพรีคลินิกนั้นเป็นที่ตั้งของส่ำนักงานคณบดีคณะแพทยศาสตร์ ภาควิชาสรีระวิทยา ภาควิชาเภสัชวิทยา ภาควิชาจุลชีววิทยา ภาควิชาชีวเคมี พื้นที่ใช้สอยเพื่อการเรียนการสอน ปฏิบัติการและบริการวิชาการ ประมาณ 5,288.42 ตารางเมตร

ในส่วนวิทยาศาสตร์ นั้น เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงในด้านนโยบายของคณะวิทยาศาสตร์ จึงทำให้พื้นที่ส่วนวิทยาศาสตร์กลายเป็นพื้นที่ของภาควิชาอื่น ๆ ด้วย ส่วนพื้นที่ของภาควิชาเคมีมี พื้นที่มากขึ้นจากเดิมไม่มากนัก สำหรับภาควิชาอื่น ๆ ที่มาอยู่ในอาคารนี้ได้แก่ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ ภาควิชาชีววิทยา ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป เป็นต้น ปัจจุบันการใช้อาคารในส่วนวิทยาศาสตร์ เพื่อเป็นพื้นที่สำหรับการเรียนการสอน การปฏิบัติการ และการบริการวิชาการ พื้นที่ใช้สอยประมาณ 5.042 .70 ตารางเมตร

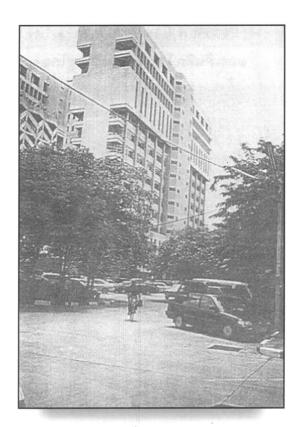
อาคาร 15 คณะแพทยศาสตร์

อาคาร 16,17

ในช่วงแผนพัฒนาอุดมศึกษา ระยะที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยมีนโยบายที่จะขยายงานด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ โดยจะจัดตั้งคณะ ทันตแพทยศาสตร์ขึ้นในวิทยาเขตประสานมิตร โดยเรียนเชิญทันตแพทย์จากมหาวิทยาลัยมหิดล และ สงขลานครินทร์มาช่วยดำเนินการ และฝ่ายวางแผนและพัฒนาของมหาวิทยาลัยเป็นผู้ประสานงาน เพื่อจัดตั้งคณะทันตแพทยศาสตร์ของ มศว จึงได้จัดทำเอกสาร เพื่อเสนอผู้บริหารมหาวิทยาลัย พิจารณา เมื่อโครงการฯผ่านความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว รองศาสตราจารย์ ปริญญา อังศลิงห์ สถาปนิกจึงได้ปรึกษากับฝ่ายวางแผนและพัฒนาของมหาวิทยาลัย เพื่อ ออกแบบอาคารคณะทันตแพทยศาสตร์ แต่เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าว มหาวิทยาลัยมีนโยบายจะ ตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ขึ้นที่วิทยาเขตประสานมิตร พร้อมทั้งภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรมก็กำลัง ขยายงานเป็นคณะศิลปกรรมศาสตร์ ดังนั้นอาคารอเนกประสงค์จึงได้ถูกออกแบบขึ้นโดยมีพื้นที่ คณะทันตแพทยศาสตร์ พื้นที่คณะพยาบาลศาสตร์ (ใช้พื้นที่เท่าอาคารคณะพยาบาลศาสตร์ที่บาง แสน) และพื้นที่สำหรับคณะศิลปกรรมศาสตร์ (พื้นที่เท่าอาคาร 4 เดิมที่ต้องรื้อทิ้ง) การ ออกแบบอาคารดังกล่าวให้เป็นอาคาร 2 หลัง เชื่อมติดกัน เพื่อให้ใช้ลิฟท์ร่วมกัน และไม่ต้อง เตรียมบันไดหนีไฟ แต่เมื่อสร้างอาคารดังกล่าว โดยสำนักคอมพิวเตอร์ใช้พื้นที่อาคาร 16 ชั้น 2,3 และ 4 เป็นพื้นที่เพื่อการเรียนการสอน การปฏิบัติการ และการบริการวิชาการเป็นพื้นที่ใช้สอยประมาณ 2,445.50 ตารางเมตร ส่วนคณะศิลปกรรมศาสตร์ ใช้พื้นที่อาคาร 16 ชั้น 1 และชั้น 5 ถึงชั้น 15 เป็นพื้นที่ใช้สอยประมาณ 8,584.70 ตารางเมตร

อาคาร 17 ให้คณะทันตแพทยศาสตร์ดูแลทั้งอาคาร เป็นพื้นที่ใช้สอย 23,990.32 ตาราง เมตร (ตั้งแต่ชั้น 1-ชั้น15) และเพื่อความเป็นเอกเทศ ทางคณะทันตแพทยศาสตร์จิงปิดทางเชื่อม แต่ละชั้นทุกชั้น

อาคาร 16, 17 เป็นที่ตั้งของคณะศิลปกรรมศาสตร์, สำนักคอมพิวเตอร์ และคณะทันตแพทยศาสตร์

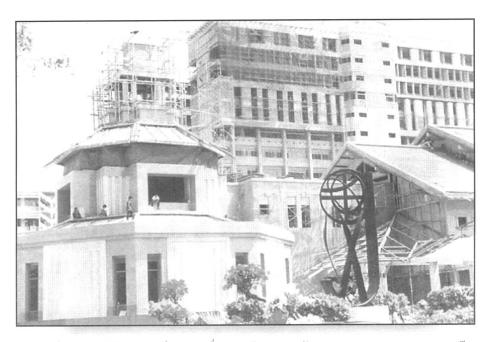
อาคารวิจัยและการศึกษาต่อเนื่อง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

อาคารวิจัยและการศึกษาต่อเนื่อง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นอาคารที่มหาวิทยาลัย ด้วยการสนับสนุนของธนาคารกรุงเทพ จำกัด จัดสร้างขึ้นเพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายเนื่องในวาระอันเป็นมหามงคลที่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรง เจริญพระชนมายุครบสามรอบพระชันษา เมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2534

อาคารวิจัยและการศึกษาต่อเนื่อง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ที่สืบสานลักษณะไทย มีพื้นที่อาคารรวมทั้งสิ้น 3,233 ตารางเมตร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธานในพิธี เปิดอาคาร เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539 อาคารนี้ใช้งบประมาณในการก่อสร้างและติดตั้ง ครุภัณฑ์ประมาณ 63 ล้านบาท โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณการก่อสร้างจากธนาคารกรุงเทพ จำกัด รวมทั้งงบประมาณที่ได้จากการระดมทุนเพิ่มเติมด้วยกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดพิมพ์ จำหน่ายหนังสือ การแข่งขันกอล์ฟการกุศล

อาคารวิจัยและการศึกษาต่อเนื่อง ฯ นี้ จะใช้เป็นที่แสดงพระประวัติ พระกรณียกิจและผล งานในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นสถานที่รวบรวม จัดแสดงนิทรรศการ จัดกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม เป็นสถานที่จัดประชุมสัมมนาทางวิชา การระดับชาติและนานาชาติ

การก่อสร้างอาคารวิจัยและการศึกษาต่อเนื่อง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ วางศิลาฤกษ์ อาคารวิจัยและการศึกษาต่อเนื่องสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

อาคารวิจัยและการศึกษาต่อเนื่องสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

อาคาร 19 (อาคารกายวิภาคศาสตร์)

อาคารกายวิภาคศาสตร์เป็นอาคารที่สร้างขึ้นทดแทนตึกดองศพของคณะแพทยศาสตร์ที่มี สองชั้นและคับแคบ สร้างอาคารใหม่ขึ้นมา เพื่อรองรับการขยายงานของภาควิชากายวิภาคศาสตร์ ของคณะแพทยศาสตร์ ได้รับความร่วมมือจากบริษัทต้นศิลป์สถาปัตย์ ช่วยเหลือในการออกแบบ อาคารกายวิภาคศาสตร์ โดยเป็นอาคาร 7 ชั้น พื้นที่ใช้สอยเพื่อการเรียน การสอน การปฏิบัติการ ทางกายวิภาคศาสตร์ ประมาณ 5,203 ตารางเมตร โดยปรับปรุงแบบอาคารมาจากตึก Gross มหาวิทยาลัยใจตาโก ประเทศนิวซีแลนด์ บริษัทต้นศิลป์สถาปัตย์ได้ส่งสถาปนิกมาช่วยเหลือในการ ควบคุมการก่อสร้างด้วย ทำให้อาคารกายวิภาคศาสตร์เป็นอาคารที่มีระบบดองศพที่ทันสมัย มีห้องเรียน Groos ที่ทันสมัย มีห้องสำหรับงานภาควิชา ห้องวิจัย และห้องพักสำหรับนักวิจัย ตลอดจนห้องประชุมที่ออกแบบไว้อย่างเหมาะสม จนเป็นอาคารทึ่งดงามหลังหนึ่งของมหาวิทยาลัย

อาคาร 19

อาคารหอประชุม

ได้มีการมอบหมายให้ Dr.Paul Seager เป็นผู้ตรวจพิมพ์เขียว เมื่อวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2506 และมีรองศาสตราจารย์ปริญญา อังศุสิงห์ เป็นผู้ออกแบบ เนื่องจากที่ประชุมสภาวิทยาลัย วิชาการศึกษาพิจารณาเห็นว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษาไม่มีหอประชุมประกอบกับสถานที่ที่ใช้ในพิธี พระราชทานปริญญาบัตรที่หอสมุดก็คับแคบ เนื่องจากในระยะดังกล่าวทางวิทยาลัยมีผู้สำเร็จการ ศึกษามากขึ้น

อาคารหอประชุมนี้มีพื้นที่ 2,262.90 ตารางเมตร จุที่นั่งได้ 800 ที่นั่ง

อาคารหอประชุม

อาคารโรงอาหาร (เดิม)

ก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ.2493 โดยเงินงบประมาณ จำนวน 450.000 บาท และใช้เงินงบประมาณ ค่าก่อสร้างโรงเรียนสาธิตมาสมทบ เพื่อปรับปรุงพื้นที่ และเวที ในปี พ.ศ.2498

กิจกรรมที่สำคัญและเป็นประโยชน์แก่ประเทศอีกกิจกรรมหนึ่งของคณาจารย์คหกรรมศาสตร์ คือ โครงการอาหารกลางวัน มศว ประสานมิตร โครงการนี้ดำเนินการอยู่ในอาคารซึ่งเดิมเรียกว่า โรงอาหารและหอประชุม อาคารนี้ตั้งอยู่หลังตึก 3 ซึ่งในอดีตมีคูเล็ก ๆ เมื่อเดินข้ามสะพานจะพบ อาคารชั้นเดียว ยกพื้นขั้นบันได 2–3 ขั้น มีระเบียงอยู่ด้านหน้า ประกอบด้วยส่วนรับประทานอาหาร ห้องทำงานของอาจารย์ผู้ควบคุมการบริหารอาหาร ที่ขายคูปองอาหาร และเคาน์เตอร์ยาวสำหรับ วางผลไม้ ข้าว อาหาร และถาดอาหาร ตลอดความยาวของเคาน์เตอร์มีรางโครเมียมสำหรับให้ใส่ ถาดอาหาร ไปรับสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก บริเวณรับประทานอาหารยกพื้นเป็นเวที บริเวณห้องใหญ่ สำหรับประกอบอาหาร

โครงการอาหารกลางวัน เลิกกิจการไปเมื่อประมาณ พ.ศ. 2530 เมื่อมหาวิทยาลัยต้อง การใช้เเริเวณดังกล่าวก่อสร้างอาคาร 14

อาคารโรงอาหาร (เดิม) ก่อนก่อสร้างเป็นอาคาร 14

ศูนย์กีฬาสิรินธร

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชา นุญาตให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อัญเชิญพระนามาภิไธย เป็นนามศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยว่า "ศูนย์กีฬาสิรินธร" ตั้งอยู่ ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ใช้ พื้นที่ก่อสร้างประมาณ 220 ไร่ ซึ่งประกอบด้วยอาคาร และสนามต่าง ๆ ดังนี้

โรงยิมส์ฝึกพลศึกษา โรงยิมส์คเนกประสงค์ คาคารคเนกประสงค์ คาคาร Sub Press Center สนามฝึกซ้อม ยิงธนู สนามฝึกต้อมและแข่งขัน Soft ball สนามฝึกซ้อม Rugby สนามกรีฑาพร้อมอัฒจันทร์ สนามฝึกซ้อม และแข่งขัน Kabaddi

เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดศูนย์กีฬาสิรินธร และในการแข่งขันกีฬาเอเซียนเกมส์ ครั้งที่ 13 ที่ ประเทศไทย เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันในระหว่างวันที่ 6-20 ธันวาคม พ.ศ. 2541 ศูนย์กีฬาสิรินธร ได้เป็นสนาม จัดการแข่งขัน 3 ชนิดกีฬา คือ แฮนด์บอล คาบัดดี้ และซอฟท์บอล และเป็นสนาม ฝึกซ้อม 8 ชนิดกีฬา คือ ยิมนาสติก บาสเก็ตบอล แฮนด์บอล คาบัดดี้ ซอฟท์บอล รักบี้ฟุตบอล กรีฑา และยิงธนู

ในปีต่อมา ระหว่างวันที่ 4-10 ธันวาคม พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ รับเกียรติเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 27 ขึ้น ณ ศูนย์กีฬาสิรินธร มศว องครักษ์ และมหาวิทยาลัยได้ก่อสร้างสนามเทนนิสขึ้น จำนวน 5 สนาม

นอกจากนั้น ศนย์กีฬาสิรินธร ยังใช้เป็นสถานที่สำหรับการเรียนการสอนของคณะพลศึกษา เป็นสถานที่ฝึกกีฬาและกิจกรรมของมหาวิทยาลัยตลอดจนเป็นสถานที่แข่งขันกีฬาของบุคคลภายนอก **คีกด้วย**

ศูนย์กีฬาสิรินธร ที่ มศว อ.องครักษ์ จ.นครนายก

อาคารศูนย์กีฬาสิรินธร

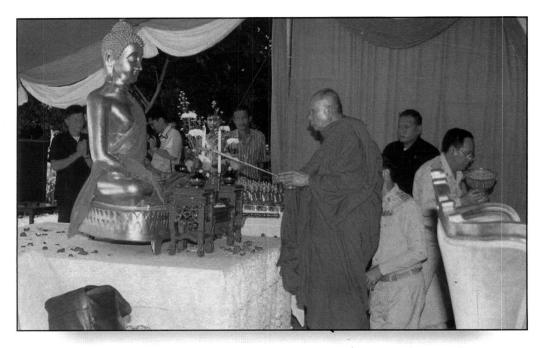
หอพระมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ประสานมิตร ไม่มีพุทธสถานในบริเวณมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้รับมอบพระพุทธรูปองค์ที่ประดิษฐานอยู่ในหอพระในปัจจุบันจาก ศาสตราจารย์ นายแพทย์อวย เกตุสิงห์ พระพุทธรูปองค์นี้เป็นพระพุทธรูปที่ชำรุดทิ้งร้างอยู่ที่วัดตะเชาว์ จังหวัดอ่างทอง เมื่อบูรณะและประดิษฐานแล้ว สมเด็จพระสังฆราชได้เสด็จ ฯ เป็นองค์ประธาน บรรจุพระบรมสารีริกธาตุที่องค์พระเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2532 และประทานนามพระพุทธรูปว่า "พระพุทธปัญญาภิวัฒน์ ธรรมฉัตรศรีนครินทรวิโรฒ" เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2537

คณะกรรมการพัฒนาพุทธสถานและกิจกรรมพุทธธรรม มศว ประสานมิตร ซึ่งมีรอง ศาสตราจารย์ ดร.สุมณฑา พรหมบุญ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการในขณะนั้นเป็นประธาน ได้ ดำเนินการจัดหาเงินบริจาค จัดหาแบบอาคารหอพระ โดยมอบให้นายนัยยะ อ่วมสวัสดิ์ เป็นสถาปนิก นายฉลาด ติ้มไพศาล เป็นวิศวกร

เนื่องจากแบบก่อสร้างที่ใช้ในการทำสัญญาเป็นแบบโครงสร้างที่ไม่มีรายละเอียดในส่วน ลวดลายปูนปั้น ทางมหาวิทยาลัยได้มอบให้อาจารย์สมยศ คำแสง นิสิตปริญญาโทภาควิชาศิลปศึกษา ซึ่งมีความรู้ความสามารถในการเขียนลายไทยเป็นผู้จัดทำแบบขยายลายปุ่นปั้น การจัดทำแม่แบบ ลายปูนปั้นเหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างรุดหน้าไปได้ ตามเวลาในสัญญา จึงทำให้แล้วเสร็จซ้ากว่ากำหนดจนถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540 นายนิวาต สาราณียวงศ์ ผู้รับเหมา และนายเกษม ยงดี ช่างลายปูนปั้นได้จัดหาลายหน้าบัน ซึ่งเป็นตรา สัญลักษณ์ครบรอบปีที่ 50 แห่งการครองราชย์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทำให้หอพระ ของมหาวิทยาลัยเป็นอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสกาญจนาภิเษกด้วย

สมเด็จพระสังฆราช เสด็จเบิกพระเนตร พระพุทธปัญญาภิวัฒน์ ธรรมฉัตรศรีนครินทรวิโรฒ (องค์จำลอง) ก่อนนำไปประดิษฐานที่ มศว องครักษ์

หอพระ ที่ประสานมิตร

จากโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง...วิทยาลัยวิชาการศึกษาและก้าวหน้าเป็น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในปัจจุบันนั้น มหาวิทยาลัยมีคุณูปการบุคคลหลาย พระองค์และหลายท่านที่ได้ช่วยกันเสริมสร้างให้มหาวิทยาลัยมีความเจริญ ก้าวหน้าและมั่นคง เป็นสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งได้รับการยอมรับทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ สมควรที่จะจารึกพระเกียรติคุณ และเกียรติคุณให้ทุกท่านได้ทราบ

87

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ทรงพระราชสมภพเมื่อวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2468 ณ เมืองไฮเดนเบอร์ก ประเทศเยอรมนี ทรงเป็นพระราชโอรสในสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดลอดุลยเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์ (สมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก เมื่อ พ.ศ. 2513) และหม่อมสังวาลย์ มหิดล ณ อยุธยา (สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ เมื่อ พ.ศ. 2481 และ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เมื่อ พ.ศ.2513) ทรงมีพระเชษฐภคินีคือ สมเด็จพระเจ้าพี่ นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และทรงมีพระอนุชาคือ พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน เมื่อแรกประสูติทรงดำรงพระอิสริยยศเป็น หม่อมเจ้าชายอานันทมหิดล (ต่อมาในปี พ.ศ.2470 ทรงได้รับการสถาปนาเป็น พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดล) ทรงเจริญพระชันษาในต่างประเทศเป็นเวลานานถึง 3 ปีจึงได้โดยเสด็จห สมเด็จพระบรมราชชนกนิวัติประเทศไทยเมื่อ พ.ศ.2471 (และต่อมาในปีพ.ศ.2472 สมเด็จ พระบรมชนกนาถก์เสด็จสวรรคต) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ทรงเข้ารับการ ถวายพระอักษรเบื้องต้นที่โรงเรียนมาแตร์เดอี และโรงเรียนเทพศิรินทร์ในโอกาสต่อมา หลังการ เปลี่ยนแปลงการปกครอง ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2476 ทรงแปรพระราชฐานไปประทับ ณ เมือง โลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมราชชนนี พระเชษฐภคินและพระอนุชา เพื่อการศึกษาและเพื่อบำรุงพระพลานามัย

หลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง คณะราษฎร์มิได้ดำเนินการให้สอดคล้องกับพระราช วินิจฉัย โดยเฉพาะเกี่ยวกับอำนาจอธิปไตยที่พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย จนเป็นเหตุให้ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสละราชสมบัติเมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ.2477 โดยมิได้ ทรงระบุให้เจ้านายพระองค์ใดขึ้นครองราชย์สืบต่อมา ตามกฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบสันตติวงศ์ พ.ศ. 2467 เจ้านายเชื้อพระบรมวงศ์ผู้ทรงเป็นพระองค์ที่ 1 ในลำดับการสืบสันตติวงศ์ คือ พระ วรวงศ์เธอพระองค์เจ้าอานันทมหิดล ซึ่งขณะนั้นมีพระชนมายุ 9 พรรษา รัฐบาลด้วยความเห็น ชอบของรัฐสภาได้กราบทูลอัญเชิญพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าอานันทมหิดล ขึ้นครองราชย์เป็น พระมหากษัตริย์พระองค์ที่ 8 ในพระบรมราชจักรีวงศ์ ทรงพระนามว่า พระบาทสมเด็จพระ ปรเมนทรมหาอานันทมหิดล อดุลยเดชวิมลรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราชบรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2477 โดยทรงมีคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ทำการแทนจนกว่าจะ ทรงบรรลุนิติภาวะ

หลังครองราชย์เป็นพระมหากษัตริย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล พร้อมด้วยสมเด็จพระราชชนนี สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ และสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เสด็จนิวัติ เยี่ยมประชาชนชาวไทยครั้งแรกในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2481 เมื่อพระชนมายุ 13 พรรษา

พระองค์ประทับอยู่ในเมืองไทยนาน 2 เดือนแล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับไปทรงศึกษา ณ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ หลังจากนั้นเกิดสงครามโลกทำให้การเดินทางเสี่ยงต่ออันตราย จึงได้ เสด็จนิวัติเยี่ยมประชาชนชาวไทยพร้อมด้วยสมเด็จพระราชชนนี สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ และ สมเด็จพระอนุชาธิราชอีกครั้งหนึ่งหลังสงครามโลกครั้งที่2 สงบลง เมื่อทรงมีพระชนมาย 21 พรรษา เสด็จฯถึงประเทศไทยในเดือนธันวาคม พ.ศ.2488 เพื่อทรงปลอบขวัณและให้กำลังใจแก่ปวงชน ชาวไทยให้มีพลังที่จะต่อสู้กับภาวะความเดือดร้อนลำเค็ญจากปัญหารอบด้านที่เกิดขึ้นระหว่าง ปลายพ.ศ.2481–2488 เช่น เหตุการณ์ผันผวน ความไม่ราบรื่นทางการเมือง การเข้าสู่สงครามโลก และการเกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ เป็นต้น

ในการเสด็จนิวัติครั้งนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลได้ทรงมีพระราช กรณียกิจหลายประการ ทั้งงานพระราชพิธี งานด้านศาสนา ทรงเป็นสัญลักษณ์ของชาติที่มิใช่ผู้แพ้ สงคราม โดยทรงเสด็จพระราชดำเนินตรวจพลสวนสนามของกองทัพสัมพันธมิตร ทรงสมานความ แตกแยกระหว่างชาวจีนและชาวไทยด้วยการเสด็จประพาสสำเพ็ง คันเป็นถิ่นพำนักของชาวจีนมา ตั้งแต่ครั้งสร้างกรุงเทพฯ และทรงริเริ่มการเสด็จเยี่ยมราษฎรในท้องที่ต่างๆ ทำให้พระองค์ทรงเป็น ศูนย์รวมทางจิตใจ ความหวัง และความจงรักภักดีของพสกนิกรทุกหมู่เหล่า จนถึงวันที่ 🤊 มิถุนายน พ.ศ. 2489 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลได้เสด็จสวรรคตอย่างกระทันหัน ณ พระที่นั่งบรมพิมานในพระบรมมหาราชวัง ก่อนที่จะเสด็จพระราชดำเนินกลับไปทรงศึกษาระดับ ปริญญาเอกทางกฎหมาย ณ มหาวิทยาลัยโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ในวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ.2489 ตามหมายกำหนดการ ความจงรักภักดีและความรู้สึกที่ประชาชนมีต่อพระองค์นั้น ม.ร.ว.สุมนชาติ สวัสดิกุล ได้บันทึกเล่าไว้ว่า

...ราษฎรไปถวายบังคมพระบรมศพกันมาก มากจนต้องเบียดกัน แม้เจ้าพนักงานจะพยายามจัดคิว อย่างไรก็เบียดกันเสื้อขาดทุกคราว คนก็ไม่คลายความจงรักภักดี ยิ่งนานวันเข้าคนยิ่งแน่นมากขึ้น ราษฎรช่างรักล้นเกล้าล้นกระหม่อมเสียนี่กระไรคนแก่ไปนั่งร้องให้โศกเศร้ารำพันอยู่ที่พระบรมศพก็มี ทุกวันอาทิตย์ วันอังคาร และวันพฤหัสบดีที่เขาเปิดให้ประชาชนเข้าถวายบังคม แลดูดำไปหมดทั้ง ลานพระมหาปราสาท หนุ่ม ๆเช่นนี้ อยู่ในเมืองไทยในระยะนี้เพียงครึ่งปียังมีคนรักมากถึงเพียงนี้ ทั้ง ๆที่ยังไม่ได้ทรงสร้างบารมีอันใด ราษฦรก็ยังจงรักภักดีถึงเพียงนี้ถ้านานปีจะเป็นอย่างไร?...

พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาลิปไตยทรงใช้อำนาจปกครองประเทศผ่านองค์กร ต่าง ๆตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จึงทรงมีพระราชภาระในด้านการบริหารแผ่นดินไม่มากนัก พระราชกรณียกิจหลักจะเน้นหนักในด้านการดูแลทุกข์สุขของอาณาประชาราษฎร์ เพื่อให้ ประชาชนของพระองค์มีความรุ่มเย็นเป็นสุข การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และการสมานความ สามัคคีภายในชาติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจที่ กล่าวมานี้ทุกประการในช่วงระยะเวลาอันสั้น นอกจากนี้ยังทรงศึกษาสภาพปัญหาต่าง ๆและเรื่อง ราวของเมืองไทยเนื่องจากทรงเจริญพระซันษาในต่างประเทศเป็นเวลานาน ได้ทรงพระกรุณาโปรด เกล้าฯ ให้ข้าราชการผู้ใหญ่ฝ่ายต่างๆเข้าเฝ้าฯ ที่พระที่นั่งบรมพิมาน เพื่อถวายพระอักษรในเรื่องที่ เกี่ยวกับหน้าที่การงานเป็นรายบุคคล ทรงโปรดเกล้า ฯ ให้หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการในขณะนั้นได้เข้าเฝ้าฯ เป็นคนสุดท้ายเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ.2489

หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ได้กราบบังคมทูลในเรื่องการศึกษาหลายประการ ที่สุดก็ ขมวดเข้ามาที่เรื่องกิจการฝึกหัดครู ซึ่งรัฐบาลยังไม่เห็นความสำคัญและผลกระทบที่มีต่อการศึกษา ของชาติ ขณะนั้นการฝึกหัดครูมีสถานที่อยู่ที่ใดก็ต้องเปลี่ยนแปลงเป็นสถานที่ราชการอื่น เช่น โรงเรียนฝึกหัดครูประถมได้ถูกใช้เป็นกระทรวงอุตสาหกรรม (ปัจจุบันคือที่ตั้งกองพลที่ 1) จำเป็น อย่างยิ่งที่จะต้องวางรากฐานการฝึกหัดครูให้มั่นคงและถาวร ไม่ต้องโยกย้ายไปเรื่อยๆ และได้เริ่ม หาสถานที่ตั้งไกลออกไปที่ประสานมิตร ความที่ได้กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อานันทมหิดลทรงทราบแล้วนั้นเป็นที่สนพระราชหถทัยยิ่ง และทรงมีพระราชดำรัสว่า **ขอให้ทำงาน นี้ต่อไปให้สำเร็จ อย่าทิ้งเรื่องนี้เป็นอันขาด** ทราบต่อมาว่าก่อนเสด็จสวรรคตได้ทรงนำเรื่องนี้ไป รับสั่งแก่สมเด็จพระอนุชาธิราชด้วย ซึ่งหม่อมหลวงปิ่น มาลากุลได้กล่าวถึงความรู้สึกไว้ว่า "ข้าพเจ้า มั่นใจว่าจะต้องสร้างโรงเรียนฝึกหัดครูที่ดีและมีความถาวรให้ได้ เนื่องจากมีพระบรม ราชโองการของพระเจ้าแผ่นดินกระตุ้นเตือนอยู่ในใจ"

โรงเรียนฝึกหัดครูซั้นสูงที่ถนนประสานมิตร ตามที่ศาสตราจารย์หม่อมหลวงปิ่น มาลา กุลได้กราบบังคมทูลไว้นั้นได้ดำเนินการก่อตั้งจนสำเร็จเมื่อวันที่ 28 เมษายน พ.ศ.2492 ได้ เปลี่ยนแปลงเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาซึ่งเป็นสถาบันฝึกหัดครูระดับปริญญาแห่งแรกของประเทศไทย เมื่อ พ.ศ.2496 และเปลี่ยนแปลงอีกครั้งหนึ่งเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเมื่อ พ.ศ.2517 จนถึงปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช พระราชสมภพเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ.2470 ณ เมืองเคมบริดจ์ รัฐแมสซาซูเซตส์ สหรัฐอเมริกา ทรงเป็นพระราชโอรสใน สมเด็จเจ้าฟ้ามหิดลอดุลยเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์ (สมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก เมื่อ พ.ศ. 2513) และหม่อมสังวาลย์ มหิดล ณ อยุธยา (สมเด็จพระราช ชนนีศรีสังวาลย์ เมื่อ พ.ศ.248าและ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เมื่อ พ.ศ.2513) ทรงมี พระเชษฐภคินีคือ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และทรงมีเซษฐาคือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล เมื่อแรกประสูติทรงดำรงพระ อิสริยยศเป็น หม่อมเจ้าชายภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งเป็นพระนามที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานมีความหมายว่า" พลังของแผ่นดิน เป็นอำนาจที่หาใดเปรียบมิได้ " ทรงเจริญพระ ชันษาและทรงได้รับการศึกษาในต่างประเทศมาเกือบตลอดช่วงเวลาขณะทรงพระเยาว์ ทรงศึกษา ในประเทศไทยเพียงช่วงเวลาอันสั้น เมื่อครั้งโดยเสด็จฯ สมเด็จพระบรมราชชนกนิวัติประเทศไทยเมื่อ พ.ศ.2471 (และต่อมาในปี พ.ศ. 2472 สมเด็จพระบรมชนกนาถเสด็จสวรรคต) พระบาทสมเด็จ พระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชทรงเข้ารับการถวายพระอักษรเบื้องต้นที่โรงเรียนมาแตร์เดอี และต่อมาในเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2476 ทรงแปรพระราชฐานไปประทับ ณ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมราชชนนี พระเชษฐภคินีและพระเชษฐาธิราช เพื่อการศึกษาและเพื่อบำรุงพระพลานามัยของพระเชษฐาธิราช (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คานั้นทมหิดล)

หลังจากพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสละราชสมบัติเมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2477 รัฐบาลด้วยความเห็นซอบของรัฐสภาได้กราบทูลอัญเชิญพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า อานันทมหิดล ขึ้นครอง โดยพระองค์ยังประทับ และทรงศึกษาอยู่ ณ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชได้โดยเสด็จ ฯ พระเชษฐาพร้อมด้วยสมเด็จ พระราชชนนี และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เสด็จนิวัติประเทศไทยเป็นครั้งที่สองในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.248า และได้โดยเสด็จ ฯ พระเชษฐาพร้อมด้วยสมเด็จพระราชชนนี และสมเด็จพระเจ้าพี่นาง เธอ เป็นครั้งที่สามในปี พ.ศ. 2488 เมื่อสงครามโลกยุติลง ขณะนั้นทรงมีพระชนมายุ 18 พรรษา ต่อมาเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลได้เสด็จสวรรคตอย่างกระทันหันในวันที่ 9 รัฐบาลจึงได้กราบทูลอัญเชิญพระอนุชาธิราชขึ้นครองราชย์เป็นพระมหา มิถนายน พ.ศ. 2489 กษัตริย์พระคงค์ที่ 9 ในพระบรมราชจักรีวงศ์ ทรงพระนามว่า พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา ภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร โดยมี

พระราชพิธีบรมราชาภิเษกและเฉลิมพระราชมณเฑียร เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ.2493

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชทรงราชาภิเษกสมรสกับหม่อมราช วงศ์หญิงสิริกิติ์ กิติยากร (สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ) มีพระราชโอรสและพระราชธิดา 4 พระองค์คือ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญา สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้า ฟ้ามหาวชิราลงกรณ์ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

พระราชกรณียกิจในฐานะพระมหากษัตริย์ที่ทรงครองราชย์ยาวนานที่สุดนั้นเริ่มต้นใน ช่วงเวลาที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับความบอบซ้ำจากภัยสงคราม และเริ่มจะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ บ้างในทางกายภาพ ส่วนขวัญและจิตใจของประชาชนนั้นยังขาดที่ยึดเหนี่ยว ด้วยพระมหากษัตริย์ ทั้งสองพระองค์ทรงมีพระราชภารกิจในการศึกษามาตั้งแต่ พ.ศ. 2477 จนถึงการเสด็จนิวัติพระนคร เป็นการถาวรเมื่อ พ.ศ.2493 รวมเป็นเวลายาวนานถึง16 ปี การฟื้นฟูบูรณะที่สำคัญจึงมิใช่การ บูรณะบ้านเมืองเพียงด้านเดียว การสร้างขวัญและกำลังใจของประชาชนยังเป็นพระราชภารกิจที่ ทรงให้ความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ปฐมบรมราชโองการที่พระราชทานในพระราชพิธีบรม ราชาภิเษกเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ.2493 แสดงให้เห็นถึงพระราชปณิธานที่ทรงปฏิบัติมานาน กว่าครึ่งศตวรรษ คือ

"เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม"

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริมุ่งหมายที่จะพัฒนาชาติและประชาชนใน ทุกด้าน ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี สามารถพึ่งพาตนเองได้ อัน เป็นที่มาของทฤษฎีเศรษฐศาสตร์แบบพอเพียง และเนื่องจากประชาชนในชนบทเป็นคนส่วนใหญ่ ของประเทศ พระองค์จึงทรงเน้นการพัฒนาชนบทเป็นอย่างมาก ทรงเสด็จพระราชดำเนิน เยี่ยมเยียนราษฎรในท้องถิ่นทุรกันดารเพื่อบำรุงขวัญ และทรงพระราชทานคำแนะนำเกี่ยวกับการ ประกอบอาชีพของเกษตรกร ซึ่งได้ทรงพัฒนาวิธีการจนเกิดโครงการหลวง โครงการส่วนพระองค์ และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่กระจายอยู่ในพื้นที่ทั่วประเทศในปัจจุบัน เป็นผลให้ ความเจริญทางเศรษฐกิจไปถึงมือชาวชนบทที่ขาดโอกาสมาช้านาน เป็นการป้องกันและแก้ปัญหา สำคัญหลายเรื่อง เช่นการปลูกพืชเสพย์ติด การบุกรุกป่า และการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ

ในยามที่บ้านเมืองอยู่ในภาวะคับขัน พระองค์เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมข้าราชการ พลเรือน ทหารและตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ปราบปรามผู้ก่อการร้ายจนถึงบริเวณที่มีการสู้รบกัน เสด็จฯ เยี่ยมผู้บาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่ และเมื่อมีเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่สงบภายใน ทรง เป็นที่พึ่งอย่างแท้จริงของปวงชนชาวไทย โดยทรงระงับความขัดแย้งของผู้นำทางการเมือง ทรง บรรเทาความรุนแรงของเหตุการณ์ไม่สงบ และทรงชี้แนะทางออกในการแก้ไขสถานการณ์เหล่านั้น จนบ้านเมืองผ่านพ้นความยุ่งยากมาหลายครั้งด้วยพระบารมี ทรงเจริญพระราชไมตรีกับนานา ประเทศด้วยพระปรีชาสามารถและพระราชจริยวัตรที่งดงาม ทำให้ประเทศไทยดำรงอยู่ใน ประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ได้รับความเชื่อถือและก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำในภูมิภาคนี้ นอกจากนี้ยังมีพระราชกรณียกิจทางสังคมอีกหลายด้านเช่น การศึกษา การสังคมสงเคราะห์ การ อุปถัมภ์ศาสนาในประเทศไทย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมซึ่งทรงงานมาอย่างต่อเนื่อง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนิน ทรงดนตรี ณ หอประชุมวิทยาลัยวิชาการศึกษา 18 มีนาคม 2515

คณาจารย์และนิสิตที่เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทในวันเสด็จพระราชดำเนินทรงดนตรี 18 มีนาคม 2515

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงสนพระราชหฤทัยในการ ศึกษาของชาติ ทั้งการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ และการศึกษาในระบบโรงเรียน ดังที่ทรง พระราชทานพระราชดำริมาตั้งแต่ปีแรกของรัชกาลว่าไม่ควรให้การเรียนสามัญศึกษากับอาชีวศึกษา แยกขาดจากกัน อันเป็นที่มาของโรงเรียนมัธยมแบบประสม กล่าวได้ว่าพระองค์ทรงเป็นนักการ ศึกษาที่รอบรู้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชทรงทราบถึงโครงการก่อ ตั้งรากฐานของการฝึกหัดครูที่ศาสตราจารย์ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ได้นำความกราบบังคมทูล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ก่อนเสด็จสวรรคตเพียง 10 วัน ซึ่งท่านได้กล่าวเมื่อ มาบรรยาย ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ.2520 ว่า "พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชจะทรงรู้สึกอย่างไร ผมก็ไม่ทราบ แต่ผมเองรู้สึกว่าสถาน ที่แห่งนี้เป็นของพระองค์ตั้งแต่เริ่มแรกเป็นเวลาถึง 31 ปีครึ่งแล้ว ... และอดคิดไม่ได้ว่าเรา เจริญงอกงามมาเป็นเวลา 30 ปีเศษ ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลนี้ "

สถานศึกษาประเภทต่างๆที่ทรงสร้างขึ้นหรือทรงมีพระราชดำริให้สร้างขึ้นนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมิได้ทรงทอดทิ้ง รวมทั้งมหาวิทยาลัยต่างๆด้วย ซึ่งนอกจากการเสด็จ พระราชดำเนินพระราชทานปริญญาบัตร ยังได้เสด็จฯทรงดนตรีอีกด้วย การทรงดนตรีนี้เป็นการ พระราชทานโอกาสให้นิสิตได้เข้าเฝ้าฯ อย่างไม่เป็นพิธีการและทรงมีพระบรมราโชวาทที่เหมาะสม กับเหตุการณ์เสมอ โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่บ้านเมืองกำลังมีภัยคุกคามจากลัทธิคอมมิวนิสต์ โดย โปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒขณะเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในปี พ.ศ.2512 และ 2515 พระมหากรุณาธิคุณอีกประการหนึ่งที่ทรงมีต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒคือการที่ทรงโปรดเกล้าฯพระราชทานนามของมหาวิทยาลัย เมื่อเปลี่ยนแปลงไป จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในปี พ.ศ.2517 ได้แก่นาม "มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" ซึ่งทรง อธิบายคำแปลว่า เป็นมหาวิทยาลัยที่เจริญเป็นศรีสง่าแก่มหานคร

พระมหากรุณาธิคุณต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ทรงทราบ ถึงความเป็นมาตั้งแต่แรกก่อตั้ง ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ทูลเกล้าทูลกระหม่อม ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ตั้งแต่ พ.ศ.2502 จนถึงปัจจุบันรวม 7 สาขาวิชา ทรงไว้วาง พระราชหฤทัยในการถวายพระอักษรแด่พระราชธิดา คือ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยาม บรมราชกุมารี (การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ ปีพ.ศ.2529) และการที่โปรดเกล้า ฯ พระราชทานนามของมหาวิทยาลัย อันเป็นสิริมงคลแก่ชาวมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒนั้น คณาจารย์ ข้าราชการ นิสิต และนิสิตเก่าของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรู้สึกสำนึกในพระ มหากรุณาธิคุณอยู่มีรู้คลาย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

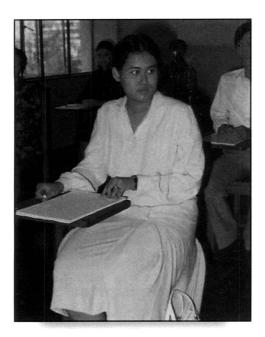
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ประสูติเมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2498 ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน ในพระบรมมหาราชวัง ทรงเป็นพระราชธิดาในพระบาทสมเด็จพระเจ้า อยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช และ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระเชษฐา และพระเชษฐภคินี คือ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญา และ สมเด็จพระบรม โอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ์ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงมีพระชนิษฐา คือ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เมื่อแรกประสูติทรงดำรงพระอิสริยยศเป็น สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์ ต่อมาเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2520 ทรงได้รับสถาปนาพระอิสริยยศและพระอิสริยศักดิ์ เฉลิมพระนามว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารีทรงสำเร็จการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายแผนกศิลปะจากโรงเรียนจิตรลดา อักษรศาสตรบัณฑิตเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง สาขาวิชาประวัติศาสตร์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจารึก ภาษาตะวันออก จากมหาวิทยาลัยศิลปากร อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาบาลีและ สันสกฤต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ ในปี พ.ศ.2529 ทรงสำเร็จการศึกษา ปริญญาการศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นอกจากนี้ยังทรง สน พระราชหฤทัยในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมควบคู่ไปกับการทรงงานอย่างต่อเนื่อง เช่น การใช้ ประโยชน์จากดาวเทียมสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ และภาษาจีน เป็นต้น

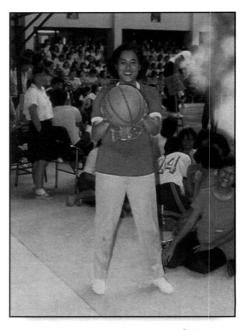
ระหว่างที่ทรงศึกษาที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ทรงได้รับเลขประจำพระองค์ 2416003) ในช่วงปีการศึกษา 2524 – 2525 ซึ่งเป็นช่วงการเรียนเต็มเวลา ได้ทรงเข้าร่วมกิจกรรม ต่าง ๆในมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ เช่น ทรงร่วมฟังการอภิปราย ทรงร่วมในพิธีใหว้ครู และทรง ร่วมกีฬาภายในมหาวิทยาลัย ขณะที่ทรงพระอักษรอยู่ในชั้นเรียนนั้น ทรงมีพระจริยวัตรอันเสงี่ยมงาม พระราชทานความเป็นกันเองแก่พระอาจารย์และพระสหาย ทรงแสดงความเคารพพระอาจารย์ อย่างสม่ำเสมอ กล่าวได้ว่าทรงวางพระองค์อย่างเหมาะสมแก่กาลเทศะและบุคคล เป็นแบบอย่าง ที่นิสิตทั้งหลายควรปฏิบัติ

ทรงมีพระราชภาระหลายประการ ทั้งที่เป็นงานสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เช่น ราชเลขานุการส่วนพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ปรึกษาโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน และงานที่ทรง ดำรงตำแหน่ง เช่น อุปนายิกาสภากาชาดไทย ประธานมูลนิธิสายใจไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ประธานมูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ศาสตราจารย์ผู้อำนวยการกองวิชาประวัติศาสตร์

เสด็จ ฯ มาทรงสอบคัดเลือก

ทรงกีฬาในงานบัณฑิตสัมพันธ์ ครั้งที่ 1 เมื่อ พ.ศ. 2525

ทรงติวกับพระสหายเพื่อเตรียมสอบเบื้องต้น

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า นอกจากนี้ยังทรงงานที่ทรงสนพระราชหฤทัยอย่างต่อเนื่องอีก หลายประการ เช่น การศึกษาของประชาชนทั่วไป การศึกษาของประชาชนผู้ด้อยโอกาส การ สาธารณสุข การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย (ในปี พ.ศ.2528 รัฐบาลได้ประกาศให้วันที่ 2 เมษายน ซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพนั้น เป็นวัน อนุรักษ์มรดกไทย และในปีพ.ศ.2531 รัฐบาลได้น้อมเกล้า ฯ ถวายพระราชสมัญญา "เอกอัคร ราชูปถัมภกมรดกวัฒนธรรมไทย") หม่อมราชวงศ์ศึกฤทธิ์ ปราโมช กล่าวถึงสมเด็จพระเทพรัตน ราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารีกับศิลปวัฒนธรรม ในบทนำของหนังสือ "สมเด็จพระเทพรัตนราช สุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี กับการอนุรักษ์มรดกไทย" ความตอนหนึ่งว่า

"... ได้ทรงพระเจริญเติบโตขึ้นมาในที่ที่เป็นแหล่งแห่งศิลปะและวัฒนธรรมทั้งปวง ตามธรรมเนียม ประเพณีที่เคยมีมาแต่ก่อน คือราชสำนัก ทรงได้รับการศึกษาอักษรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ โบราณคดี และสรรพวิชาอื่น ๆ อันจักเอื้ออำนวยให้บำเพ็ญพระราชกรณียกิจในทางอนุรักษ์และสร้างสรรค์ ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติได้มาก ประกอบกับพระราชหฤทัยอันเด็ดเดี่ยวกล้าหาญ ที่จะเข้ารับ ภาระแห่งการอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปะและวัฒนธรรมไทยนี้ไปเป็นพระราชภาระของพระองค์ และได้ทรง บำเพ็ญพระราชกรณียกิจในข่ายแห่งพระราชภาระนี้มาเป็นเวลานานหลายปี..."

พระมหากรุณาธิคุณในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยนั้น ชนชาวไทยทั้งมวลได้ประจักษ์ ในพระปรีชาสามารถเมื่อครั้งทรงเป็นองค์ประธานกรรมการอำนวยการปฏิสังขรณ์วัด พระศรีรัตนศาสดารามและพระบรมมหาราชวัง ในการฉลองพระนครครบ 200 ปี ความสนพระราช หฤทัยในศิลปวัฒนธรรมของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารีมิได้จำกัดอยู่เพียง ศิลปวัฒนธรรมไทยเท่านั้น ในการเสด็จประพาสต่างประเทศทุกแห่ง มักจะเสด็จพระราชดำเนิน ทอดพระเนตรมรดกทางวัฒนธรรมของแต่ละชาติ พระองค์สนพระราชหฤทัย ทรงมีข้อสังเกตต่าง ๆ และทรงมีแนวพระราชดำริเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของต่างชาติที่ได้ทอดพระเนตร ซึ่งปรากฎในพระ ราชนิพนธ์หลายองค์ที่ทรงถ่ายทอดสิ่งที่พระองค์ได้ทรงพบให้คนไทยได้รับทราบ

พระมหากรุณาธิคุณต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่ทรงไว้วาง พระราชหฤทัยในการถวายพระอักษรในระดับบัณฑิตศึกษา จนได้รับพระราชทานปริญญาการศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ ในปีพ.ศ.2529 และโปรดเกล้า ฯ ให้ทูลเกล้าถวายปริญญาดุษฎี บัณฑิตกิตติมศักดิ์ ตั้งแต่ พ.ศ.2530 จนถึงปัจจุบันรวม 4 สาขาวิชานั้น ทรงเป็นตัวอย่างที่ดีของ ศิษย์เก่าในการช่วยเหลือกิจการของมหาวิทยาลัย โดยพระราชทานพระราชานุเคราะห์หลายประการ เช่น ทรงเป็นองค์ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์ เสด็จฯเป็นองค์ประธานในงานวันสมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี (ซึ่งเป็นงานที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจัดขึ้นเป็นประจำ ทุกปี เพื่อถวายพระเกียรติภายหลังจากทรงสำเร็จการศึกษาแล้ว) และเสด็จ ฯ เป็นผู้แทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พระราชจริยวัตรกันงดงามเมื่อครั้งยังทรงเป็นนิสิตบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นภาพประทับใจ คณาจารย์ ข้าราชการ และนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในช่วงเวลา นั้น และแม้คณาจารย์ ข้าราชการ และนิสิตปัจจุบันที่มิได้อยู่ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขณะนั้นก็ยังสามารถรับทราบและสัมผัสความรู้สึกและสิริมงคลที่เกิดแก่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ได้ใน เมื่อเสด็จฯ ในงานวันสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารีของทุกปี

ศาสตราจารย์ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล

ผู้ก่อตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง และรักษาการอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา (30 กันยายน 2497 - 6 มิถุนายน 2499)

ศาสตราจารย์หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล เกิดเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2446 ณ บ้านอัษฎางค์ กรุงเทพมหานคร เป็นบุตรเจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี (หม่อมราชวงศ์เปีย มาลากุล) และ ท่านผู้หญิงเสงี่ยม พระเสด็จสุเรนทราธิบดี สมรสกับนางสาวดุษฎี ไกรฤกษ์ บุตรเจ้าพระยามหิธร และท่านผู้หญิงกลีบ มหิธร ศาสตราจารย์ ม.ล.ปิ่น มาลากุล สำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาบัณฑิต เกียรตินิยมในวิชาภาษาโบราณตะวันออก และมหาบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด ประเทศ อังกฤษ ท่านเป็นผู้ที่อุทิศกายและใจเพื่อการศึกษาของชาติอย่างเด่นชัด ได้ทำการสอนและอบรม ศิษย์ยานุศิษย์อย่างถี่ถ้วนโดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยและได้ปฏิบัติงานในทุกระดับของการศึกษา เริ่มต้นด้วยทำการสอนนิสิตในคณะอักษรศาสตร์ และแผนกครูมัธยมของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อมาได้ริเริ่มจัดตั้งโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พญาไท ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมสหศึกษาโรงเรียนแรก ในประเทศไทย โดยได้ใช้วิธีการใหม่ ๆในการสอน และการบริหารโรงเรียนมัธยมหลายประการ จน เป็นตัวอย่างที่ดีตราบเท่าทุกวันนี้ ต่อมาได้ริเริ่มจัดตั้งโรงเรียนประถมสาธิตวิทยาลัยการศึกษาขึ้นอีก เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในระดับประถมศึกษา ในด้านการฝึกหัดครูนั้นท่านมีเจตนารมณ์อันแรงกล้าที่ จะพัฒนาการฝึกหัดครูไทยอันเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษา ท่านเป็นผู้คิดริเริ่ม วางแผน ดำเนินการซื้อที่ดินและก่อตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตรขึ้น โดยมีประกาศของ กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ที่ถนนประสานมิตร เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2492 ต่อมาในปี 2496 ได้เปลี่ยนแปลงเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา เปิดสอนครูถึงระดับปริญญาเป็นแห่ง แรกของประเทศไทย และได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2517

ด้วยความเป็นมาดังกล่าว จึงถือได้ว่า ศาสตราจารย์หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล เป็นผู้ก่อ กำเนิดและปูชนียบุคคลของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ศาสตราจารย์ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล

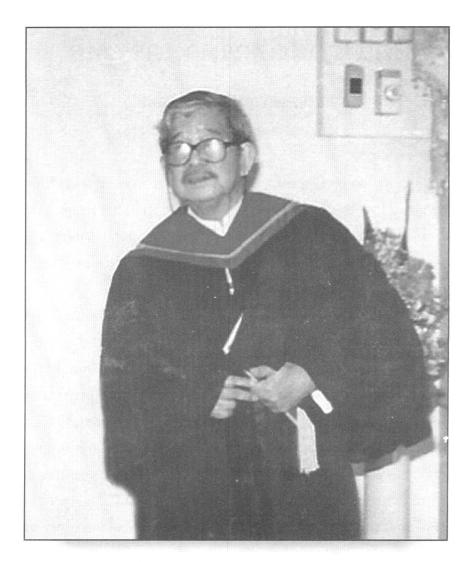
พลตำรวจจัตวาหม่อมหลวงมานิจ ชุมสาย

พลตำรวจจัตวาหม่อมหลวงมานิจ ซุมสาย เกิดเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2451 เป็นบุตร ของหลวงเอนกนัยเวที และนางเจิม ซุมสาย ณ อยุธยา สมรสกับนางสาวเฉลิม นาทะทัต (ภาย หลังเปลี่ยนชื่อเป็นเฉลิมขวัญ) มีบุตร 2 คน และธิด่า 2 คน สำเร็จการศึกษา อักษรศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยม ชั้นโท และอักษรศาสตรมหาบัณฑิตทางภาษาฝรั่งเศส และเยอรมัน และอนุปริญญา ทางการศึกษา

พลตำรวจจัตวาหม่อมหลวงมานิจ ชุมสายได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้บริหารการศึกษาตั้งแต่ เริ่มแรก ด้วยตำแหน่งรักษาการหัวหน้าแผนกครุศาสตร์และอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมหอวัง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์ใหญ่ข้าหลวงตรวจการศึกษาธิการ ภาคอีสาน ต่อจากนั้นดำรง ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมอันเป็นสถาบันที่สำคัญยิ่งในการผลิตครูในสมัยนั้น ต่อมาเมื่อดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองฝึกหัดครู ท่านเป็นผู้หนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการจัดตั้ง โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร โดยเป็นหนึ่งในคณะกรรมการที่ไปเจรจาติดต่อขอซื้อ ที่ดินเอกชนอีก 5 ฝืน ริมคลองแสนแสบ ที่กั้นหน้าโรงเรียนอยู่ โดยเป็นการเจรจากับเจ้าของที่ดิน ทุกราย และไม่เสียค่านายหน้าแต่อย่างใด ทำให้โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงสามารถขยายพื้นที่กว้าง ขวางออกไปได้อีก และเจริญก้าวหน้าเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในปัจจุบัน

จะเห็นได้ว่า ท่านได้ปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารทางการศึกษาเป็นเวลานาน และมีคุณูปการ ต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโร่ฒเป็นอย่างมากอีกท่านหนึ่ง

พลตำรวจจัตวาหม่อมหลวงมานิจ ชุมสาย

หลวงสวัสดิสารศาสตรพุทธิ

ผู้อำนวยการโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง (28 เมษายน 2492 - 31 มีนาคม 2496)

หลวงสวัสดิสารศาสตรพุทธิ เกิดเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2444 ณ ตรอกกัปตันบุช อำเภอ บางรัก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นบุตรของนายอี.เอส และนางชุ่ม สมิท สมรสกับนางสาวถนอมศรี จิลลานนท์ มีบุตรธิดารวม 2 คน หลวงสวัสดิสารศาสตรพุทธิสำเร็จการศึกษาได้รับประกาศนียบัตร ภาษาอังกฤษ จากโรงเรียนฝึกหัดครูแอคซิเดอร์ และ B.Sc จากมหาวิทยาลัยอาร์เบอร์ดีน ประเทศ อังกฤษ

หลวงสวัสดิสารศาสตรพุทธิ เป็นผู้อำนวยการคนแรกของโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนน ประสานมิตร ขณะเดียวกับดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมวิสามัญศึกษาอีกด้วย ท่านเป็นผู้หนึ่งที่มีส่วน สำคัญในการร่วมจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง เป็นนักวิทยาศาสตร์โดยวุฒิและทางปฏิบัติเป็นนัก บริหารโดยประสบการณ์ เป็นนักกีฬาทั้งกายและใจ เป็นหัวหน้างานที่ใช้พรหมวิหารเป็นหลัก ปกครองที่สำคัญที่สุด และหาได้ยาก นอกจากวางรากฐานที่ดีทางการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ใน ระดับมัธยมศึกษาแล้ว หลวงสวัสดิสารศาสตรพุทธิ ยังเป็นผู้เชี่ยวชาญในการทำหลักสูตรในระดับ ต่าง ๆของกระทรวงศึกษาธิการได้เริ่มจัดตั้งหน่วยการศึกษานิเทศก์ขึ้นเป็นครั้งแรกในวงการศึกษาไทย และได้เริ่มวางโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนภูมิภาค เป็นบุคคลสำคัญที่สุดในฐานะ ผู้วางรากฐานระเบียบแบบแผนของโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง อันเป็นจุดเริ่มต้นเล็กๆ แต่แข็งแกร่งที่ ได้นำไปสู่ความเจริญงอกงามของวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยต่อมา

หลวงสวัสดิสารศาสตรพุทธิ ผู้ได้รับสมญาว่าอธิบดีสุภาพบุรุษของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้ มือดมคติว่า "ทำดีกว่าพูด" ท่านเป็นนักวิทยาศาสตร์จึงพอใจที่จะพิสูจน์ผลงานด้วยการกระทำมาก กว่าพด ท่านเป็นผู้ที่รักการศึกษา และสนใจการศึกษาอยู่ตลอดชีวิต ท่านเห็นว่าวิชาการมีความ สำคัญเท่าการบริหาร ฉะนั้นเมื่อได้ปฏิบัติงานทางด้านการศึกษา และเฝ้าสังเกตวิเคราะห์ความ เคลื่อนไหวทางการศึกษาของไทยมาเป็นเวลานาน ทั้งในงานการปรับปรุงวิชาการ งบประมาณและ การบริหาร ท่านได้กล่าวคำคมไว้ว่า"**การศึกษาคือสิ่งที่เหลืออยู่ภายหลังที่เราลืมอะไรหมดแล้ว**" นั่นคือ ท่านมองเห็นว่าการดำเนินงานเกี่ยวกับการศึกษานั้น ไม่มีเวลาเหลือให้เราพดเล่น เจรจากันมากนัก นอกจากต้องรีบเร่งช่วยกันลงมือทำทันที ก้มหน้าก้มตาทำด้วยความ ขะมักเขมันเสียสละเอาจริงเอาจัง ม.ล.ปิ่น มาลากุล อดีตปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึง ท่านไว้ว่า "หลวงสวัสดิสารศาสตรพุทธิ เป็นครูที่ศิษย์เคารพรักใคร่ เป็นนักบริหารที่มั่นคง ซื่อสัตย์ เป็นป้อมประการที่แข็งแรงในวงการศึกษาของไทย"

หลวงสวัสดิสารศาสตรพุทธิ

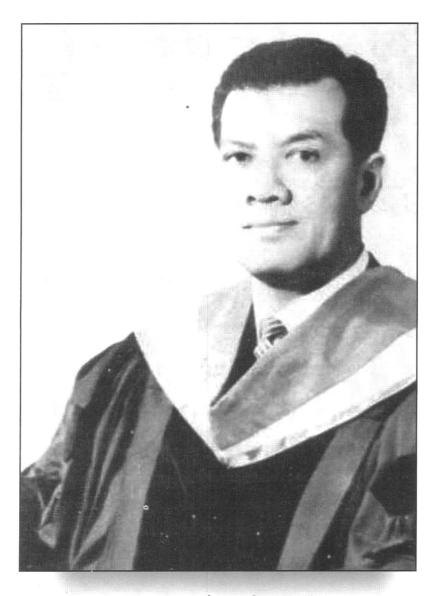
ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี

ผู้อำนวยการโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง (1 เมษายน 2496 - 30 กันยายน 2496) ผ้อำนวยการวิทยาลัยวิชาการศึกษา (1 ตุลาคม 2496 - 29 กันยายน 2497) อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา (7 มีนาคม 2499 - 1 มกราคม 2512)

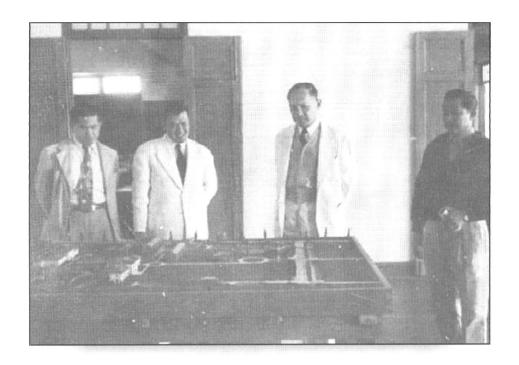
ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี เกิดเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2459 ที่จังหวัดภูเก็ต เป็นบุตร ของ ขุนประทุมสิริพันธ์ (เจริญ บัวศรี) และนางเปล่ง บัวศรี สมรสกับนางสาวศิรี ศิริจรรยา ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี สำเร็จการศึกษา อักษรศาสตรบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย M.A. และ Ph.D จาก OHIO STATE UNIVERSITY (ทางวิชาศึกษาศาสตร์) สหรัฐอเมริกา

ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี มีส่วนเกี่ยวข้องและสร้างความก้าวหน้าให้แก่การศึกษา ของประเทศ และวิทยาลัยวิชาการศึกษามาโดยตลอด ท่านเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร รองอธิการและหัวหน้าคณะวิชาการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา และรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ท่านเป็นผู้ก่อตั้งวิทยาลัยวิชาการ ศึกษา เพื่อผลิตนักการศึกษาระดับปริญญาขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย เป็นผลให้ประเทศไทย ก้าวสู่ยุคใหม่ทางการศึกษา เพราะเป็นการเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ในกระบวนการ ผลิตนักการศึกษา ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการศึกษาของประเทศจนทุกวันนี้ นอกจากนั้นท่านได้ร่วม ก่อตั้งสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทยเพื่อสนับสนุนให้อาชีพครูเป็นอาชีพสำคัญขึ้นมาอย่างแท้จริง นับเป็นการปฏิบัติงานที่ดีเด่นควรแก่การยกย่อง ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ท่านเป็นผู้ที่ทำ หน้าที่อย่างเอาใจใส่ทั้งด้านการศึกษา และด้านจริยธรรมของนิสิตและอาจารย์ ท่านเคร่งครัดใน การสรรสร้างบุคคล ทั้งบุคลิกภายนอกและภายใน ท่านได้ให้คติพจน์เตือนสติอาจารย์เพื่อเป็น แนวปฏิบัติว่า"ให้บำเพ็ญตนเป็นผู้มีความรู้ประดุจนักปราชญ์ และมีความประพฤติประดุจ ผู้ทรงศีล"สำหรับศิษย์ท่านก็ได้ให้คติพจน์เขียนด้วยลายมือว่า "ขอให้นิสิตนักศึกษาทุกคน มี ความรู้ประดุจนักปราชญ์ และมีความประพฤติประดุจผู้ทรงศีล" และท่านได้บำเพ็ญตนเป็น ตัวอย่างอันเคร่งครัดแก่ศิษย์ผู้ปรารถนาความเจริญ ความดีงามทุกคน ท่านเป็นคนแรกที่นำพุทธ ศาสนามาประยุกต์ใช้กับการศึกษา ทั้งด้านปรัชญาและวิธีสอน และเป็นผู้ที่มีจิตวิญญาณครูอยู่เต็ม เปี่ยม ที่พร้อมจะชี้ทางสว่างด้านปัญญาแก่ศิษย์อยู่เสมอ ท่านจึงเป็นปูชนียบุคคลผู้เพียบพร้อม ด้วยปัญญา และคุณธรรมโดยแท้

ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี

ศาสตราจารย์ ดร.สุดใจ เหล่าสุนทร

อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา
(2 มกราคม 2512 - 28 มิถุนายน 2517)
อธิการบดีคนแรกของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
(29 มิถุนายน 2517 - 25 มกราคม 2522)

ศาสตราจารย์ ดร.สุดใจ เหล่าสุนทร เกิดเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2458 เป็นบุตร นายต่วน และนางแช่ม เหล่าสุนทร สมรสกับ ดร.มาเรีย มาซา มีบุตร 2 คน และมีธิดา 1 คน ศาสตราจารย์ ดร.สุดใจ เหล่าสุนทร สำเร็จการศึกษา อักษรศาสตรบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย M.A. จาก OHIO STATE UNIVERSITY สหรัฐอเมริกา M.S. in Ed. จาก INDIANA UNIVERSITY สหรัฐอเมริกา และ Ed.D. จาก INDIANA UNIVERSITY สหรัฐอเมริกา

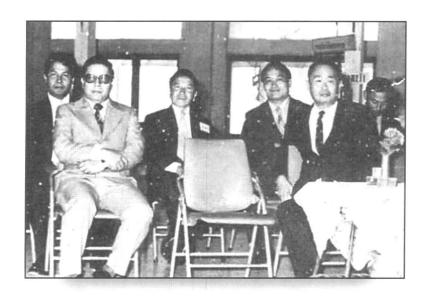
ศาสตราจารย์ ดร.สุดใจ เหล่าสุนทร นักการศึกษาชั้นนำผู้หนึ่งของประเทศไทย มี ประสบการณ์ในวงการศึกษามากกว่า 40 ปี ท่านได้อุทิศตัวเพื่อความก้าวหน้าของสถาบันนี้มาโดย ตลอด เป็นผู้ยึดหลักธรรมในการบริหารงาน เป็นนักสู้ที่เด็ดเดี่ยวเพื่อความถูกต้อง มองเห็นการณ์ ไกลและมั่นใจในตนเอง เมื่อคิดว่าสิ่งใดถูกต้อง จะลงมือทำอย่างไม่ย่อท้อ และพยายามทำให้สำเร็จ แต่ไม่เคยพูดโอ้อวด หรือประชาสัมพันธ์ตนเองเลย ขณะดำรงตำแหน่งรองอธิการ และหัวหน้า คณะวิชาการศึกษา ได้ริเริ่มการสร้างและปรับปรุงหลักสูตรตามแบบการฝึกหัดครูสมัยใหม่ และได้ วางรากฐานหลักสูตรทางการศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษาให้ทันสมัย เช่น อารยประเทศ ในปี พ.ศ. 2512 เมื่อเข้ารับตำแหน่งอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา ด้วยสายตาอัน กว้างไกล และมีความหนักแน่นในอุดมการทางการศึกษา ประกอบกับวิทยาลัยมีความเจริญก้าวหน้า ผลิตบัณฑิตออกไปรับใช้ประเทศชาติเป็นจำนวนมาก แต่ขาดความคล่องตัวในด้านการบริหารงาน ท่านจึงได้เริ่มและดำเนินการร่างพระราชบัญญัติยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็น มหาวิทยาลัยทันที ท่านได้กล่าวถึงการศึกษาว่า "**การศึกษาจะต้องค่อยๆเปลี่ยนแปลงความคิด** ของสังคมในชุมชน มิฉะนั้นจะหาประโยชน์ได้น้อยมาก หากมัวหลงแต่สิ่งที่ดีงามในอดีต อัน **จะมาเป็นประโยชน์อย่างจริงจังในปัจจุบันไม่ได้**" จะเห็นได้ว่าท่านมีความอดทนอย่างยอดเยี่ยม ต่ออุปสรรคนานัปการจนรัฐบาลเห็นความสำคัญ และประโยชน์ที่ชาติจะพึงได้รับ ในปี 2517 วิทยาลัย วิชาการศึกษาจึงได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย และ**พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว** โปรดเกล้าฯ พระราชทาน มงคลนามว่า "ศรีนครินทรวิโรฒ" มีความหมายว่า มหาวิทยาลัยที่ **เจริญเป็นศรีสง่าแก่มหานคร** ในฐานะอธิการบดีคนแรก ศาสตราจารย์ ดร.สุดใจ เหล่าสุนทร ได้ นำความเจริญมาสู่มหาวิทยาลัยและทำให้มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินกิจการก้าวหน้าด้วยดีตลอดมา

ศาสตราจารย์ ดร.สุดใจ เหล่าสุนทร

ประกาศกระทรางศึกษาริการ

เรื่อง เปิดโรงเรียนฟิกหัดครูที่ถนนประสานมิตร

เนื่องค้ายกระทรงศึกษาธิการมีความบุ่งหมายที่จะขยายการฝึกหัดครู และจัดโรงเรียนฟิกหัดครูให้มีมาครฐานสูงขึ้น จึงให้เปิดโรงเรียนฟิกหัดครูจิ้นอีกแห่งหนึ่ง ที่กนนประสานมิตร อำเภอพระโจนง จังหวัดพระนคร และให้โรงเรียนนี้สังกัดกรม– สามัญศึกษา. ทั้งนี้ทั้งแต่วันที่ 28 เมษายน 2492

ประกาศณาันที่ 28 เมษายน 2492 ม. พาหมโยรี.

รัฐมนตรี.

้าะเบียบกระทรมศึกษาริการ

ว่าด้วยการขัดโรงเรียนฝึกหัดดรูชั้นสูง อำเภอพระโจนง จังหวัดพระนดร

เนื่องด้วยกระทรางศึกษาริการจะได้เปิดโรงเรียนฝึกหัดครูขึ้นที่ถนุนประสานมีตร อำเภอพระโขหง จังหวัดพระผดร จึงวางระเบียบการจัดโรงเรียนโร้คั้งต่อไปนี้

1. ระเบียบนี้เรียกว่า " ระเบียบคระทรวงศึกษาริการว่าด้วยการจัดโรงเรียนฝึกหัด

ดรุชันสุง อำเภอพระโชนง จังหวัดพระนดรู พ.ศ. 2492"

2. ให้จัดโรงเรียนฟิกหัดครูนี้เป็นโรงเรียนฟิกหัดครูชั้นสุง รับผู้สอบเล่ได้ตั้งแต่ ประโยคม้ายมศึกษาชั้นไปเข้าศึกษา เพื่อรับประกาศณียนักรประโยคครูม้ายมและประโยคครูฮิ่นๆ ทามระเบียบการของกระหรวงศึกษาจิการ

3. ให้โรงเรียนเก็บค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงต่างๆได้ในอัตราอย่างสูงไม่เกินจำนาน

- (1) ค่าเล่าเรียน ปีละ 40 บาท (2) ค่าบำรุงห้องสมุค, กีฬาและอื่นๆ ปีละ 200 บาท ค่าอาหารให้โรงเรียนเก็บได้ตามควรแก่ความเป็นอยู่ของนักเรียน

4. กระทรวงศึกษาริการหรือโรงเรียนอาจให้ทุนแก่นักเรียนก็ได้ ผู้ที่ได้รับทุน ให้ได้รับการยกเว้นด่าเล่าเรียนด้วย

5. ให้โรงเรียนนี้อยู่ภายใต้การดำเนินการ และการควบคุมคูแลของคณะกรรม ภาร ซึ่งประกอบด้วยกรรมการทำถึงเก้าคน เป็นประชานกรรมการคนหนึ่ง รองประชานกรรม การดนหนึ่ง และเลขานุการดนหนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาชิการเป็นผู้แต่งตั้ง

พู้อำหายการโรงเรียนเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

6. กณะกรรมการโรงเรียนมีหน้าที่จักทำหลักสุทร งบประมาณประจำปี จัด วางแนวการศึกษาอบรมและระเบียบข้อนังคับของโรงเรียน ควบคุมคูแลจัดการให้กิจการของ โหงเรียนดำเนินไปโดยเรียบร้อยเป็นผลดีตามความมุ่งหมายจองกระทรวงศึกษาริการ

7. ให้คณะกรรมการโรงเรียนประชุมกัน ปฏิบัติหน้าที่อย่างน้อยเดือนละครั้ง

- ประชานกรรมการเป็นผู้กำหนดวันประชุม 8. ในการประชุมต้องมีกรรมการมาประชุมอย่างน้อยครึ่งหนึ่ง ของจำหวน กรรมการทั้งหมด จิงจะเป็นองค์ประชุม
- 9. ประชานกรรมการเป็นประชานในที่ประชุม ก้าประชานกรรมการมีได้มา ปฏิบัติหน้าที่ ให้รองประชานเป็นประชานแหน ถ้ารองประชานมิได้มาประชุม การเลือกตั้งกรรมการคนหนึ่ง เป็นประชานชั่วคราวละเพาะการประชุมคราวนั้น

10. ผู้อำหายการโรงเรียนนั้น รัฐมนตรีว่าการกระพรวงศึกษาริการเป็นผู้แต่ง ทั้งจากผู้ที่ได้ปริญญาไม่ทำกว่าขั้นปริญญาตรี และได้เดยคำรงตำแหน่งครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่

มาแล้วไม่ผ้อยกว่า 3ปี

- 11. ทู้อำนวยการโรงเรียนมีหน้าที่ดั่งนี้ (1) จำนวยการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหมาย
  - (2) ปกครองและรักษาระเบียบร้อยังคับและวิหัยของไรงเรียน
- (3) วัดและรักษาสถานที่ ควบคุมคูแลการเงินและพัสคุของโรงเรียน 12.ให้อธิบดีกรมสามัญศึกษามีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ ในใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ 28 เมษายน 2492

ม. พาหมโยรี รัฐมนตรี. ภาคผนวก 3

บัญชีรายชื่อผักเรียนวุ่นแรก รับเจ้าศึกษาและเจ้าประจำในสำนัก ตั้งแต่ 9 มิกุนายน 2492

1. นายประชาน อารีพล	จังหวัด จั นทบุรี	กุตรครู	นักเรียนทุน
2. นายจรัญ กาญจโนมัย	จังหวัดประจายดีวิจันท์	, .	หักเรียนทุน
3. นายจรัญ ปัทยติลก	ขังหวัดกาฟิสินร์ -		หักเรียนทุน
4 . นายสมศักดิ์ เลาหกักดี	วั งหวัดเพิ๋ ~~ว~~ ชบุรี		นักเรียนทุน
5 . นายคุษฎี วงศ์ศศิรร	รังหวัดเพียงบรี -	แทวดา	นักเรียนทน
อ.หายชม ภมีภาค	วังหวัดอบลราชรานี -	1 4	นักเรียนทน
 นายสวัสดิ์ ควงจันทร์ 	า จังหวัดพระผดร	บตากา	นักเรียนทน
8. นายเสนห์ พงษ์สวัสดิ์	วังหวัดลำพน	1 9	หักเรียนที่แ
9 . นายสดับ อัดคสาระ	ขังหวัดอยุรยา	นตรดร	นักเรียนทน
10 . หายบรรงบ ทั้งหย่ง	วังหวัดสิ่งหับร	1 *	นักเรียนที่ผ
11 . ผายบญหรง สวัตถึ	ขึ้งหวัดพ า ะนดา		นกเรียนทน
12 . ผายมะลิ เชาานปรีชา	วังหวัดขนารี	แตรคร	หักเรียนทน
13 . นายประมอ เลาหกักดี	จังหวัด:พืชชนรี -	นตรดร	นักเรียนทน
14. นายอนงค์ กุกษ์สำราญ	วังหวัดอยชยา วังหวัดอยชยา	1	หักเรียนทห
15. ผายเสนอ ผาคพงศ์	0 0 1) ?		J 7 1
16. ผายมห วัลยะเพิ่รว	วงหาดผด รลวรรค		นกเรียนทุน
3 1 2 0	างหาดกุเกต	4100000	· ~ 1
17. ผายาญญู ศรัฐหย	จังหวักสระบุรั	บทาดา	นกเรยนทุน
18. นายอาณ คาวเวอง	หมองสบิท		นการยนทุน
19. ผายลาย อินหาสกุล	จงหวดยะลา 		แบบรอลนัส
20. นายหมาก ห่อยแสง	34420014104 ./ /		สบารถสนัส
21. นายคิด ศรียารัณย์	จังหวัดพระนคร	บุตรครู	นกเรียนทุน
22. ผายวฒนะ ปรากผ่าหยา	จังหวัดหลาปฐม 	nurai	นกเรยหทุน
23. นายทองอณห เจาญสม	<u> </u>	,	ผ่าเรียนทุน
24. ผายมัญญัติ ทองหวื	วังหวัดพระผดร	บุตรคร	นักเรียนทุน
25. ผายพจหา พลหา	พัฒวัดพระผดร	บุทรดร	นักเรียนทุน
26. ผายประดับ เรื่องมาลัย	จังหา ัด อ่างทอง	บุตรครู	นักเรียนทุน
27. นายสุพจน์ วัฒนประดิษฐ์	จังหวัดสมุหาสงคราม	บุ่ยากรู	นักเรียนทุ่น
28 . นายสี วงศ์สงา	จังหวัดสระบุรี		1
29 . ผายอุเทย เจริญกูล	วังหวัดอุดดรดิตก์	บุตาดร	
30 . ผายวิธิตร จันทรากุล	* รังหวัดพักลุง	ยุตรครู	
1	ı	,	

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เปิดวิทยาลัยวิชาการศึกษา ที่ถนนประสานมิทร

มากรฐานสุ่งขึ้น จึงให้เปิดวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้น ณโรงเรียนฝึกหักครู่ขั้นสุง ที่ถนนประสานมิตร อำเภอพระโขนง จังหวักพระนคร และให้วิทยาลัยวิชาการศึกษานี้ สังกัดกรมวิสามัญศึกษา ทั้งนี้ ทั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคม 2496 ประกาศณวันที่ 27 กุมภาพันช์ 2496

พลเอก ม. พรหมโยชี รัฐ มนตรีวาการกระทรวงศึกษารีการ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การดังชื่อ วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทั้งโรงเรียนฝึกหัดครุชั้นสูงขึ้น ณกนน ประสานมิตร อำเภอพระโชนง จังหวัดพระนคร ตามประกาศลงวันที่ 28 เมษายน2492 และได้เปิดวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้น ณสถานที่แห่งเดียวกัน ตามประกาศลงวันที่ 18 พฤษภาคม 2496 นั้น กระทรวงศึกษาชิการพิจารณาเห็นว่า เพื่อความสะดวกในการบริหาร งานการศึกษา จึงสมควรให้รวมสถานศึกษาทั้งสองนี้เข้าเป็นแห่งเดียวกัน และให้

เรียกชีววา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ทั้งนี้ทั้งแก่วันที่ 1 กุลาคม 2496

ประกาศณวันที่ 8 กุลาคม 2496 (ลงชื่อ) พลเอก ม.พรหมไบชี รุ๊ฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาชิการ

พระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา

พ.ศ. 2497

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2497 เป็นปีที่ 9 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ ประกาศว่าโดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. 2497"

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจา มาตรา 2 นุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

หมายความว่า "วิทยาลัย" วิทยาลัยวิชาการศึกษา

"สภาวิทยาลัย" หมายความว่า สภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา

"คลิการ" หมายความว่า คลิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

"รองอธิการ" หมายความว่า รองอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ มาตรา 4

ລັກພຸໝະ າ

าเททั่วไป

มาตรา 5 ให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นสถานการศึกษา และการวิจัยในวิชาการศึกษา และวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องโดยมุ่งหมายจะส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะของครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่ บริการการศึกษา

ให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นนิติบุคคล มาตรา 6

วิทยาลัยวิชาการศึกษาแบ่งออกเป็นสำนักงาน คณะวิชาและแผนก คือ

- า. สำนักงานอธิการวิทยาลัย
- 2. คณะวิชาการศึกษา
- คณะวิชาวิจัยการศึกษา
- 4. คณะวิชามนุษยธรรมศึกษา และสังคมศาสตร์
- คณะวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์

การจัดตั้งสำนักงานหรือคณะวิชาขึ้นใหม่ หรือการล้มเลิกสำนักงานหรือคณะวิชาที่ตั้งขึ้น ใหม่ให้กระทำโดยพระราชกฤษภีกา

การแบ่งแยกแผนกในสำนักงาน หรือแผนกวิชาในคณะวิชา หรือการล้มเลิกแผนกหรือ วิชาให้กระทำโดยข้อบังคับของวิทยาลัย

มาตรา 8 วิทยาลัยอาจมีรายได้ดังนี้

- า. เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- 2. ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของวิทยาลัย
- 3. เงินผลประโยชน์ของวิทยาลัย
- 4. เงินและทรัพย์สินอย่างอื่น ซึ่งบุคคลอุทิศให้แก่วิทยาลัย

ลักษณะ 2

การดำเนินการวิทยาลัย

- มาตรา 9 ให้วิทยาลัยอยู่ในความควบคุมดูแลของสภาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วย
- 1. กรรมการโดยตำแหน่ง คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อธิการ รองอธิการ หัวหน้าสำนักงาน และหัวหน้าคณะวิชาของวิทยาลัย
- 2. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งมีจำนวนไม่เกิน สองในสามของจำนวนกรรมการโดยตำแหน่ง
- มาตรา 10 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานสภาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง และให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นรองประธานโดยตำแหน่ง
- มาตราบ ให้หัวหน้าสำนักงานอธิการวิทยาลัยเป็นเลขานุการสภาวิทยาลัย เลขานุการสภาวิทยาลัย มีหน้าที่ช่วยประธานสภาวิทยาลัย ในฝ่ายธุรการและกิจการอื่น ซึ่งสภาวิทยาลัยมอบหมายหรือกำหนดไว้ในข้อบังคับหรือระเบียบของวิทยาลัย
- มาตรา 12 ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในตำแหน่งสองปี ถ้ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่าง ลงจะแต่งตั้งกรรมการขึ้นแทนก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ผู้ซึ่งเข้ามาแทนนั้นย่อมอยู่ในตำแหน่งได้เพียง เท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน
- มาตรา 13 ให้สภาวิทยาลัยเป็นผู้ควบคุมดูแลกิจการของวิทยาลัย และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้
  - า. กำหนดข้อบังคับและวางระเบียบของวิทยาลัย
  - 2. อนุมัติหลักสูตรวิชาต่าง ๆ
  - 3. จัดหาวิธีการให้กิจการของวิทยาลัยเจริญยิ่งขึ้น
  - 4. แต่งตั้งหัวหน้างานของวิทยาลัย
  - 5. อนุมัติการให้ปริญญา อนุปริญญา และประกาศนียบัตร
  - 6. พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับวิชาการศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการขอปรึกษา

- 7. หน้าที่อื่นเกี่ยวกับวิทยาลัย ซึ่งมิได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ
- มาตรา 14 อธิการวิทยาลัยนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นโดยคำแนะนำ ของสภาวิทยาลัยจากผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้
  - า. ได้ปริญญาและ
  - 2. ได้ปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการศึกษาโดยตรงมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

มาตรา 15 อธิการวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- า. ดำเนินกิจการของวิทยาลัยให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และข้อบังคับหรือระเบียบ ของวิทยาลัย
  - 2. รับปรึกษาและให้ความเห็นแก่หัวหน้าสำนักงาน และหัวหน้าคณะวิชา
  - 3. ควบคุมการเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของวิทยาลัย
  - 4. รักษาวินัยของวิทยาลัย
  - 5. เป็นผู้แทนของวิทยาลัย ในกิจการทั่วไป
  - 6. ปฏิบัติการอื่นตามที่สภาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา 16 อธิการอาจมีรองอธิการ เพื่อช่วยเหลือในกิจการซึ่งจะได้มอบหมาย รองอธิการนั้นให้สภาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการ จากผู้มีคุณวุฒิเช่นเดียวกับคุณวุฒิ ของอธิการ

มาตรา 17 ผู้รักษาการในตำแหน่งใด ต้องมีคุณวุฒิเช่นเดียวกับคุณวุฒิซึ่งกำหนดไว้ สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งนั้น และให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

มาตรา 18 ให้ประธานสภาวิทยาลัยเป็นผู้เรียกประชุมสภาวิทยาลัย

ในการประชุมต้องมีกรรมการประชุมอย่างน้อยกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุมได้

มาตรา 19 ให้ประธานสภาวิทยาลัยเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานไม่มาให้ รองประธานสภาวิทยาลัยเป็นประธาน ถ้ารองประธานสภาวิทยาลัยไม่มา ก็ให้กรรมการเลือกตั้ง กรรมการคนหนึ่งขึ้นเป็นประธานชั่วคราว

มาตรา 20 การลงมติให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าในการลงมตินั้น มีคะแนนเสียงเท่ากัน ประธานในที่ประชุมอาจออกเสียงชี้ขาด

ลักษณะ 3

ผู้สอน

มาตรา 21 ผู้สอนในวิทยาลัย มีดังนี้

- า. ศาสตราจารย์
- 2. รองศาสตราจารย์

- 3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- 4. คาจารย์

มาตรา 22 ศาสตราจารย์มี 2 ประเภท คือ ศาสตราจารย์ประจำ และศาสตราจารย์พิเศษ ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นโดยคำแนะนำของสภาวิทยาลัยจากบุคคลซึ่งมีคุณวุฒิดังนี้

- า. ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และได้ทำการสอนในสถานศึกษาชั้นสูงมาแล้ว รวมเวลา ไม่น้อยกว่าห้าปี หรือ
- 2. ได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่า และได้ทำการสอนในสถานศึกษาชั้นสูงมาแล้ว รวมเวลา ไม่น้อยกว่าสิบปี หรือ
- 3. ได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และได้ทำการสอนในสถานศึกษาชั้นสูงมาแล้ว รวมเวลา ไม่น้อยกว่าสืบห้าปี หรือ
  - 4. เป็นรองศาสตราจารย์ในวิทยาลัยนี้มา รวมเวลาไม่น้อยกว่าสามปี

มาตรา 23 รองศาสตราจารย์นั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นโดยคำแนะนำ ของสภาวิทยาลัยจากบุคคลซึ่งมีคุณวุฒิ ดังนี้

- 1. ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และได้ทำการสอนในสถานศึกษาชั้นสูงมาแล้ว รวมเวลา ไม่น้อยกว่าสามปี หรือ
- 2. ได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่า และได้ทำการสอนในสถานศึกษาชั้นสูงมาแล้ว รวมเวลา ไม่น้อยกว่าแปดปี หรือ
- 3. ได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และได้ทำการสอนในสถานศึกษาชั้นสูงมาแล้ว รวมเวลา ไม่น้อยกว่าสืบสองปี หรือ
  - 4. เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในวิทยาลัยนี้มาแล้ว รวมเวลาไม่น้อยกว่าสามปี

มาตรา 24 ผู้ช่วยศาสตราจารย์นั้น ให้กระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งโดยคำแนะนำของ สภาวิทยาลัย จากบุคคลซึ่งมีคุณวุฒิ ดังนี้

- า. ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และได้ทำการสอนในสถานศึกษาชั้นสูงมาแล้ว ไม่น้อย กว่าสองปี หรือ
- 2. ได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่า และได้ทำการสอนในสถานศึกษาชั้นสูงมาแล้ว รวมเวลา ไม่น้อยกว่าหกปี หรือ
- 3. ได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และได้ทำการสอนในสถานศึกษาชั้นสูงมาแล้ว รวมเวลา ไม่น้อยกว่าหกปี หรือ
  - 4. เป็นอาจารย์ในวิทยาลัยนี้มาแล้ว รวมเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดปี

มาตรา 25 อาจารย์มี 2 ประเภท คือ อาจารย์ประจำ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ แต่งตั้งจากผู้ได้รับปริญญาหรือเทียบเท่า และอาจารย์พิเศษซึ่งวิทยาลัยเชิญมาทำการสอน

ลักษณะ 4

ปริญญา อนุปริญญา และประกาศนียบัตร

มาตรา 26 ให้สภาวิทยาลัยมีอำนาจให้ ปริญญา อนุปริญญาทางวิชาการศึกษาและวิชา อื่นที่เกี่ยวข้อง แก่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัย

มาตรา 27 ปริญญาบัณฑิตมีสามชั้น คือ ปริญญาเอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ปริญญาโท เรียกว่า มหาบัณฑิต ปริญญาตรี เรียกว่า บัณฑิต ปริญญาตรี แบ่งออกเป็นเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง อันดับสอง และธรรมดา

มาตรา 28 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยแล้วใช้อักษรย่อ ดังนี้ ผู้สำเร็จปริญญาเอก วิชาการศึกษา กศ.ด. ผู้สำเร็จปริญญาโท วิชาการศึกษา กศ.ม. ผู้สำเร็จปริญญาตรี วิชาการศึกษา กศ.บ. ผู้สำเร็จอนุปริญญา วิชาการศึกษา อ.กศ.

มาตรา 29 ให้วิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญากิตติมศักดิ์แก่บุคคล ซึ่งสภาวิทยาลัยเห็นว่า ทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น

มาตรา 30 นอกจากการศึกษาเพื่ออนุปริญญาหรือปริญญาแล้ว วิทยาลัยอาจจัดให้มีการ ศึกษาและสอบไล่เพื่อประกาศนียบัตรอย่างอื่นได้ ตามหลักสูตรและวิธีการที่สภาวิทยาลัยกำหนด

ลักษณะ ร

ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และเครื่องแบบนิสิต

มาตรา 31 ให้มีครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ เป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะ หรือ เครื่องแบบนิสิต

มาตรา 32 ลักษณะ ชนิด ประเภทส่วนประกอบของครุยวิทยฐานะเข็มวิทยฐานะ หรือ เครื่องแบบนิสิต จะสมควรมีอย่างใด ให้ผู้ใดใส่ประดับได้อย่างไรใช้ในโอกาสใดโดยเงื่อนไข อย่างใดให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 33 ผู้ใดใช้ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ เครื่องแบบนิสิต หรือใช้ปริญญา อักษร ย่อปริญญา อนุปริญญา หรือ ประกาศนียบัตรของวิทยาลัยนี้โดยไม่มีสิทธิหรือกระทำการอื่นเพื่อ ให้บุคคลใดเชื่อว่าตนมีสิทธิ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหก เดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

บทเฉพาะ

มาตรา 33 ให้ผู้สอนประจำและนิสิต ในวิทยาลัยวิชาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ก่อนใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นผู้สอนและนิสิตตามพระราชบัญญัตินี้

> ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ - เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ

- า. ดำเนินการฝึกหัดครู และฝึกหัดเจ้าหน้าที่ผู้บริหารการฝึกเพื่อให้ได้บัณฑิตในวิชาการ ศึกษาสาขาต่าง ๆ เช่น วิชาการประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และบริหาร การศึกษา เป็นต้น
- 2. ส่งเสริมวิทยฐานะของครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ผู้บริหารการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ระหว่างประเทศและส่งเสริมความนิยมในอาชีพครูให้สูงยิ่งขึ้น
- 3. เป็นศูนย์กลางของการศึกษาอบรมค้นคว้าทางวิชาการศึกษา และจิตวิทยาทางการ ศึกษาของประเทศ

คำให้สัมภาษณ์จากหนังสือ "ปราชญ์ผู้ทรงศีล"

ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดที่ใช้เครื่องหมายกราฟและ ใช้สีเทา-แดง เป็นตราและสี ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ซึ่งตีพิมพ์ในหนังสือปราชญ์ผู้ทรงศีล ดังข้อความต่อไปนี้

ขออนุญาตถามเรื่องตราของวิทยาลัยกับถ้อยคำบนตรานั้น ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นตราและ สีของมหาวิทยาลัย ท่านอาจารย์เป็นผู้คิดใช่หรือไม่

ครับ ตราของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ผมเป็นผู้คิดครับ ตอนนั้น เราเป็นสถานศึกษาใหม่ ๆ สีก็ไม่มี ตราก็ไม่มี บังเอิญเมื่อตอนเรียนปริญญาตรีผมได้เรียนคณิตศาสตร์ จึงรู้ว่ามีเส้นกราฟอยู่เส้น หนึ่ง สมการของมันก็คือ y = e^x เวลา plot กราฟแล้ว เส้นกราฟจะขึ้นเรื่อยไม่มีวันลง ประดุจ จรวดขึ้นไปในอวกาศ ภาษาอังกฤษเขาว่าประดุจเป็น Projectile in Flight เรื่องนี้เรียนเมื่อครั้งยัง เรียนปริญญาตรีอยู่ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรียนแล้วก็ทิ้งไป แต่ก็ยังจำได้ ต่อมาได้ไปเรียนวิชาการศึกษาที่ประเทศอเมริกา เขาก็สอนทางปรัชญาว่า ถ้าจะนิยามคำว่าการ ศึกษาละก็ อาจจะทำได้สองอย่าง คือ การศึกษาชนิดที่เป็นภาวะอย่างหนึ่ง และการศึกษาชนิดที่ เป็นการกระทำอีกอย่างหนึ่ง ถ้าเป็นการศึกษาที่เป็นภาวะแล้ว ก็อาจพูดได้ว่า การศึกษาคือการงอกงาม งอกงามไปเรื่อยๆ ไม่มีวันรู้จักจบสิ้น แต่ถ้าเป็นทางการกระทำก็แปลว่าการที่เราจัดประสบการณ์ ให้แก่ผู้เรียนเพื่อว่าผู้เรียนจะได้งอกงามขึ้นอย่างไม่มีที่สิ้นสุดเหมือนกัน ผมก็นึกอยู่ในตอนนั้นว่า เอ! เราจะเอาเรื่องการศึกษาซึ่งเป็นความงอกงามนั้นมาทำให้เป็นรูปธรรมได้อย่างไร เพราะมันเป็น นามธรรม ก็รำลึกได้ทันทีว่า ทางวิชาคณิตศาสตร์ที่ผมเรียน มันมีเส้นกราฟอยู่แล้วนี้ จึงตกลงใจ เอาเส้นกราฟนี้เลย และได้ไปอธิบายในที่ประชุมของสภาวิทยาลัย ตอนนั้นก็พอดีท่านประธาน สภาวิทยาลัย คือ ฯพณฯ ม.ล.ปิ่น มาลากุล ท่านเป็นนักคณิตศาสตร์ฝีมือเยี่ยมจากมหาวิทยาลัย ออกฟอร์ด ท่านก็เอาเลย ท่านให้เกียรติแก่ลูกศิษย์มากมายเสมอ

มีคนวิจารณ์ตราประจำมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒหรือในอดีตคือวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาว่าคนที่คิดจะต้องเก่งทางคณิตศาสตร์ แล้วก็ผนวกกับความเป็นอัจฉริยะทางการศึกษา พอ ได้ฟังอาจารย์เล่าจึงทราบว่าเป็นความจริง

ทีนี้เกี่ยวกับสีของวิทยาลัยอีกนะครับ สีนี่ ตอนนั้นก็คิดว่าเรากำลังจะต้องทำงานใหญ่ ทำคนเดียว นี่ไม่ได้ดอก จะต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากนิสิต นิสิตจะต้องรู้เรื่อง จะต้องเป็นกำลังออกไปฮึดสู้ พอนิสิตสำเร็จออกไป ก็จะต้องไปเปลี่ยนแปลง ไปเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาให้มีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น นิสิตจะต้องมีความกล้าหาณ แล้วก็จักต้องฉลาดเฉลียว กล้าหาญ แต่ไม่ฉลาดเฉลียวก็ทำไม่ได้ ต้องทั้งฉลาดเฉลียวและทั้งกล้าหาญ ผมจึงเอาสีเลือดเป็นตัวแทนของความกล้าหาญ คือ สีแดง ทีนี้ ความฉลาดเฉลียวก็ต้องใช้สีสมองคือ สีเทา ดังนั้นจึงเอาสีเทาแดงเป็นสีทางราชการของวิทยาลัย สภาวิทยาลัยตอนนั้นก็อนุมัติให้เป็นสีทางราชการได้ ดังนั้นในเวลาทำเสื้อครุยปริญญา Hood หรือ ผ้าคล้องคอจึงเป็นเทา-แดง ในเวลาปัจฉิมนิเทศ โดยมากผมก็มักจะพูดปลุกใจนิสิตนักศึกษา โดย เอาสัญลักษณ์ของวิทยาลัยของเรามาบอกว่าจะต้องออกไปด้วยความกล้าหาญนะ ไปเปลี่ยนแปลง นะแล้วจะต้องเฉลียวฉลาดนะ ในทำนองนี้แล้วก็จะต้องแสดงความสามารถทางวิชาการ ให้เห็นว่า

ประดุจเป็นนักปราชญ์คนหนึ่ง ต้องมีความประพฤติที่ดีนะ แล้วก็ให้ข้อคิดเรื่องการแต่งงาน เรื่อง การให้ความช่วยเหลือพวกที่มาจากสถาบันเดียวกัน โดยเฉพาะรุ่นน้องๆ ที่เพิ่งสำเร็จออกมาว่า จะได้รับเงินเดือนมักจะกินเวลานาน รุ่นพี่จะต้องให้ยืมก่อน ภาคผนวก 8

นิสิตรุ่นแรกของวิทยาลัยวิชาการศึกษา

วิทยาลัยวิชาการศึกษา เปิดสอนครั้งแรก 4 สาขาวิชามีนิสิตทั้งหมดรวม 31 คน คือ สาขาวิชาการประถมศึกษา (8คน)

- า. นายสำรวล รัตนาจารย์
- 2. นายเติม จันทชม
- 3. นายทรง ศาตวรรณ
- 4. นายจรูญ มิลินทร์
- 5. นายสมบูรณ์ พรรณาภพ
- 6. นายเสนาะ จันทร์สุริยา
- 7. นายบริพัตร พงษ์กานี
- 8. นายทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธ์

สาขาวิชาการมัธยมศึกษา (7 คน)

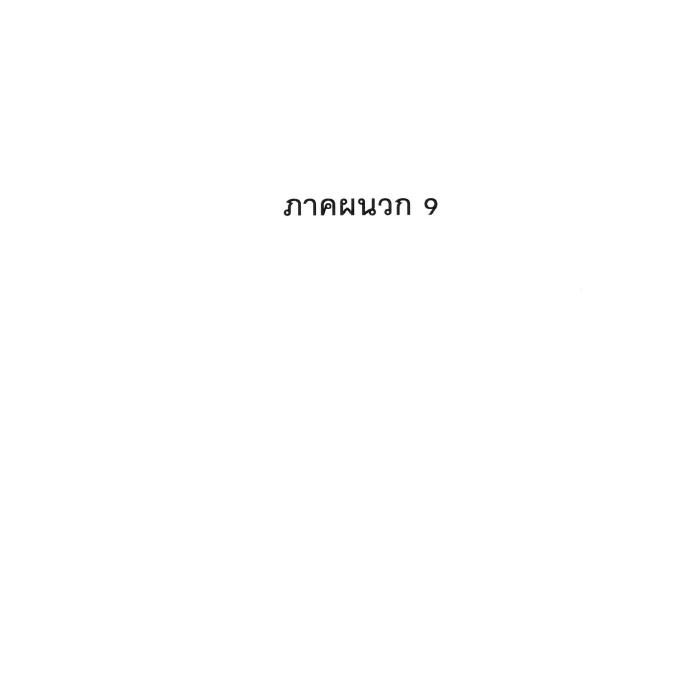
- า. นายศรีศักดิ์ บณยภักดิ์
- นายคานนท์ นันทารีสา
- นายเกียรติ ศรีพงษ์
- 4. นายสมบัติ ศรีสมวงศ์
- 5. นายบญส่ง ทองประศรี
- นายสันทัด คำแสน
- 7. นายเกษม สุดหอม

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (8คน)

- า. นายเสรี อาจองค์
- 2. นายสุภรณ์ ศรีพหล
- นายฟื้น มาทอง
- 4. นายมงคล ศรีไพรวรรณ
- 5. นายประจวบ คำบุญรัตน์
- นายระงับ วัฒนสิงห์
- 7. นายประมาณ สะกีมี
- 8. นายถนอม พิเศษพงษา

สาขาวิชาการอาชีวศึกษา (8 คน)

- า. นายจัน สนเผือก
- 2. นายบุญถึง แน่นหนา
- 3. นายพิเชษฐ์ คงทน
- 4. นายพงศ์ สุวรรณธาดา
- 5. นายสุพจน์ สุขกมล
- 6. นายสัญญา เธียรวรรณ
- นายสมพงษ์ จิวานนท์
- 8. นายแสง คุณโลกย์

เพื่อให้บุคคลรุ่นหลังได้ทราบเหตุการณ์ของการต่อสู้ดิ้นรนยกฐานะ วศ. เป็นมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ จึงขอนำเหตุการณ์มาเสนอไว้ตามลำดับ

ปฏิทินการยกฐานะของ วศ. เป็นมหาวิทยาลัย

17 กรกฎาคม 2512

วิทยาลัยเสนอร่างพระราชบัณญัติมหาวิทยาลัย ให้ประธานสภาพิจารณา แต่ยังไม่ได้รับ การพิจารณาประการใด จึงได้เสนอให้พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ในวันที่ 28 กรกฎาคม 2512 แต่ได้รับ บันทึกตอบว่า "ผมคิดว่าจะไปอยู่สำนักนายกฯแล้ว ก็น่าจะให้สำนักนายกฯ หรือสภาการศึกษา ดำเนินการให้ ทางกระทรวงศึกษาลิการยังไม่พร้อม"

28 กรกฎาคม 2513

หนังสือวิทยาลัยถึงสภาการศึกษาแห่งชาติ หนังสือที่ ศธ. 0305/1050 เสนคความคิดขคง ที่ประชุมระดับหัวหน้าของวิทยาลัยในอันที่จะปรับปรุงฐานะของวิทยาลัยให้เป็นมหาวิทยาลัยและ ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย ให้สภาการศึกษาพิจารณา

16 มกราคม 2514

คำปราศรัยของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเนื่องในวันครู จะยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

16 เมษายน 2514

หนังสือสภาการศึกษาแห่งชาติที่ สร. 1402(1)/1859 ถึงวิทยาลัยแจ้งมติกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติเรื่องวิทยาลัยเสนอเรื่องการปรับปรุงฐานะเป็นมหาวิทยาลัยโดยได้ตั้งข้อสังเกต 3 ประการ และข้อเสนออื่น เพื่อให้วิทยาลัยดำเนินการไปตามข้อสังเกตนั้นและให้ส่งกลับมายัง ชภาการศึกษาแห่งชาติเพื่อคณะกรรมการบริหารจะได้พิจารณาต่อไป

22 เมษายน 2514

หนังสือวิทยาลัยวิชาการศึกษา ที่ ศธ. 0305/456 ตามที่สภาการศึกษาแห่งชาติได้ตั้งข้อสังเกต (หนังสือสภาการศึกษา ลงวันที่ 16 เมษายน 2514) วิทยาลัยขอเข้าพบในวันใดวันหนึ่งก่อนสิ้น เดือนเมษายน 2515 เพื่อที่วิทยาลัยจะได้ทราบวัตถประสงค์โดยชัดเจนยิ่งขึ้น

23 เมษายน 2514

บันทึกวิทยาลัยเสนอ ฯพณฯ ประธานสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาแจ้งว่าวิทยาลัยได้รับ หนังสือสภาการศึกษาแห่งชาติที่ สร. 1402(1) 1859 ลว. 16 เมษายน 2514 เสนอเพื่อโปรดทราบ

4 พฤษภาคม 2514

หนังสือวิทยาลัยถึงสภาการศึกษา ที่ ศธ. 0305/534 ส่งร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย ฉบับแก้ไขใหม่ จำนวน 15 ชุด (ทำตามหนังสือของสภาการศึกษา ที่ ศธ. 1402 (1)/1859 เพื่อ สภาการศึกษาแห่งชาติดำเนินต่อไปโดยด่วน)

22 กรกฎาคม 2514

หนังสือสภาการศึกษาแห่งชาติ ที่ สร. 1402(1)/3843 ถึงวิทยาลัย แจ้งมติการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย(ฉบับแก้ไขใหม่) โดยได้ลงมติเห็นสมควรให้มีการปรับปรุงบาง มาตรารวม 6 ข้อ และได้เสนอว่าคำนำหน้ายังไม่เหมาะสม เห็นควรนำหน้าว่า "สถาบัน..." (ให้ วิทยาลัยดำเนินการต่อไปแล้วส่งเรื่องกลับสภาการศึกษาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำเสนอคณะ รัฐมนตรี)

28 กรกฎาคม 2514

ข่าวสภาการศึกษาแห่งชาติ

ร สิงหาคม 2515

ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย...(แก้ไขใหม่ครั้งที่ 2)

9 สิงหาคม 2514

หนังสือวิทยาลัยถึงสภาการศึกษาแห่งชาติ ตอบคำถามที่สภาการศึกษาให้มีการ ปรับปรุง(หนังสือสภาการศึกษาแห่งชาติ ลงวันที่ 23 กรกฎาคม 2514) และส่งร่างพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัย(แก้ไขใหม่ครั้งที่ 2) จำนวน 10 ชุด

31 สิงหาคม 2514

หนังสือสภาการศึกษาแห่งชาติ ขอเชิญท่านอธิการเข้าร่วมชี้แจงในที่ประชุมคณะ กรรมการบริหาร

27 กันยายน 2514

หนังสือสภาการศึกษาแจ้งมติการพิจารณาร่าง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัย......(ฉบับแก้ไขใหม่ ครั้งที่ 2) ได้พิจารณาขัดข้อง 2 ประเด็นให้วิทยาลัยดำเนินการแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัย...(ตามเหตุผลที่ได้แจ้งมา)

28 กันยายน 2514

หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ สร. 1402(2) /5653 ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เรื่อง ความเห็นเรื่องการใช้คำนำหน้าชื่อของวิทยาลัยวิชาการศึกษาเมื่อยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยของ คณะกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติ

6 ตุลาคม 2514

หนังสือวิทยาลัยถึงสภาการศึกษาแห่งชาติอ้างถึงหนังสือ ที่ สร. 1402 (7) /5444 ลงวันที่ 27 กันยายน 2514 ยืนยันการเป็นมหาวิทยาลัย

7 ตุลาคม 2514

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (ความเห็นเรื่องการใช้คำนำหน้าชื่อของวิทยาลัย เมื่อยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ตอบตามหนังสือของสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ สร. 1402(7) /5653 ลงวันที่ 28 กันยายน 2514 หนังสือฉบับนี้ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อได้โปรด พิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป...

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ฯพณฯ สุกิจ นิมมานเหมินท์ ชี้แจงว่าจะเอาชื่อมหาวิทยาลัย... โดยไม่ต้องรวมกับสถาบันเทคโนโลยี" กระทรวงฯ สำเนาหนังสือฉบับนี้ให้มหาวิทยาลัยทราบ

3 ธันวาคม 2514

บันทึกของท่านอธิการถึง พลเอกกฤช ปุณณกันต์

17 ธันวาคม 2515

คำวินิจฉัยของคณะปฏิวัติ

16 มิถุนายน 2515

บันทึกของท่านอธิการถึง พลเอกกฤช ปุณณกันต์

า กันยายน 2515

หนังสือองค์การนิสิตนักศึกษา ที่ 186/2515, 187/2515, 148/2515, 189/2515 ถึง พล.ต.อ. ประเสริฐ รุจิรวงศ์ พล.อ. กฤษณ์ สีวรา พ.ท. ณรงค์ กิตติขจร, ปลัดกระทรวงศึกษาธิการตามลำดับเรื่อง ขอเชิญให้โอวาทและแสดงปาฐกถาเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเนื่องในวันสถาปนาวิทยาลัย

5 กันยายน 2515

แผนกประชาสัมพันธ์ องค์การนิสิตนักศึกษา ออกแบบสอบถามและความคิดเห็นเกี่ยวกับ การยกฐานะ

21 กันยายน 2515

ตัวแทนนิสิตนักศึกษา ศิษย์เก่า ทำหนังสือขอเข้าพบหัวหน้าคณะปฏิวัติ

25 กันยายน 2515

ตัวแทนนิสิตนักศึกษา ศิษย์เก่าไปติดตามผลการนัดวันเวลาจากคณะปฏิวัติ แต่ยังไม่มี การกำหนดวัน

26 กันยายน 2515

ตัวแทนนิสิตนักศึกษา ศิษย์เก่าไปติดตามผลการนัดวันเวลาจากคณะปฏิวัติ แต่ยังไม่มีการ กำหนดวัน

27 กันยายน 2515

นิสิตนักศึกษาชุมนุมกันเปิดอภิปราย มติของการอภิปรายจะต่อสู้ให้ถึงที่สุด เพื่อให้ วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

28 กันยายน 2515

นิสิตนักศึกษา ส่งตัวแทนขอเข้าพบคณะปฏิวัติอีกครั้งหนึ่ง คณะปฏิวัติเชิญอธิการเข้าพบ และมีมติให้วิทยาลัยวิชาการศึกษามีฐานะเป็นกรมในกระทรวงศึกษาธิการ

29 กันยายน 2515

อธิการประชุมชี้แจงให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจฐานะของวิทยาลัย นิสิตนักศึกษาไม่เห็น ด้วยกับการเป็นกรมในกระทรวงศึกษาธิการจึงเดินทางไปชุมนุมพร้อมกัน ที่หน้ากองบัญชาการ คณะปฏิวัติ คณะปฏิวัติขอให้ส่งโครงการโดยเร็วและจะพิจารณาให้อย่างเร็วที่สุด

า ตุลาคม 2515

ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย..... (1 ตุลาคม 2515 ฉบับแก้ไขใหม่)

2 ตุลาคม 2515

นิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ส่งตัวแทนไปอภิปรายที่ วศ. พระนคร, วศ. พลศึกษา, วศ. ปทุมวัน, และวศ. บางแสน

3 ตุลาคม 2515

นิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา มหาสารคาม และวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน เดินทางมาร่วมชุมนุมที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

4 ตุลาคม 2515

วิทยาลัยส่งโครงการมหาวิทยาลัย....ผ่าน กระทรวงศึกษาธิการ และส่ง พ.ท. ณรงค์ กิตติขจร

6 ตุลาคม 2515

นิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ส่งตัวแทนไปอภิปรายที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา สงขลา

7 ตุลาคม 2515

นิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ส่งตัวแทนไปเยี่ยม วศ. มหาสารคามและ วศ. พิษณุโลก

14 พฤศจิกายน 2515

องค์การนิสิตนักศึกษา ทำหนังสือถึงปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และทำหนังสือถึง พ.อ. ณรงค์ กิตติขจร เพื่อขอทราบข่าวคราวล่วงหน้าเกี่ยวกับการยกฐานะ

14 พฤศจิกายน 2515

- หนังสือวิทยาลัยที่ศธ. 0305/1723 ถึง เลขาธิการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ส่ง โครงการมหาวิทยาลัย
- หนังสือวิทยาลัย ที่ศธ. 0305/1724 ถึง เลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ส่งโครงการมหาวิทยาลัย

28 พฤศจิกายน 2515

สำเนาหนังสือของคณะที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษา (นายระบิล สีตะสุวรรณ – ประธานคณะที่ปรึกษาฝ่ายฯ) เรื่องเกี่ยวกับการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

16 มกราคม 2516

นิสิตนักศึกษาประท้วง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่ยับยั้งเรื่องการยกฐานะ โดย ชุมนุมและเผาหุ่นที่ วศ. ประสานมิตร

31 มกราคม 2516

- หนังสือวิทยาลัย ที่ ศธ. 1201/293 ถึงพันเอกณรงค์ กิตติขจร สมาชิกสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ ส่ง
  - า. ชดเป็นมหาวิทยาลัย... สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (รหัส ม.ค. 16)
  - 2. ชุดเป็นมหาวิทยาลัย... สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ (รหัส ม.ค.)
- หนังสือวิทยาลัยที่ ศธ. 1201/292 ถึง คุณธรรมนูญ ลัดพลี ส่ง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัย เช่น เดียวกับส่ง พันเคกณรงค์

7 กุมภาพันธ์ 2516

บันทึกข้อความของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ถึงวิทยาลัย (นายระบิล สีตะสุวรรณ) พร้อมส่งสำเนาหนังสือของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2516 ที่ให้เร่ง วิทยาลัยวิชาการศึกษาให้รีบพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขปรับปรุง พระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. 2497 ที่กระทรวงศึกษาได้ยกร่างขึ้นมา (พลเรือเอกอนันต์ เนตรโรจน์ ลงนาม)

15 มกราคม 2517

คณะรัฐมนตรีมีมติให้ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

16 มกราคม 2517

วิทยาลัยมีหนังสือถึงสำนักพระราชวัง เพื่อขอพระราชทานนามของมหาวิทยาลัย สภานิติบัญญัติพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย...ที่วิทยาลัยร่างเสนอขึ้นไป

6 มีนาคม 2517

สำนักพระราชวังมีหนังสือแจ้งให้ทางวิทยาลัยทราบว่าทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อ มหาวิทยาลัยว่า "ศรีนครินทรวิโรฒ"

28 มิถุนายน 2517

ประกาศใช้ พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 91 ตอนที่ 112

เอกสารบางตอนและการดำเนินการเกี่ยวกับการยกฐานะ

เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2512 วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย... ให้ประธานสภาวิทยาลัยพิจารณา แต่หลังจากรอมา 1 ปีเต็ม ก็ไม่ได้มีการพิจารณาแต่อย่างใด

ดังนั้นในวันที่ 28 กรกฎาคม 2513 วิทยาลัยวิชาการศึกษาจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ นี้ต่อประธานสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาอีกครั้งหนึ่ง พร้อมกับเสนอไปให้เลขาธิการสภาการศึกษา แห่งชาติพิจารณาอีกทางหนึ่งด้วย

สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ ได้มีหนังสือที่ สร. 0402(55)/3878 ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2513 มีใจความว่า การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย เป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวกับ นโยบายการศึกษาของชาติ คณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ จำเป็นจะต้องพิจารณา โดยรอบคอบทุก ๆ ด้าน หากเรื่องนี้ได้รับการกลั่นกรองจากสภาวิทยาลัยและจากกระทรวง ศึกษาธิการก็จะเป็นประโยชน์ในการพิจารณา

ด่วนมาก ที่ สร. 1402 (5)/3878 สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ

28 สิงหาคม 2513

ปรับปรุงฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย เรื่อง เรียน คลิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา อ้างถึง หนังสือที่ ศธ. 0350/1050 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2513

ตามหนังสือที่อ้างถึงเสนอความคิดเห็นของที่ประชุมระดับหัวหน้าของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในอันที่จะปรับปรุงฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษาให้เป็นมหาวิทยาลัยเท่าเทียมกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ และพร้อมกันนั้นได้ส่งร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมาเพื่อให้สภาการศึกษาแห่งชาติ ได้พิจราณาและดำเนินการต่อไป นั้น

สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติขอเรียนว่า การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็น มหาวิทยาลัยเป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวกับนโยบายการศึกษาของชาติ คณะกรรมการบริหารการศึกษา แห่งชาติ จำเป็นต้องพิจารณาโดยรอบคอบทุก ๆด้าน หากเรื่องนี้ได้รับการพิจารณากลั่นกรองจาก สภาวิทยาลัยและจากกระทรวงศึกษาธิการ ก็จะเป็นประโยชน์ในการพิจารณาของคณะกรรมการ บริหารสภาการศึกษาแห่งชาติยิ่งขึ้น จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

> ขอแสดงความนับถืออย่างสูง นายกำแหง พลางกูร เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ที่ ศธ.0304/1243

3 กันยายน 2513

เรื่อง ปรับปรุงฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา

เรียน เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือที่ สร.1402(5)/3878 ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2513

ตามหนังสือที่อ้างถึง เกี่ยวกับการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยนั้น ว่า หากได้รับการพิจารณากลั่นกรองจากกระทรวงศึกษาธิการ ก็จะเป็นประโยชน์ในการพิจารณาของ คณะกรรมการบริหารสภาการศึกษายิ่งขึ้นนั้น

วิทยาลัยขอเรียนว่า วิทยาลัยได้เสนอร่างพระราชบัญญัติให้ประธานสภาวิทยาลัยวิชา การศึกษาพิจารณาตั้งแต่วันที่ 17 กรกฎาคม 2512 แล้ว แต่ไม่ได้รับการพิจารณาประการใด เมื่อ เวลาล่วงเลยมาแล้วถึง 1 ปี จึงได้เสนอให้ประธานสภาวิทยาลัยพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2513 และได้รับบันทึกตอบว่า"ผมว่าถ้าคิดจะไปอยู่สำนักนายกฯแล้วก็น่าจะให้สำนักนายกฯ หรือสภาการศึกษาดำเนินการให้ ทางกระทรวงการศึกษาธิการยังไม่พร้อม"

การพิจารณายกฐานะวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยนั้น มีความกดดันมาก ควรจะได้รับการ พิจารณาด้วยดีเสียแต่เนิ่น ๆ

> ขอแสดงความนับถืออย่างสูง ศาสตราจารย์สุดใจ เหล่าสุนทร อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

รายงานการประชุมสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ครั้งที่3/2513 วันจันทร์ที่ 28 กันยายน 2513 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยวิชาการศึกษา

(ตัดตอนมาเฉพาะที่เกี่ยวกับการยกฐานะของวิทยาลัย)

ที่ประชุมพิจารณาเห็นควรให้ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็น"มหาวิทยาลัย" ดร.ก่อ สวัสดิพาณิชย์ เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยที่จะสถาปนาขึ้นนี้ จะมีเพียง College เดียวหรือมีหลาย College

ฯพณฯ สุกิจ นิมมานเหมินท์ ประธานสภาฯกล่าวว่าตามประวัติของมหาวิทยาลัยฝ่าย ตะวันตกมีทำนองคล้ายวิทยาลัยวิชาการศึกษาแห่งนี้คือเปิดสอนคณะเดียวก่อนคือสอน THEOLOGY ต่อมาเมื่อมีความจำเป็นก็เพิ่ม ARTS ขึ้นอีกคณะหนึ่ง จากนั้นก็มีคณะต่าง ๆเพิ่มขึ้น

ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นว่ามหาวิทยาลัยทั้งภายในและภายนอกประเทศก็เคยเป็น College เดียวมาก่อนแล้วจึงขยายตัวเป็นหลาย College ในภายหลัง สำหรับวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาเองขณะนี้มีคณะวิชาการต่าง ๆ ที่มีรากฐานเข้มแข็งอยู่แล้วเช่นคณะวิชาการศึกษา คณะวิชา มนุษยธรรมศึกษาและสังคมศาสตร์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะวิชาวิจัยการศึกษา เมื่อเป็นมหาวิทยาลัยและผลิตครูให้แก่กระทรวงศึกษาธิการได้เพียงพอต่อความต้องการแล้ว ก็อาจ เริ่มขยายตัวออกเป็น College ต่าง ๆต่อไปได้โดยง่าย

ศาสตราจารย์สาโรช บัวศรี เสนอว่าเนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์ปัจจุบันได้ทรงลงพระปรมาภิไธย พ.ร.บ.วิทยาลัยวิชาการศึกษา อันเป็นสถานศึกษาอุดม ศึกษาแห่งแรกในรัชสมัยของพระองค์เป็นชื่อของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ เพื่อเป็นสิริมงคลยิ่งต่อไป

ที่ประชุมเห็นชอบ ฯพณฯ รัฐมนตรีประธานสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้กรุณารับ ภาระที่จะนำความขึ้นกราบบังคมทูลขอพระราชทานพระนาม เป็นชื่อของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ต่อไป แต่ทั้งนี้ก็สุดแท้แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

กระทรวงศึกษาธิการ

ที่ ศธ.0301/15005

12 ตุลาคม 2513

เรื่อง การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย กราบเรียน ประธานกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยจำนวน 10 ชุด

ในการประชุมครั้งที่ 3/2513 ของสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2513 ที่ประชุมได้มีมติให้ยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย สังกัดอยู่ในกระทรวง ศึกษาธิการ ทั้งนี้เพราะได้พิจารณาเห็นว่าวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ดำเนินงานในระดับมหา วิทยาลัยมาเป็นเวลานานแล้วและปัจจุบันได้ขยายงานกว้างขวางยิ่งขึ้น สามารถผลิตบัณฑิต ระดับปริญญาตรีและระดับสูงกว่าปริญญาตรีได้รวมกันปีละกว่า 1,500 คนตามความต้องการของ กระทรวงศึกษาธิการ สำหรับด้านคุณภาพของการศึกษา ก็ปรากฏว่าเป็นที่เชื่อถือและยอมรับแก่ สถาบันการศึกษาชั้นสูงโดยทั่วไปทั้งภายในและภายนอกประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรที่จะยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้น เป็นมหาวิทยาลัย เพราะความจริงก็เป็นเช่นนั้นอยู่แล้วมาแต่เดิม และเห็นสมควรที่จะให้มีฐานะเป็น กรมสังกัดในกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

สำหรับชื่อของมหาวิทยาลัยนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลพระ กรุณาขอพระราชทานต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติได้โปรดพิจารณายกฐานะ วิทยาลัย และพร้อมหนังสือได้แนบร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมาเพื่อโปรดพิจารณาด้วยแล้ว กระทรวงศึกษาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับการพิจารณาด้วยดีจึงขอขอบพระคุณอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง สุกิจ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ

ที่ สร.1402(1)/5480

า พฤศจิกายน 2513

การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย เรื่อง เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ อ้างถึง หนังสือที่ ศธ. 0301/19005 ลงวันที่ 12 ตุลาคม 2513 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบโครงการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย 1 ชุด

ตามหนังสืออ้างถึงกระทรวงศึกษาธิการได้ขอให้คณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่ง ชาติพิจารณายกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ดังรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ ได้พิจารณาจัดรายละเอียดเสนอคณะกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อพิจารณาเห็นว่าจำเป็นจะต้องมีรายละเอียดเพิ่มเติมสำหรับประกอบ การพิจารณาของคณะกรรมการบริหารฯจึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดพิจารณาให้จัดทำเอกสารราย ละเอียดตามแนบ ที่ส่งมาพร้อมนี้จำนวน 35 ชุด ไปยังสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อนำ เสนอคณะกรรมการบริหารฯ พิจารณาต่อไปด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

> ขอแสดงความนับถืออย่างสูง นายกำแหง พลางกูร เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ

ที่ ศธ.0405/75

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

14 มกราคม 2514

เรื่อง การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย เรียน เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ อ้างถึง หนังสือที่ สร.1402(1)/5480 ลงวันที่ 1 พฤศจิกายน 2513 สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นมหาวิทยาลัยจำนวน 35 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตรได้จัดรายละเอียดและกรอก แบบโครงการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้โปรด ดำเนินการต่อไป

> ขอแสดงความนับถืออย่างสูง ศาสตราจารย์สุดใจ เหล่าสุนทร อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ที่ สร.1402(7)/1959

สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ

16 เมษายน 2514

เรื่อง แจ้งมติกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ เรื่องวิทยาลัยวิชาการศึกษา เสนอเรื่อง การปรับปรุงฐานะเป็นมหาวิทยาลัย

คลิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เรียาม

ตามที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ได้ส่งโครงการเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชา การศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย และร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย..... ไปยังสภาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อพิจารณาและดำเนินการต่อไปตามมาตรา 10(9)แห่งพระราชบัญญัติสภาการศึกษา แห่งชาติพ.ศ.2512นั้น

บัดนี้คณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติในการประชุมครั้งที่ 9/2514 ได้พิจารณา และลงมติเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับการยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย โดยมีฐานะเป็นกรมสังกัดในกระทรวงศึกษาธิการแล้ว โดยได้ตั้งข้อสังเกตดังนี้คือ

- า. โดยที่คำนึงถึงความต้องการกำลังคนด้านครู เห็นสมควรระบุไว้ในกฎหมายของ มหาวิทยาลัยว่า ในระยะ 10 ปีแรกนี้ให้มหาวิทยาลัยมุ่งเฉพาะการผลิตครูเท่านั้น หลังจากนั้นจึงดำเนิน การขยายตัวผลิตกำลังคนในสาขาอื่น ๆนอกเหนือไปจากวิชาการศึกษา
- 2. ขอให้วิทยาลัยวิชาการศึกษา ปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดต่างๆ โดยให้คำนึงถึงการที่ วิทยาลัยจะมีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยต่อไปและคำนึงถึงแผนการที่จะขยายกิจการของมหาวิทยาลัย ต่อไปในภายหน้าด้วย ทั้งนี้ ขอให้ปรับปรุงรายละเอียดในโครงการฯโดยเฉพาะการจัดสายงาน บริหารภายในซึ่งประกอบด้วยสาขาต่าง ๆ รวมทั้งการจัดแบ่งภาควิชาฯลฯเป็นต้น โดยเทียบเคียง กับสิ่งที่มหาวิทยาลัยอื่นๆ ปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบัน หากจะต้องมีลักษณะที่แตกต่างกันเนื่องจาก วิทยาลัยวิชาการศึกษามีลักษณะเฉพาะของตนเองแล้ว ขอให้ระบุเหตุผลที่แตกต่างโดยชัดเจนด้วย
- 3. ขอให้ปรับปรุงพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบางประการ เช่น องค์ประกอบสภา มหาวิทยาลัย เป็นต้น โดยเทียบเคียงกับหลักการและสาระสำคัญในพระราชบัญญัติของ มหาวิทยาลัยอื่นในปัจจุบัน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดดำเนินการให้เป็นไปตามข้อสังเกตข้างต้นแล้วส่งกลับมายัง สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติเพื่อคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติจะได้พิจารณาต่อไป

> ขอแสดงความนับถืออย่างสูง นายประเสริฐ ณ นคร รักษาราชการแทนเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ

ที่ ศธ.0305/456

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

26 เมษายน 2514

เรื่อง มติกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติ เรียน เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ

ตามหนังสือที่ สร.1402(7)/1859 จากสภาการศึกษาแห่งชาติ แจ้งมติกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติเรื่องวิทยาลัยวิชาการศึกษา นั้นวิทยาลัยได้รับแล้ว ขอบคุณเป็นอันมาก

เนื่องจากสภาการศึกษาแห่งชาติได้ตั้งข้อสังเกตไว้ 3 ประการและมีบางประการที่วิทยาลัย ควรจะได้ทราบวัตถุประสงค์โดยชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อจะได้ทำให้เป็นไปตามข้อสังเกตโดยรวดเร็วยิ่งขึ้น ฉะนั้นวิทยาลัยใคร่ขอได้พบกับเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติหรือผู้แทนเพื่อรับคำอธิบายเกี่ยว กับข้อสังเกตและวัตถุประสงค์ของสภาการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับการปรับฐานะของวิทยาลัยวิชา การศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย ก่อนจะได้จัดทำตามข้อสังเกตนั้น

เนื่องจากวิทยาลัยใคร่จะดำเนินการในเรื่องนี้ให้เสร็จสิ้นก่อนเปิดภาคเรียนปีการศึกษาใหม่ เพื่อจะได้ให้คำอธิบายแก่นิสิตนักศึกษาได้โดยเร็วกับจะมีการป้องกันมิให้เกิดความวุ่นวายที่คาดหมาย ไม่ได้ จะนั้นหากเป็นการสมควรวิทยาลัยใคร่ขอได้เข้าพบในวันใดวันหนึ่งก่อนสิ้นเดือนเมษายน 2514 นี้

> ขอแสดงความนับถืออย่างสูง ศาสตราจารย์สุดใจ เหล่าสุนทร คลิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ที่ ศก.0305/84

วิทยาลัยวิชาการศึกษา 4 พฤษภาคม 2514

เรื่อง การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย เรียน เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ อ้างถึง หนังสือที่ สร. 1402 (7)/1859 ลงวันที่ 16 เมษายน 2514

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย....

ตามหนังสือที่อ้างถึงสภาการศึกษาแห่งชาติแจ้งว่าคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษา แห่งชาติในการประชุมครั้งที่ 9/2514 ได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับการยก ฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย โดยมีฐานะเป็นกรมสังกัดในกระทรวงศึกษาธิการ และได้ตั้งข้อสังเกตไว้ 3 ประการ ความละเอียดแจ้งอยู่แล้วนั้น

บัดนี้ วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้แก้ไขร่างพระราชบัญญัติใหม่ตามที่คณะกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติได้ตั้งข้อสังเกตไว้นั้นเรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย... ฉบับปรับปรุงแก้ไขใหม่มาพร้อมหนังสือนี้ จำนวน 15 ชุด เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปโดย ด่วนด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง ศาสตราจารย์สุดใจ เหล่าสุนทร อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

สำนักงานคลิการวิทยาลัย

ที่ ศธ.0305/1007

วิทยาลัยวิชาการศึกษา 9 สิงหาคม 2514

เรื่อง แจ้งมติการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย...(ฉบับแก้ไขใหม่)

เรียน เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ ที่ สร.1402(2)/1843 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2514

ตามหนังสือที่อ้างถึงการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย...(ฉบับแก้ไขใหม่) ของคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 14/2514 ได้มีมติเห็นสมควร ให้มีการปรับปรุงบางมาตรา ตามความแจ้งแล้วนั้น

วิทยาลัยได้พิจารณาแล้ว เห็นด้วยในมติที่ควรให้มีการปรับปรุงบางมาตราดังนี้

- า. ตัดมาตรา 24 ออกจากร่างพระราชบัญญัติ ตามมติของคณะกรรมการบริหาร
- 2. เพื่อให้เป็นการแสดงเจตนารมณ์ในการผลิตครูยิ่งขึ้นเห็นสมควรเติมคำว่า "ผลิตครูและ" ข้างหน้าประโยค "ส่งเสริมวิทยฐานะของครูอาจารย์" ในมาตรา 7
  - 3. เปลี่ยนแปลงข้อความในมาตรา 15 ตามมติของคณะกรรมการบริหาร ดังนี้
- 3.1 อนุ 2. "พิจารณาหลักสูตรวิชาเพื่อเสนอขอรับความเห็นชอบของสภาการศึกษา แห่งชาติ"
- 3.2 อนุ 5. "เสนอการจัดตั้ง ยุบ รวม และเลิกบัณฑิตวิทยาลัยคณะหรือวิทยาลัย สถาบัน สำนักหรือศูนย์ และภาควิชา และการพิจารณาการรับ สถาบัน บัณฑิต วิทยาลัย สถานศึกษา และ สถาบันวิชาการชั้นสูง เข้าสมทบในมหาวิทยาลัย
- 4. เติมคำ "รองคณบดี" หลังคำว่า "คณบดี" ในมาตรา 23 ย่อหน้าสองเพื่อให้ "รองคณบดี" ได้แต่งตั้งจากคณาจารย์เช่นเดียวกับ "คณบดี"
- 5. แก้ไขมาตรา 31 โดยเติม "จะต้องได้ทำการวิจัยที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี" เป็น คุณสมบัติอีกประการหนึ่งสำหรับผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์

สำหรับมติของคณะกรรมการบริหารเกี่ยวกับมาตรา 9 และชื่อของมหาวิทยาลัย...เป็น สถาบัน...นั้น วิทยาลัยพิจารณาแล้วใคร่ขอเรียนให้ทราบดังนี้

- พระราชบัญญัติสถาบันเทคในโลยีพระจอมเกล้าได้ดำเนินตามพระราชบัญญัติวิทยาลัย
   วิชาการศึกษา พ.ศ.2497 อย่างที่เรียกว่า มาตราต่อมาตรา ซึ่งคงจะแก้ไขใหม่ในเมื่องานดำเนิน
   รุดหน้าไป และจะประสบปัญหาเช่นเดียวกับที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสบอยู่ในขณะนี้
- 2. การแก้ไขเกี่ยวกับการจัดตั้งและแบ่งส่วนราชการ ในมหาวิทยาลัย หรือในสถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้า หรือในวิทยาลัยวิชาการศึกษาในขณะนี้ ถ้าต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ กฤษฎีกาจะทำได้ยากมาก สำหรับวิทยาลัยวิชาการศึกษาทำไม่ได้เลย ตั้งแต่เริ่มตั้งวิทยาลัยมาจนบัดนี้ การขอตั้งคณะวิชาและบัณฑิตวิทยาลัย ไม่สามารถจะทำได้แม้จะมีการสอนวิชาจิตวิทยาและวิชา การศึกษาแขนงต่าง ๆ ถึงขั้นปริญญาโทมาตั้งแต่ พ.ศ.2499 และได้ผลิตปริญญาโทและ ประกาศนียบัตรซั้นสูงมาแล้วรวมทั้งสิ้นกว่า 600 คน

เนื่องจากความยากลำบากในการออกพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการจัดตั้งและแบ่งส่วน ราชการนี้ จึงทำให้มหาวิทยาลัยทุกแห่ง กำหนดในพระราชบัญญัติของตนให้เป็นเพียงประกาศของ สำนักนายกรัฐมนตรี และประกาศราชกิจจานเบกษา ฉะนั้นการที่จะให้ในร่างพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัย กลับไปใช้วิธีการโดยให้ออกเป็นพระราชกฤษฎีกาอีกนั้น เป็นการให้ใช้วิธีที่ มหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศไทยไม่ใช้แล้ว เป็นวิธีการที่ทำให้เกิดการเลี่ยงวิธีปฏิบัติที่ถกต้อง เช่น วิธีการที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาปฏิบัติอยู่ในเรื่องการตั้งสาขาต่าง ๆ เป็นต้น

ฉะนั้น วิทยาลัยใคร่ขอให้คณะกรรมการบริหารได้พิจารณาในข้อนี้อีกครั้งหนึ่ง

- 3. เกี่ยวกับคำนำหน้าชื่อ ซึ่งคณะกรรมการบริหารเห็นสมควรให้ใช้คำว่า "สถาบัน..." แทน "มหาวิทยาลัย..." โดยเห็นว่าเนื่องจากสังกัดในกระทรวงศึกษาธิการ จะได้สอดคล้องกับสถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้า ซึ่งขึ้นอยู่กับกระทรวงศึกษาธิการนั้น วิทยาลัยขอชี้แจงดังนี้
- 3.1 วิทยาลัยได้ตรวจดูพระราชบัญญัติต่างๆ แล้วไม่พบว่าพระราชบัญญัติใดบ่งบังคับ ให้มหาวิทยาลัยจะต้องขึ้นอยู่กับสำนักนายกรัฐมนตรี ฉะนั้นการที่มหาวิทยาลัย...จะขึ้นอยู่กับ กระทรวงศึกษาธิการ ก็ไม่ขัดกับพระราชบัญญัติใดๆ การที่มหาวิทยาลัย...จะขึ้นอยู่กับกระทรวง ศึกษาธิการ ก็เพื่อจะได้ทำหน้าที่ในการผลิตครูได้อย่างใกล้ชิด และเป็นไปตามความต้องการของ กระทรวงศึกษาธิการ ฉะนั้น การที่มหาวิทยาลัย...จะสังกัดอยู่กับกระทรวงศึกษาธิการ ก็หาควรที่จะ ต้องเปลี่ยนชื่อเป็น สถาบัน...ไม่
- 3.2 เท่าที่ปรากฏ สถาบันวิชาการศึกษาในต่างประเทศ (Institute of Education) ไม่ มีหลายแห่งนัก จะมีบ้างก็ต้องขึ้นอยู่กับมหาวิทยาลัย เช่นที่ขึ้นอยู่กับมหาวิทยาลัยลอนดอนและ ส่วนใหญ่เป็นสถาบันทางวิจัย ไม่ใช่ทางการผลิตครู
- 3.3 ขณะนี้วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีสถาบันระหว่างชาติเกี่ยวกับการค้นคว้าเรื่องเด็ก สมทบอยู่แล้ว การที่จะยกฐานะวิทยาลัยเป็นสถาบันทั้งๆ ที่สถาบันระหว่างชาติฯ ขึ้นสมทบอยู่จะ ทำให้ดูสับสนยิ่งขึ้น
- 3.4 การยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ทุกแห่งมีแต่การยกฐานะขึ้นเป็น "มหาวิทยาลัย" ไม่ปรากฏเลยว่าได้รับยกฐานะเป็น "สถาบัน" ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยได้รับยกฐานะนั้น ปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยอยู่แล้ว จึงเป็นการเปลี่ยนทางฐานะ

ขณะนี้วิทยาลัยมีคณะวิชาอยู่แล้ว คือ คณะวิชาการศึกษา คณะวิชามนุษยธรรมศึกษาและ สังคมศาสตร์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะวิชาวิจัยการศึกษา และมีสถาบัน ระหว่างชาติเกี่ยวกับการค้นคว้าเรื่องเด็ก สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา ซึ่งทำงาน ทดสอบและทำแบบทดสอบมาตรฐานระดับชาติ ในอนาคตอันใกล้ยังจะมีสถาบันส่งเสริมการสอน วิทยาศาสตร์และเทคในโลยีมาอยู่รวมที่วิทยาลัยอีกด้วยฉะนั้นการที่ให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาใช้ชื่อเป็น "สถาบัน..."นั้น คงจะไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง

อนึ่ง ตามหนังสือของสภาการศึกษาแห่งชาติ ลงวันที่ 16 เมษายน 2514 แจ้งมติของที่ ประชุมกรรมการบริหาร ครั้งที่ 9/2514 ให้วิทยาลัยทราบว่า "ได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบใน หลักการเกี่ยวกับการยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย โดยมีฐานะเป็นกรม สังกัดในกระทรวงศึกษาลิการแล้ว"

156 วันมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2544

ยิ่งกว่านั้น ในคำปราศรัยของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ในวันครู (วันที่ 16 มกราคม 2514) แก่บรรดาครูทั้งหลาย ตอนหนึ่งว่า "นอกนั้นยังจะได้ตราพระราชบัญญัติยกฐานะของวิทยาลัยวิชา การศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยต่อไปทั้งนี้ก็เพื่อให้ฐานะของครูมีความก้าวหน้าไม่น้อยหน้าอาชีพอื่น" นับว่าเป็นนโยบายของรัฐบาลประการหนึ่ง ที่จะยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ฉะนั้น วิทยาลัยใคร่ขอให้คณะกรรมการบริหารได้พิจารณาในประเด็นนี้อีกครั้งหนึ่ง

วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย...ที่แก้ไขดังกล่าวมาเพื่อ พิจารณาแล้ว รวม 10 ชุด

> ขอแสดงความนับถืออย่างสูง ศาสตราจารย์สุดใจ เหล่าสุนทร คลิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ที่ สร.1402(7)/5444

สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ 19 กันยายน 2514

เรื่อง แจ้งมติการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย (ฉบับแก้ไขใหม่ครั้งที่ 2) เรียน อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยวิชาการศึกษา ที่ ศธ.0305/1007 ลงวันที่ 9 สิงหาคม 2514

ตามหนังสืออ้างอิง วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้แจ้งเรื่องการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างพระ ราชบัญญัติมหาวิทยาลัย..... (ฉบับแก้ไขใหม่) ตามมติคณะกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่ง ชาติครั้งที่ 14/2514 แล้ว และได้แจ้งข้อขัดข้อง 2 ประเด็นเกี่ยวกับการแก้ไขมาตรา 9 และการใช้ คำนำหน้าชื่อ "สถาบัน...." แทน "มหาวิทยาลัย...." ไป เพื่อขอให้คณะกรรมการบริหาร สภาการ ศึกษาแห่งชาติพิจารณาอีกครั้ง ความแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ คณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 19/2514 ได้ให้ ความเห็นชอบเรื่องแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย....ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาและได้ พิจารณาข้อขัดข้อง 2 ประเด็นดังกล่าวมาแล้ว มีมติดังนี้

- 1. ข้อขัดข้องเกี่ยวกับการแก้ไขมาตรา 9 เห็นควรให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริหารสภา การศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 14/2514 คือ เรื่องจัดตั้งและแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยตามมาตรา 8 ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา เพราะตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2495 ระบุไว้ว่า การแบ่งส่วนราชการกรมทบวงการเมือง ถ้ามีฐานะเทียบเท่ากรมให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา
- 2. ข้อขัดข้องเรื่องการใช้คำนำหน้าชื่อ "สถาบัน...." แทน "มหาวิทยาลัย..." เห็นควรยืนยัน มติเดิมให้ใช้ "สถาบัน...." นำหน้าชื่อ ทั้งนี้เพื่อจะได้สอดคล้องกับชื่อสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่สังกัดในกระทรวงศึกษาธิการอยู่แล้ว อนึ่ง ถ้าจะใช้ชื่อว่า "มหาวิทยาลัย...." ก็จะต้องเปิดสอนหลายสาขาวิชา แต่เนื่องจากงบประมาณมีจำกัด ถ้าจะยอมให้วิทยาลัยวิชาการศึกษา เปิดสอนหลายสาขาวิชาในขณะนี้ ก็จะทำให้งบประมาณที่จะใช้ผลิตครูตามความจำเป็นรีบด่วนของ กระทรวงศึกษาธิการถูกนำไปใช้ในด้านอื่น ซึ่งจะเป็นผลกระทบกระเทือนต่อการผลิตครู ฉะนั้น ถ้า วิทยาลัยวิชาการศึกษาต้องการจะใช้คำนำหน้าชื่อสถาบันว่า "มหาวิทยาลัย..." ก็ให้รวมวิทยาลัยวิชาการศึกษา และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เข้าด้วยกันเพื่อทำหน้าที่ผลิตครูอาจารย์ในสาขาต่าง ๆ ให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ โดยให้สังกัดอยู่ในกระทรวงศึกษาธิการได้เป็นกรณีพิเศษ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัย...ตามเหตุผลข้างต้น ทั้งนี้ สำนักงานการศึกษาแห่งชาติจักได้แจ้งมติเรื่องการใช้คำนำ หน้าชื่อดังกล่าวข้างต้น โดยทำเป็นความเห็นของคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไปด้วยแล้ว

> ขอแสดงความนับถืออย่างสูง นายประเสริฐ ณ นคร รักษาราชการแทนเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ

ที่ สร. 1402(8)/5653

สำนักนายกรัฐมนตรี 28 กันยายน 2514

เรื่อง ความเห็นเรื่องการใช้คำนำหน้าชื่อของวิทยาลัยวิชาการศึกษาเมื่อยกฐานะขึ้นเป็น มหาวิทยาลัยของคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ส่งโครงการเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็น มหาวิทยาลัย และร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย......... ไปยังสภาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อพิจารณา และดำเนินการต่อไปตามมาตรา 10 (๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาการศึกษาแห่งชาติซึ่งคณะ กรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับการยก ฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นมีพื้นฐานเทียบเท่ากรมลังกัดในกระทรวงศึกษาธิการและควรใช้ คำว่า "สถาบัน....." นำหน้าชื่อ ทั้งนี้ เพื่อจะได้สอดคล้องกับชื่อสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่สังกัดในกระทรวงศึกษาธิการอยู่แล้ว อนึ่งถ้าจะใช้ชื่อว่า "มหาวิทยาลัย...."ก็จะต้องเปิดสอนหลายสาขาแต่เนื่องจากงบประมาณแผ่นดินมีจำกัด ถ้าจะยอม ให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาเปิดสอนหลายวิชาในขณะนี้ ก็จะทำให้งบประมาณที่จะใช้ผลิตครูตาม ความจำเป็นรีบด่วนของกระทรวงศึกษาธิการถูกนำไปใช้ในด้านอื่น ซึ่งจะเป็นผลกระทบกระเทือน ต่อการผลิตครู ฉะนั้นถ้าวิทยาลัยวิชาการศึกษาต้องการจะใช้คำนำหน้าชื่อสถาบันว่า "มหาวิทยาลัย..." ก็ให้รวมวิทยาลัยวิชาการศึกษาและสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเข้าด้วยกัน เพื่อทำหน้าที่ผลิต ครูอาจารย์ในสาขาต่าง ๆ ให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ โดยให้สังกัดอยู่ในกระทรวงศึกษาธิการได้เป็น กรณีพิเศษ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง บุญเรือน บัวจรูญ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ศธ. 0305/1511

วิทยาลัยวิชาการศึกษา 6 ตุลาคม 2514

เรื่อง มติการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย.... (ฉบับแก้ไขใหม่ ครั้งที่ 2) เรียน เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ อ้างถึง หนังสือสภาการศึกษาแห่งชาติ ที่ สร. 150(7)/5444 ลง วันที่ 27 กันยายน 2514

วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับหนังสือที่อ้างถึง แจ้งมติการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัย......ในการประชุม ครั้งที่ 19/2514 แล้ว

วิทยาลัยขอเรียนมาเพื่อยืนยันว่า วิทยาลัยไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ในการที่จะให้วิทยาลัยใช้ชื่อ "สถาบัน.." ตามมติของคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ

อนึ่ง การจะให้รวมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเพื่อให้เป็น "มหาวิทยาลัย......" ตาม มติของที่ประชุมนั้น วิทยาลัยขอยืนยันว่า ไม่ใช่ความคิดของวิทยาลัย แต่เป็นความคิดและมติของ ที่ประชุมฝ่ายเดียว และวิทยาลัยไม่มีความประสงค์ดังกล่าวนั้น จึงขอเรียนมาเพื่อทราบ

> ขอแสดงความนับถืออย่างสูง ศาสตราจารย์สุดใจ เหล่าสุนทร อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ด่วนมาก

ที่ ศธ. 0301/18908

กระทรวงศึกษาธิการ

20 ตุลาคม 2514

เรื่อง ความเห็นเรื่องการใช้คำนำหน้าชื่อของวิทยาลัยวิชาการศึกษาเพื่อยกฐานะขึ้นเป็น มหาวิทยาลัย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร. 0403/16219 ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2514

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้พิจารณาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะ รัฐมนตรีนั้น กระทรวงศึกษาธิการขอชี้แจงดังนี้

- 1. การยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษานั้น สมควรจะยกขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย แต่อย่างเดียว ถ้าจะให้เป็นสถาบันก็จะไม่เป็นการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย อนึ่ง ขณะนี้ วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีสถาบันระหว่างชาติเกี่ยวกับการค้นคว้าเรื่องเด็ก รวมอยู่กับวิทยาลัยวิชาการศึกษา และสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคในโลยี ก็กำลังจะตั้งรวมอยู่กับ วิทยาลัยอีกสถาบันหนึ่ง
- 2. วิทยาลัยวิชาการศึกษามีคณะวิชาอยู่แล้ว 4 คณะ คือ คณะวิชาการศึกษา คณะวิชา มนุษยธรรมศึกษาและสังคมศาสตร์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และคณะวิจัยการศึกษา

วิชาที่ทำการสอนในระดับปริญญาตรีนอกจากวิชาการศึกษายังได้เปิดสอนวิชาต่าง ๆ อีก รวม 15 วิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สังคมศึกษา เคมี ชีววิทยา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป วิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ พลานามัย อุตสาหกรรมศิลป์ คหกรรมศาสตร์และศิลปะ

ในระดับปริญญาโททำการสอนอยู่ 12 วิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ การแนะแนว โสต-ทัศนศึกษา การวัดผลการ ศึกษาและบรรณารักษศาสตร์

- 3. กระทรวงศึกษาธิการเห็นว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ทำหน้าที่มหาวิทยาลัยอยู่แล้ว มาเป็นเวลานานพอสมควร โดยได้เปิดสอนในระดับสูงกว่าปริญญาตรี คือ ประกาศนียบัตรชั้นสูง วิชาเฉพาะ หลายสาขาวิชา ปริญญาโทในวิชาต่าง ๆ และได้มีโครงการที่จะเป็นขั้นปริญญาเอกใน 2-3 ปีข้างหน้านี้ จึงให้ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นกำลังของกระทรวงศึกษาธิการในการ ผลิตครูอาจารย์ในขั้นปริญญา ถึงระดับปริญญาเอกให้มากยิ่งขึ้น มิฉะนั้นกระทรวงศึกษาธิการ คงไม่ สามารถขยายการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการได้ เนื่องจากหาครูในระดับสูงไม่ได้ ซึ่งเป็น ปัญหาสำคัญยิ่งของกระทรวงศึกษาธิการในขณะนี้
  - 4. การจะให้รวมสถาบันเทคในโลยีพระจอมเกล้า เข้ากับวิทยาลัยวิชาการศึกษา นั้น

กระทรวงศึกษาธิการเห็นว่า ไม่ควรกระทำในขณะนี้ เพราะสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเพิ่งเริ่มต้น ควรจะจัดทำให้เรียบร้อยก่อน จึงจะพิจารณาในเรื่องนี้

> ขอแสดงความนับถืออย่างสูง นายสุกิจ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

วิทยาลัยวิชาการศึกษา 4 ตุลาคม 2515

เรื่อง การยกฐานะวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัย เรียน พ.ท. ณรงค์ กิตติขจร สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการเรื่องยกฐานะวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัย

ตามที่ท่านได้กรุณาสนับสนุนเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ตามที่นิสิตนักศึกษา ได้ทราบกันอยู่ทั่วไปแล้วนั้น

บัดนี้วิทยาลัย ได้ร่างโครงการมหาวิทยาลัยเสร็จเรียบร้อยและส่งผ่านไปทางกระทรวง ศึกษาธิการแล้ว เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2515 เพื่อกระทรวงศึกษาธิการจะได้นำเสนอคณะปฏิวัติต่อไป พร้อมกันนี้ วิทยาลัยได้ส่งโครงการมหาวิทยาลัยมาด้วยแล้ว 5 ชุด จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

> ขอแสดงความนับถืออย่างสูง ศาสตราจารย์ ดร. สุดใจ เหล่าสุนทร อธิการ

ประกาศวิทยาลัยวิชาการศึกษา เรื่องความเคลื่อนไหวในการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย

ตามที่วิทยาลัยได้จัดทำโครงการมหาวิทยาลัย (เพื่อยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย) เสร็จ เรียบร้อยแล้ว จึงได้นำเสนอสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา และ อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการตามลำดับ บัดนี้ เรื่องได้ผ่านกระทรวงศึกษาธิการไปแล้ว เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2515

จึงประกาศให้นิสิต นักศึกษาทราบทั่วกัน

อนึ่ง ตามที่มีข่าวว่าจะมีการแบ่งแยกวิทยาลัยสาขา หรือมีการรวมวิทยาลัยในรูปต่าง ๆ นั้น เป็นเพียงความคิดเห็น และคำเสนอแนะเพียงประการหนึ่งเท่านั้น ขอให้ติดตามประกาศของ วิทยาลัยต่อไป

> ประกาศ ณ วันที่ 12 ตุลาคม 2515 ศาสตราจารย์สุดใจ เหล่าสุนทร อธิการ

ที่ ศธ. 0308/1723

วิทยาลัยวิชาการศึกษา 14 พฤศจิกายน 2515

เรื่อง การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย....... เรียน เลขาธิการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยจำนวน 5 ชุด

ด้วยในการประชุมสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาครั้งที่ 3/2515 เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2515 ที่ ประชุมได้พิจารณายกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย และที่ประชุมได้มีมติเห็น ชอบด้วยในโครงการดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2515 ได้มีการประชุม อ.ก.พ. กระทรวง ศึกษาธิการ ที่ประชุมนี้ก็ได้มีมติเห็นชอบด้วยในโครงการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็น มหาวิทยาลัย ตามที่วิทยาลัยเสนอ

ในโอกาสนี้วิทยาลัยใคร่ขอเสนอโครงการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหา วิทยาลัยดังกล่าว มาเพื่อได้โปรดพิจารณาและดำเนินการเสนอคณะปฏิวัติต่อไป จำนวน 5 ชุด

> ขอแสดงความนับถืออย่างสูง ศาสตราจารย์สุดใจ เหล่าสุนทร อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ฝศส. 20 พฤศจิกายน 2515

การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย เสนอ ลก.ฝศส.

เมื่อวันที่ 10 ต.ค. 15 ฝศส. ได้รับเรื่องจาก ศธ. 2 เรื่อง

- า. ร่างประกาศคณะปฏิวัติว่าด้วยวิทยาลัยวิชาการศึกษา
- 2. การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

เรื่องทั้งสองได้แนบมาด้วยกันและส่งมาพร้อมกันในวันเดียวกันทำให้เข้าใจว่าเป็นเรื่อง เดียวกันจึงดำเนินการไปเฉพาะเรื่องที่ 1 (ซึ่งขณะนี้ได้นำกราบเรียน ฯพณฯ หน.ปว. ไปแล้วแต่ 13 พ.ย. 15)

แต่บัดนี้ นายกองค์การนิสิตนักศึกษา ได้มีหนังสือขอทราบผลการดำเนินการเรื่องที่ 2 จึง ได้ตรวจค้นหาเรื่องเป็นการใหญ่ปรากฏว่ารวมอยู่ด้วยกันกับเรื่องที่ 1 ดังกล่าวแล้ว จึงเห็นควรนำเสนอ ฯพณฯ ผอ.ฝศส. ทราบ และมีบัญชาให้ตอบนายกองค์การนิสิตนักศึกษา ว่าขณะนี้ เรื่องนี้กำลังอยู่ ในระหว่างการพิจารณาดำเนินการเพื่อนำกราบเรียน ฯพณฯ หน. ปว. ต่อไป

ยุทธ สุนทรศารทูล

ตามที่ ผช. ลก. ฝศ. เสนอรวม 2 ประเด็น ผช. ลก. ฝศธ. /20 พ.ย. 15

- คธ. เสนอเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย เสนอมาแต่ 10
   ๓.ค. 2515
- 2) นายกองค์การนิสิตนักศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้ติดตามเรื่องโดยมีหนังสือขอ ทราบผลการดำเนินการ ซึ่ง ผช. ลก. ฝศ. ได้ชี้แจงถึงเหตุที่ไม่ได้เสนอเรื่อง เนื่องจากเข้าใจเป็นเรื่อง เดียวกับเรื่องเสนอร่างประกาศคณะปฏิวัติว่าด้วยวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นสถาบันเช่นเดียวกับ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าซึ่งเสนอดำเนินการไปแล้ว ดังคำชี้แจงข้างต้น

โดยที่เรื่องนี้เป็นเรื่องที่นิสิตนักศึกษาเรียกร้องกันอยู่จึงเสนอมาเพื่อพิจารณาตามลำดับดังนี้

- เรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย มีเรื่องเดิมทาง ฝศส. ดังนี้
- 1.1 ฯพณฯ หน.ปว. ได้บัญชาให้ ฝศส. พิจารณาว่า ถ้าเรียกชื่อเป็นมหาวิทยาลัย แล้วขึ้นสังกัดฝ่ายใด ซึ่ง ฝศส. ประกอบความเห็น ปษ. ฝ่ายอำนวยการ ได้เสนอความเห็นไปว่าถ้า ยกเป็นมหาวิทยาลัยแล้วควรให้ขึ้นสังกัด ศธ. เป็นกรณีพิเศษด้วยเหตุผลและความจำเป็น ดังนี้
- 1.1.1 ปัจจุบันวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นขุมกำลังในด้านวิชาการของกระทรวง ศึกษาธิการ เช่น การอบรมเพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะครู นักวิชาการ กับวิเคราะห์และวิจัยทางด้านวิชา การต่าง ๆ อาทิ การค้นคว้าเรื่องเด็ก การออกข้อสอบ การทดสอบ การวิจัยหลักสูตรต่าง ๆ การ อบรมครูประจำการ ถ้ายกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยแล้วให้ไปสังกัดสำนักนายกเช่นมหาวิทยาลัยอื่นแล้ว นโยบายหรือแผนการผลิตครู
- 1.1.2 กระทรวงศึกษาธิการได้อาศัยวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินการ และปรับปรุงครูทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น
- 1.1.3 จะได้คงระเบียบในการที่นิสิต นักศึกษาที่สำเร็จจากวิทยาลัยครูในระดับ ป.กศ. สูง ให้มีโอกาสได้เข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยนี้ เพราะขณะนี้วิทยาลัยครูต่าง ๆ ได้เรียนหลักสูตรของ วิทยาลัยวิชาการศึกษาอยู่แล้ว เพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะของครูให้สูงขึ้นและเป็นกำลังใจแก่นิสิต นัก ศึกษาที่จบจาก ป.กศ. สูง ที่มีโอกาสได้เรียนต่อถึงขั้นปริญญาต่อไป

สภาบริหาร ปว. ได้มีมติให้ รอการพิจารณาไว้ก่อน

- 1.2 เรื่องร่างประกาศคณะปฏิวัติให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นสถาบัน ซึ่ง ศธ. เสนอ มาว่าโดยที่มีประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 กำหนดให้วิทยาลัยวิชาการศึกษามีฐานะเป็นกรมขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะปรับปรุง พ.ร.บ. วิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. 2497 เสียใหม่ เพื่อให้การ บริหารวิทยาลัยได้สอดคล้องฐานะกรม และมีความคล่องตัวมีประสิทธิภาพ โดยให้มีสถานะเป็น สถาบันเช่นเดียวกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ปษ. ฝ่ายอำนวยการ ได้พิจารณาเห็นชอบ ด้วยและแก้ไขร่างประกาศคณะปฏิวัติ เสนอ ฯพณฯ ผอ. ฝศส. นำเรียน ฯพณฯ หน. ปว. เมื่อ 13 พ.ย. 15
- 2. ข้อเสนอ ศธ. การยกฐานะวิทยาลัยการศึกษา ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ภายหลังที่นัก ศึกษาเดินขบวนเรียกร้อง ซึ่งสรุปข้อเสนอได้ว่า โครงการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษานี้ สภา วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เห็นชอบด้วยในหลักการในระดับศธ. ได้นำเข้าหารือในที่ประชุมอธิบดี แล้วมีความเห็น 3 ประการ คือ

- า. เรื่องการยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยจะเป็นการสมควร หรือไม่
- 2. ถ้าวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยใหม่นี้ ควรจะสังกัดอยู่ที่ใด
- 3. เรื่องความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโครงการซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับการจัด ตั้งคณะวิชาเพิ่มขึ้นภายในช่วงระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2515–2519)

สำหรับประเด็นทั้งสามนี้ที่ประชุมอธิบดีได้พิจารณาแล้วเห็นว่า

- า. ประเด็นที่ า และประเด็นที่ 2 เป็นเรื่องนโยบายที่จะต้องตัดสินใจในระดับเหนือกว่า กระทรวงศึกษาธิการ
- 2. ประเด็นที่ 3 ในเรื่องโครงการนั้นมีข้อสังเกตระยะเวลาของโครงการที่จะจัดทำเสนอ มานั้นค่อนข้างสั้น คืออยู่ในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2515-2519 ซึ่งในทางปฏิบัติจริง ๆ เมื่อคำนึงถึง ระยะเวลาของปีงบประมาณตลอดจนกำหนดระยะเวลาจัดทำคำของบประมาณประจำปีแล้ว โครงการนี้ก็จะเหลือช่วงระยะเวลาที่จะดำเนินงานเพียง 2-3 ปีเท่านั้น ทำให้การพิจารณาผลได้ ผลเสียของโครงการอยู่ในวงจำกัด
- ศธ. เสนอว่า เรื่องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นเรื่องการผลิตขยายกำลังคนในระดับ สูงนอกเหนือจากการผลิตครูปริญญาเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการหลายฝ่าย ที่ประชุมอธิบดี ศธ. เสนอความเห็นว่าควรส่งเรื่องให้คณะ ปษ. ฝ่ายนโยบายแผนงานศึกษา ฝศส. ซึ่งมี ปษ. ชุดนี้ มี ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ในส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมอยู่ด้วย

ข้อเสนอ

- 1) เรื่องยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย โดยที่เรื่องนี้มาเสียเวลาเนื่องจากการเข้าใจผิดของ เจ้าหน้าที่เสียและเป็นเรื่องที่นิสิตนักศึกษาเรียกร้องเร่งรัดอยู่ แต่ก็ควรได้มีการพิจารณาโดย รอบคอบจึงเห็นควร
- ก) ส่งเรื่องให้ ปษ. ฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษาซึ่งมีนายระบิล สีตสุวรรณ เป็นประธานได้พิจารณาเสนอความเห็นภายใน 7 วัน หรือ
- ข) ข้อปัญหาในเรื่องนี้ได้มีการพิจารณากันอยู่แล้วจึงอยู่ที่นโยบายสมควรเสนอ ฯพณฯ หน. ปว. เพื่อพิจารณามีบัญชา
- 2) สำหรับที่นายกองค์การนิสิตนักศึกษาขอทราบผลนั้น ควรรอเมื่อ ฯพณฯ ผอ. ฝศส. บัญชาแล้วจึงควรตอบไปเสนอ

คณะที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษา

28 พฤศจิกายน 2515

เรื่อง การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย ขอประทานเสนอ ฯพณฯ ผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการศึกษาและสาธารณสุข

ตามที่ได้ส่งเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยไปให้พิจารณา นั้น คณะที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษาได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นพ้องกับความเห็นของ ฯพณฯ ที่เสนอต่อ ฯพณฯ หัวหน้าคณะปฏิวัติที่เห็นควรยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยและมีความเห็นเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

- 1. เมื่อยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยแล้วควรให้สังกัดกระทรวง ศึกษาธิการโดยไม่มีกำหนดเวลา เพื่อให้เป็นกำลังใจในการผลิตครูระดับปริญญาสนองความต้อง การในการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
- 2. การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยควรรวมวิทยาลัยวิชาการศึกษา ทุกแห่ง เป็นมหาวิทยาลัยเดียวโดยให้วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เป็นสำนักงานกลาง วิทยาลัยวิชาการศึกษาในส่วนภูมิภาคเป็นสาขา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา (ได้แนบเรื่องเดิมคืนมาด้วยแล้ว)

นายระบิล สีตสุวรรณ ประธานคณะที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษา ที่ ศธ. 1201/293

วิทยาลัยวิชาการศึกษา 31 มกราคม 2516

เรื่อง เสนอร่าง พ.ร.บ. ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย...... เรียน พ.อ. ณรงค์ กิตติขจร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ท่านได้กรุณามาเยี่ยมวิทยาลัย เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 25 และวันศุกร์ที่ 26 มกราคม 2516 นั้น ทำให้ความว้าวุ่นของนิสิตนักศึกษาสงบลงได้

ประเด็นสำคัญที่สุดท่านกรุณาเล่าให้นิสิตนักศึกษาฟัง ประกอบด้วยหลักฐานที่นำมา แสดงโดยเฉพาะบันทึกข้อความของประธานที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษา (นายระบิล สีตสุวรรณ) ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2515 ให้ความเห็นว่าควรยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็น มหาวิทยาลัย สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เห็นได้ชัดว่า คณะปฏิวัติมิได้นิ่งนอนใจในการพิจารณายก ฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย เหตุที่ว่าช้าไปเพราะความพลั้งเผลอของเจ้าหน้าที่ บางคนเท่านั้น

เรื่องเหล่านี้นิสิตนักศึกษาและวิทยาลัยมิเคยทราบมาก่อนเลย เพิ่งจะได้มาทราบชัดเจนใน คราวนี้เท่านั้น

เพื่อให้งานด้านนี้ของคณะปฏิวัติไม่หยุดยั้ง ประกอบกับความกรุณาของท่านที่ได้ช่วย แนะนำวิทยาลัยขอส่งร่าง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัย..... มา 2 ชุด ชุดละ 10 ฉบับดังนี้

- า. ชุดเป็นมหาวิทยาลัย...... ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (รหัส ม.ค. 16 อยู่ท้ายสุด ทุกหน้า)
- 2. ชุดเป็นมหาวิทยาลัย......... ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ (รหัส มกราคม 16 อยู่ท้ายสุดทุกหน้า)

เพื่อโปรดพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ทั้ง 2 ฉบับ นี้ด้วย

วิทยาลัยใคร่ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างยิ่งอีกครั้งหนึ่งที่ท่านได้แสดงน้ำใจดีต่อนิสิต นักศึกษาของวิทยาลัย และอาชีพครูโดยส่วนรวม สิ่งเหล่านี้จะเป็นที่จดจำไปเท่านานแสนนาน

> ขอแสดงความนับถืออย่างสูง ศาสตราจารย์สุดใจ เหล่าสุนทร อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

โทร. 912583 ที่ ศธ. 0201/2201

สำนักงานปลัดกระทรวง 7 กุมภาพันธ์ 2516

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. 2497 เรียน ท่านอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ตามที่กระทรวงฯ ได้ส่งเรื่องร่างประกาศของคณะปฏิวัติแก้ไขพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชา การศึกษา พ.ศ. 2497 มาเพื่อวิทยาลัยวิชาการศึกษาพิจารณาดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน เลขานุการฝ่ายอำนวยการศึกษาและสาธารณสุข กองบัญชาการคณะปฏิวัติที่ ฝศส. 002/992 ลงวันที่ 31 ธันวาคม 2515 นั้น

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2516 ลงมติให้กระทรวง ศึกษาธิการเร่งรัดให้วิทยาลัยวิชาการศึกษารีบพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ แก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. 2497 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้ยกร่าง ขึ้นภายหลังที่ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติให้ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นกรม ดังที่ได้ส่ง ไปให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิจารณาอยู่ในขณะนี้ เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วน ดังราย ละเอียดที่ปรากฏตามสำเนาหนังสือด่วนมาก ที่ สร.0202/1327 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2516

ท่านปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้วมีบัญชาให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาดำเนิน การเป็นการด่วน จึงเรียนมาเพื่อโปรดเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติ วิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. 2497 ไปเพื่อกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาต่อไปโดยด่วนด้วย

> นายระบิล สีตสุวรรณ รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ สร.0202/

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี 1 กุมภาพันธ์ 2516

เรื่อง วิทยาลัยวิชาการศึกษา เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ - มกราคม 2516

ด้วยสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีเสนอคำร้องเรียนของนายบุญเกื้อ ควรหาเวช ประธาน คณะกรรมการตัวแทนนิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ซึ่งขอให้นำโครงการยกฐานะวิทยาลัย วิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา พร้อมกับขอให้คณะผู้ทรงคุณวุฒิ ตัวแทนวิทยาลัยวิชาการศึกษาเข้าชี้แจงรายละเอียดของโครงการนี้ในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีด้วย และว่าเกี่ยวกับเรื่องนี้ สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีเคยได้รับคำร้องเรียนจากอาจารย์และนิสิตนัก ศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษาและผู้ใช้นามว่านายสวัสดิ์ สวัสดิ์ ทั้งนี้ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้ พิจารณาแล้ว มีบัญชาให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังสำเนาบันทึกที่แนบมาพร้อมกันนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2516 ลงมติให้กระทรวง ศึกษาธิการเร่งรัดวิทยาลัยวิชาการศึกษาให้รีบพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ แก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ.2497 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ยกร่างขึ้น ภายหลังที่ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติให้ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นกรมในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการแล้ว และได้ส่งไปให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิจารณาอยู่ในขณะนี้ เมื่อ กระทรวงศึกษาธิการได้รับความเห็นจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาแล้ว ให้รีบเสนอร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าวมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วน

จึงขคยืนยันมา

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง อนันต์ เนตรโรจน์ เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ภาคผนวก 10

ด่วนมาก ที่รล 0002/1601

สำนักราชเลขาธิการ 6 มีนาคม 2517

เรื่อง พระราชทานชื่อมหาวิทยาลัย เรียน อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา อ้างถึง หนังสือลงวันที่ 16 มกราคม 2517

ตามที่ท่านขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา ขอพระราชทานชื่อของวิทยาลัยวิชา การศึกษา ซึ่งได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ตามมติคณะรัฐมนตรีในการประชุมคณะ รัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2517 ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงพระกรุณาโปรด เกล้าฯ พระราชทานชื่อมหาวิทยาลัยว่า "ศรีนครินทรวิโรฒ"

> ทวีสันต์ ลดาวัลย์ หม่อมหลวงทวีสันต์ ลดาวัลย์ ราชเลขาธิการ

กองงานในพระองค์ โทร.211151-3 ต่อ 21

"ศรีนครินทรวิโรฒ" -(มหาวิทยาลัย) ที่เจริญเป็นศรีสง่าแก่มหานคร

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 91 ตอนที่ 112 วันที่ 28 มิถุนายน 2517

พระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2517

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2517 เป็นปีที่ 29 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา า พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2517"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ.2497

มาตรา 4 ให้วิทยาลัยวิชาการศึกษา ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ.2497 เป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามพระราชบัญญัตินี้ และคงมีสภาพเป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นกรมในทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ

มาตรา 5 ในพระราชบัญญัตินี้
"มหาวิทยาลัย" หมายความว่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
"สภามหาวิทยาลัย" หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มาตรา 6 ให้รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 1

บททั่วไป

มาตรา 7 ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาและการวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา และวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัย ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุงวัฒนธรรม

มาตรา 8 มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการดังนี้

- (1) สำนักงานอธิการบดี
- (2) คณะ
- (3) บัณฑิตวิทยาลัย

และอาจให้มีสถาบันเพื่อการวิจัย และสำนักเพื่อส่งเสริมวิชาการเป็นส่วนราชการใน มหาวิทยาลัยดีกได้

สำนักงานอธิการบดีอาจแบ่งส่วนราชการเป็นกองและแผนก
คณะอาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานเลขานุการ และภาควิชา
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันและสำนักอาจมีสำนักงานเลขานุการได้
สำนักงานเลขานุการอาจแบ่งส่วนราชการเป็นแผนก

มาตรา 9 การจัดให้มีและแบ่งส่วนราชการตามมาตรา 8 ให้ทำเป็นประกาศทบวง มหาวิทยาลัยของรัฐ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 10 ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 มหาวิทยาลัยจะรับบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสถาบันวิชาการชั้นสูงอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยก็ได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นใดชั้นหนึ่งแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสถาบัน วิชาการชั้นสูงนั้น ๆ ได้

การรับบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสถาบันวิชาการชั้นสูง เข้าสมทบในมหาวิทยาลัย หรือการเลิกบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสถาบันวิชาการชั้นสูงที่สมทบในมหาวิทยาลัย ให้ทำ เป็นประกาศทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสถาบันวิชาการชั้นสูง ที่เข้ามาสมทบใน มหาวิทยาลัยนั้น ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา 11 นอกจากเงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยอาจมีรายได้ดังนี้

- (1) เงินผลประโยชน์และค่าธรรมเนียมต่างๆ ของมหาวิทยาลัย
- (2) ทรัพย์สินซึ่งมีผู้ให้แก่มหาวิทยาลัย

รายได้ตาม (1) และ (2) ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วย วิจีการงบประมาณ

มาตรา 12 บรรดาทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย จะต้องจัดการเพื่อประโยชน์และตามวัตถุ ประสงค์ของมหาวิทยาลัย ทรัพย์สินซึ่งมีผู้ให้แก่มหาวิทยาลัย จะต้องจัดการตามเงื่อนไข ข้อบังคับ และวัตถุประสงค์ ซึ่งผู้ให้กำหนดไว้

หมวด 2

การดำเนินงาน

มาตรา 13 ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วยนายกสภามหาวิทยาลัยซึ่งจะได้ทรงพระ กรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน และผู้อำนวยการ สำนัก ถ้ามี เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง กับกรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณ วุฒิซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง มีจำนวนไม่น้อยกว่าสี่คนและไม่เกินเก้าคน

ให้รองอธิการบดีเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย ในกรณีที่มีรองอธิการบดีหลายคน ให้ สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย

มาตรา 14 ให้นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิดำรง ตำแหน่งสองปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกก็ได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจาก ตำแหน่งก่อนวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว หรือในกรณี ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น ในระหว่างที่ กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่ เหลืออยู่ของกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา 15 สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย และมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

- (1) ออกข้อบังคับและวางระเบียบของมหาวิทยาลัย
- (2) พิจารณาหลักสูตรวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาที่ทบวง มหาวิทยาลัยของรัฐกำหนด
  - (3) จัดหาวิธีให้กิจการของมหาวิทยาลัยเจริญยิ่งขึ้น
  - (4) อนุมัติให้ปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา และประกาศนียบัตร
  - (5) เสนอการจัดตั้ง ยุบรวม และเลิก คณะ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน สำนักและภาควิชา
- (6) พิจารณาการรับบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัย และสถาบันวิชาการชั้นสูงเข้าสมทบใน มหาวิทยาลัย หรือเลิกบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัย และสถาบันวิชาการชั้นสูงที่สมทบในมหาวิทยาลัย
- (7) พิจารณาการแต่งตั้งและถอดถอนอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้ อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยสำนัก หัวหน้าภาควิชา ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
  - (8) จัดวางระเบียบเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย
- (୨) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อให้คำแนะนำหรือดำเนินการในกิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง ของมหาวิทยาลัย

มาตรา 16 ให้นายกสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้เรียกประชุมสภามหาวิทยาลัย

ถ้ากรรมการสภามหาวิทยาลัยตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปร้องขอให้สภามหาวิทยาลัยประชุมเพื่อ กิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้นายกสภามหาวิทยาลัยเรียกประชุมสภามหาวิทยาลัย

ในการประชุม ต้องมีกรรมการสภามหาวิทยาลัยมาประชุมอย่างน้อยกึ่งหนึ่งของจำนวน กรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้นายกสภามหาวิทยาลัยเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยไม่ อาจมาประชุมได้ ถ้าได้มอบหมายให้กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ใดเป็นประธานในที่ประชุม ให้ บุคคลนั้นมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับนายกสภามหาวิทยาลัยในการประชุมนั้น แต่ถ้าไม่ได้ มอบหมาย หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายไม่มาประชุม ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัย คนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา 17 การลงมติให้ถือคะแนนเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธาน ในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 18 ให้มีอธิการบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในการบริหารงานของ มหาวิทยาลัย จะมีรองอธิการบดีคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ อธิการบดีจะมอบหมาย

อธิการบดีนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย และให้ดำรงตำแหน่งสองปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกก็ได้ การถอดถอนอธิการบดี ก่อนครบวาระ ต้องนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงถอดถอน

รองอธิการบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งสองปี แต่จะแต่งตั้ง ใหม่อีกก็ได้ การถอดถอนรองอธิการบดีก่อนครบวาระ ให้เป็นอำนาจของสภามหาวิทยาลัย

มาตรา 19 อธิการบดีและรองอธิการบดีต้องมีคุณวุฒิดังนี้

- (1) ได้ปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัย หรือได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือ
- (2) ได้ปริญญาและได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัย หรือในมหาวิทยาลัย หรือสถาบัน อุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง รวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี หรือเคยดำรงตำแหน่ง กรรมการสภามหาวิทยาลัยมาแล้ว รวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่ปี

มาตรา 20 ในกรณีที่ตำแหน่งอธิการบดีว่างลง หรืออธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบ หมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีไม่ได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีรองอธิการบดี หรือรองอธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภา มหาวิทยาลัยกำหนดกรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่งคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้รักษาการแทน อธิการบดี มาตรา 21 เพื่อประโยชน์ในการบังคับบัญชาให้ถือว่าอธิการบดีเป็นอธิบดี และรองอธิการบดี เป็นรองอธิบดีทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและกฎหมายอื่น

มาตรา 22 ในคณะหนึ่งให้มีคณบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในงานของคณะ จะมีรองคณบดีคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีจะมอบหมาย

ถ้ามีการแบ่งภาควิชาให้มีหัวหน้าภาควิชาเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในงานของภาควิชา คณบดี รองคณบดี และหัวหน้าภาควิชา ให้แต่งตั้งจากคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย และ ให้ดำรงตำแหน่งสี่ปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินแปดปีมิได้

มาตรา 23 ในบัณฑิตวิทยาลัย ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ และจะมีรอง คณบดีคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีจะมอบหมาย

คณบดี และรองคณบดี ให้แต่งตั้งจากคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย และให้ดำรงตำแหน่งสี่ปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินแปดปีมิได้

มาตรา 24 ในสถาบันและสำนัก ให้มีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ และจะมี รองผู้อำนวยการคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการจะมอบ หมาย

ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ ให้แต่งตั้งจากคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย และให้ดำรง ตำแหน่งสี่ปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินแปดปีมิได้

มาตรา 25 ในแต่ละคณะ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน และสำนัก ให้มีคณะกรรมการประจำ ขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยคณบดี หรือผู้อำนวยการเป็นประธานกรรมการ รองคณบดีหรือรอง ผู้อำนวยการ และหัวหน้าภาควิชา ถ้ามี เป็นกรรมการ ถ้าไม่มีการแบ่งภาควิชาหรือมีไม่ถึงสี่ภาควิชา ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณาจารย์ในคณะหรือส่วนราชการนั้น ๆ แล้วแต่กรณี เป็นกรรมการ เพิ่มเติมให้ได้จำนวนสี่คน

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งแต่งตั้งผู้ใดผู้หนึ่งเป็นเลขานุการ กรรมการซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสี่ปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ มาตรา 26 คณะกรรมการประจำตามมาตรา 25 มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

- (1) วางระเบียบของคณะหรือส่วนราชการนั้น ๆ ด้วยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย
- (2)พิจารณากำหนดหลักสูตรและรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อเสนอต่อสภา มหาวิทยาลัย
  - (3) จัดการสอบไล่
  - (4) รับปรึกษาและให้ความเห็นแก่คณบดีหรือผู้อำนวยการ

มาตรา 27 ในการประชุมคณะกรรมการประจำตามมาตรา 25 ให้นำมาตรา 16 และมาตรา 17 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 28 คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยมีดังนี้

(1) ศาสตราจารย์ ซึ่งอาจเป็นศาสตราจารย์ประจำหรือศาสตราจารย์พิเศษ

- (2) รองศาสตราจารย์
- (3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (4) อาจารย์ซึ่งอาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ

มาตรา 29 ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็น ข้าราชการพลเรือนสามัญของมหาวิทยาลัย

มาตรา 30 ศาสตราจารย์ประจำซึ่งพ้นตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิดให้เป็นศาสตราจารย์ เกียรติคุณ

มาตรา 31 ศาสตราจารย์ต้องมีคุณวุฒิดังนี้

- (1) ได้ปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัย หรือได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มี การสอนในมหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในมหาวิทยาลัยหรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน อุดมศึกษาอื่น ซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี
- (2) ได้ปริญญาโทจากมหาวิทยาลัย หรือได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการ สอนในมหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรองและได้ ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปีในมหาวิทยาลัยหรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี
- (3) ได้ปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัย หรือได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการ สอนในมหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรองและได้ ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสืบห้าปีในมหาวิทยาลัยหรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา อื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี หรือ
- (4) ได้ปริญญาจากมหาวิทยาลัย หรือได้ปริญญาหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอน ในมหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรองและได้ ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดีเป็นพิเศษในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย

มาตรา 32 รองศาสตราจารย์ต้องมีคุณวุฒิดังนี้

- (1) ได้ปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัย หรือได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มี การสอนในมหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัย หรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน อุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี
- (2) ได้ปริญญาโทจากมหาวิทยาลัย หรือได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการ สอนในมหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และ ได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดปีในมหาวิทยาลัย หรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา อื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี หรือ
- (3) ได้ปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัย หรือได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการ สอนในมหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และ ได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปีในมหาวิทยาลัย หรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา

คื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี มาตรา 33 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ต้องมีคุณวุฒิดังนี้

- (1) ได้ปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัย หรือได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มี การสอนในมหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีในมหาวิทยาลัย หรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน อุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี
- (2) ได้ปริญญาโทจากมหาวิทยาลัย หรือได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการ สอนในมหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และ ได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีในมหาวิทยาลัย หรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา อื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี
- (3) ได้ปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัย หรือได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการ สอนในมหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และ ได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดปีในมหาวิทยาลัย หรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา อื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี

มาตรา 34 อาจารย์ประจำต้องมีคุณวุฒิได้ปริญญาจากมหาวิทยาลัย หรือได้ปริญญาหรือ เทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือเป็นผู้มีความ ชำนาณในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย

อาจารย์พิเศษนั้น อธิการบดีจะได้แต่งตั้งขึ้นแต่ละปีการศึกษา ตามคำแนะนำของคณบดี หรือผู้อำนวยการ แล้วแต่กรณี จากบุคคลซึ่งมีคุณวุฒิเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำ

หมวด 3

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา 35 ปริญญามีสามชั้น คือ

เอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด.

เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม.

เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา 36 มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญาชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 37 สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี ได้รับ ปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่งหรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองได้

มาตรา 38 สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญ่า หรือประกาศนียบัตรได้ดังนี้

- (1) ประกาศนียบัตรชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใด ภายหลังที่ได้ ปริณญาแล้ว
- (2) อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในสาขา วิชาใดที่ยังไม่ถึงปริณณา
  - (3) ประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะสาขาวิชา

มาตรา 39 มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญากิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งมหาวิทยาลัยเห็นว่า ทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ

มาตรา 40 มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดง วิทยฐานะของผู้ได้ปริญญาประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา และประกาศนียบัตรก็ได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุยวิทยฐานะ และเข็มวิทยฐานะ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะ จะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างใด ให้เป็นไปตามที่ สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา 41 สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีเครื่องแบบเครื่องหมายหรือ เครื่องแต่งกายนิสิตได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด 4

บทกำหนดโทษ

มาตรา 42 ผู้ใดใช้ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกาย นิสิตของมหาวิทยาลัย โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรของมหาวิทยาลัยโดยที่ตนไม่มี ถ้าได้กระทำ เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้หรือมีวิทยฐานะเช่นนั้นต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

บทเฉพาะกาล

มาตรา 43 สำนักงานอธิการวิทยาลัย คณะวิชา และส่วนราชการอื่นซึ่งได้จัดตั้งขึ้นแล้ว ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ.2497 อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คง อยู่ต่อไปจนกว่าจะมีประกาศทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐแบ่งส่วนราชการใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ

มาตรา 44 ในระหว่างที่ยังมิได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิ ให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการ ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็นนายกสภามหาวิทยาลัย อธิการ รองอธิการ หัวหน้าคณะวิชา และ หัวหน้าสำนักงานอธิการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย

ให้หัวหน้าสำนักงานอธิการเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย

มาตรา 45ให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งอธิการตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ.2497 อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีตามพระราชบัญญัตินี้ ต่อไปจนกว่าจะ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 46 ผู้ใดดำรงตำแหน่งในวิทยาลัยอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้ นั้นดำรงตำแหน่งนั้นต่อไปจนกว่าจะได้มีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

มาตรา 47ให้บรรดาระเบียบและข้อบังคับที่ออกตามพระราชบัณณัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ.2497 ที่เกี่ยวกับราชการของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ซึ่งใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะได้มีการวางระเบียบและออกข้อบังคับในเรื่องนั้นๆ ตามพระราช บัญญัตินี้

> ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ สัญญา ธรรมศักดิ์ นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ ทำการสอนและวิจัยในระดับอุดมศึกษามาตั้งแต่ พ.ศ.2497 ได้ผลิตบัณฑิตชั้นปริญญาตรีและ ปริญญาโทมาแล้วเป็นจำนวนมาก และยังมีโครงการที่จะผลิตบัณฑิตชั้นปริญญาเอกตามแผนการ พัฒนาการการศึกษาระยะที่ 3 (พ.ศ.2515-2519) อีกต่อไป ประกอบกับกิจการของวิทยาลัยวิชา การศึกษาได้เจริญก้าวหน้าและขยายตัวมากขึ้นทั้งในกรุงเทพมหานครและในต่างจังหวัด สมควรที่ จะยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

ราชกิจจานูเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 57ก วันที่ 4 กันยายน 2541

พระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พ.ศ.2541

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ.2541 เป็นปีที่ 53 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ รัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา า พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2541"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจา นุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2517

มาตรา 4 ให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2517 เป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็น นิติบุคคล

มาตรา 5 ในพระราชบัญญัตินี้

"มหาวิทยาลัย" หมายความว่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

"สภามหาวิทยาลัย" หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

"วิทยาเขต" หมายความว่า เขตการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่มีคณะ สถาบัน สำนัก วิทยาลัย

ศูนย์ หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ตั้งแต่สองส่วนราชการขึ้นไปตั้ง อยู่ในเขตการศึกษานั้นตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

"สภาคณาจารย์และข้าราชการ" หมายความว่า สภาคณาจารย์และข้าราชการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มาตรา 6 ให้รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี อำนาจออกประกาศทบวงมหาวิทยาลัยเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศทบวงมหาวิทยาลัยนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด 1

บททั่วไป

มาตรา 7 ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริม วิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม

มาตรา 8 มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการ ดังนี้

- (1) สำนักงานอธิการบดี
- (2) สำนักงานวิทยาเขต
- (3) บัณฑิตวิทยาลัย
- (4) คณะ
- (5) สถาบัน
- (6) สำนัก

มหาวิทยาลัยอาจให้มีวิทยาลัย ศูนย์ และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบ เท่าคณะเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา 7 เป็นส่วนราชการของมหาวิทยาลัยอีกได้

สำนักงานอธิการบดีและสำนักงานวิทยาเขตอาจแบ่งส่วนราชการเป็นกอง หรือส่วน ราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง

บัณฑิตวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานคณบดี กอง หรือส่วนราชการที่เรียก ชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง

คณะ อาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานคณบดี ภาควิชา กอง หรือส่วนราชการที่เรียก ชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาหรือกอง

สถาบัน สำนัก ศูนย์ และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ อาจ แบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานผู้อำนวยการ กอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่ากอง

วิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานผู้อำนวยการ ภาควิชา กอง หรือส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา หรือกอง

สำนักงานคณบดี สำนักงานผู้อำนวยการ กอง และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มี ฐานะเทียบเท่ากอง อาจแบ่งส่วนราชการเป็นงานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่างาน

มาตรา 9 การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกสำนักงานวิทยาเขตบัณฑิตวิทยาลัย คณะ สถาบัน สำนัก วิทยาลัย และศูนย์ หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้ ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

การแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานคณบดี สำนักงานผู้อำนวยการ ภาควิชา กอง และ ้งานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา กอง หรืองาน ให้ทำเป็น ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย

มาตรา 10 ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 มหาวิทยาลัยจะรับสถาบันการศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันวิจัยอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยก็ได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือ ประกาศนียบัตรชั้นใดชั้นหนึ่งแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือยกเลิกการสมทบซึ่งสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัย ให้เป็น ไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และให้ทำเป็นประกาศทบวงมหาวิทยาลัย

การควบคุมสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยที่เข้าสมทบในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไป ตามข้องเงคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา 11 นอกจากเงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัย คาจมีรายได้ ดังนี้

- (1) เงินผลประโยชน์ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และค่าบริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย
- (2) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย
- (3) รายได้หรือประโยชน์ที่ได้จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย
- (4) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุซึ่งมหาวิทยาลัยปกครอง ดูแล หรือใช้ประโยชน์
  - (5) รายได้หรือผลประโยชน์อื่น ๆ

ให้มหาวิทยาลัยมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์จาก ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สิน ลื่น

รายได้ของมหาวิทยาลัยรวมทั้งเบี้ยปรับที่เกิดจากการดำเนินการตามวัตถประสงค์ของ มหาวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและ กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ เว้นแต่เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญา ลาศึกษาและเบี้ยปรับ ที่เกิดจากการผิดสัญญาซื้อทรัพย์สินหรือสัญญาจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณ

มาตรา 12 บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยได้มาโดยมีผู้อุทิศให้หรือได้มาโดยการ ชื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของมหาวิทยาลัยตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไม่ถือเป็นที่ ราชพัสดุและให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

มาตรา 13 บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยจะต้องจัดการเพื่อประโยชน์ ภายในขอบวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา 7

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัยจะต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศให้ กำหนดไว้และต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

หมวด 2

การดำเนินการ

มาตรา 14 ให้มีสภามหาวิทยาลัยประกอบด้วย

- (1) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
- (2) กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิการบดี และประธานสภาคณาจารย์ และข้าราชการ
- (3) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหกคน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการวิทยาลัย และผู้อำนวยการศูนย์ หรือ หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ
- (4) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนห้าคน ซึ่งเลือกตั้งจากคณาจารย์ประจำของ มหาวิทยาลัย ซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (3)
- (5) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบสี่คน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรด เกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย โดยคำแนะนำของอธิการบดี

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการและเลขานุการสภามหาวิทยาลัย โดยคำแนะนำของ อธิการบดี

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายก สภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัยเมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติ หน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ ทรงคุณวุฒิตาม (5) คุณสมบัติของผู้เลือก ผู้รับเลือกตั้ง และผู้เลือกตั้ง ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธี การเลือกและเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (3) และ (4) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของ มหาวิทยาลัย

มาตรา 15 นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา 14 (3) (4) และ (5) มีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง หรืออาจได้รับ เลือกหรือได้รับเลือกตั้งใหม่อีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่ง นายกสภามหาวิทยาลัย และ กรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา 14 (3) (4) และ (5) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(า) ตาย

- (2) ลาออก
- (3) มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ถอดถอน เพราะขาดคุณสมบัติของการเป็น นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ
  - (4) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประเภทนั้น

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา 14 (3) (4) หรือ (5) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือได้มีการ เลือกหรือเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือได้รับ เลือกหรือได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา 14 (3) (4) หรือ (5) พ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมิได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภา มหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือยังมิได้เลือกหรือเลือกตั้งกรรมการ สภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่ ให้นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งพ้นจาก ตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือได้มีการเลือกหรือเลือกตั้งกรรมการสภา มหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่แล้ว

ในกรณีที่กรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งได้รับเลือกหรือเลือกตั้งตามมาตรา 14(3) และ (4) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระไม่เกินเก้าสิบวัน สภามหาวิทยาลัยจะไม่ให้มีการเลือกหรือเลือกตั้ง กรรมการสภามหาวิทยาลัยขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

มาตรา า6 สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของ มหาวิทยาลัยและโดยเฉพาะให้มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

- (1) วางนโยบายของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ แก่สังคมและการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- (2) วางระเบียบและออกข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และอาจมอบให้ส่วนราชการใดใน มหาวิทยาลัยเป็นผู้วางระเบียบและออกข้อบังคับสำหรับส่วนราชการนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้
  - (3) อนุมัติให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร
- (4) พิจารณาการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกสำนักงานวิทยาเขต บัณฑิตวิทยาลัย คณะ สถาบัน สำนัก วิทยาลัย และศูนย์ หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ รวมทั้งการแบ่งส่วนราชการของส่วนราชการดังกล่าว
- (5) อนุมัติการรับสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยหรือ การยกเลิกการสมทา
- (6) พิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่ทบวง มหาวิทยาลัยกำหนด
- (7) พิจารณาเสนอเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งและถอดถอนอธิการบดี ศาสตราจารย์และศาสตราจารย์พิเศษ

- (8) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการวิทยาลัย และผู้อำนวยการศูนย์ หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่าคณะ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์พิเศษ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ
  - (๑) อนุมัติงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย
- (10) วางระเบียบและออกข้อบังคับต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารงาน การเงิน และทรัพย์สิน ของมหาวิทยาลัย
- (11) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเพื่อ มอบหมายให้ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งอันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย
- (12) พิจารณาและให้ความเห็นชอบในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยตามที่ อธิการบดีเสนอ และอาจมอบหมายให้อธิการบดีปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งอันอยู่ในอำนาจและ หน้าที่ของสภามหาวิทยาลัยก็ได้
  - (13) หน้าที่อันเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มิได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ มาตรา 17 การประชุมสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา 18 ให้มีสภาคณาจารย์และข้าราชการประกอบด้วยกรรมการ ซึ่งคณาจารย์ประจำ และข้าราชการของมหาวิทยาลัยเลือกตั้งจากคณาจารย์ประจำและข้าราชการของมหาวิทยาลัย

สภาคณาจารย์และข้าราชการมีหน้าที่ให้คำปรึกษาและข้อแนะนำในกิจการของ มหาวิทยาลัยต่ออธิการบดี และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่อธิการบดีมอบหมาย

องค์ประกอบ จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้ง วาระการดำรง ตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนการประชุมและการคำเนินงานของสภา คณาจารย์และข้าราชการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา 19 ให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของ มหาวิทยาลัยและจะให้มีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดี และผู้ช่วย อธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดี มคบหมายก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการบังคับบัญชา ให้ถือว่าอธิการบดีเป็นอธิบดี รองอธิการบดีเป็น รองอธิบดีและผู้ช่วยอธิการบดีเป็นผู้ช่วยอธิบดีตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมายอื่น

มาตรา 20 อธิการบดีนั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภา มหาวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง

อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกก็ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมีได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคสอง อธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (า) ตาย
- (2) ลาออก

- (3) ถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง
- (4) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิด อันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (5) ถูกให้ออกจากราชการเพราะเหตุมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนทางวินัย คย่างร้ายแรง
  - (6) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดทอน

รองอธิการบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากผู้มี คุณสมบัติตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง

ผู้ช่วยอธิการบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากข้าราชการพลเมืองในมหาวิทยาลัย ซึ่งมี คุณสมบัติตามมาตรา 21 วรรคสอง และให้อธิการบดีมีอำนาจถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดีด้วย

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย มาตรา 21 อธิการบดีและรองอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติได้ปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือ เทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอน หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษา อื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองหรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย หรือดำรงตำแหน่ง หรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์

ผู้ช่วยอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติได้ปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้าน การบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัย รับรอง

มาตรา 22 อธิการบดีมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- (1) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ของทางราชการและของมหาวิทยาลัย รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย
- (2) ควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการและของมหาวิทยาลัย
- (3) จัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัย และปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน รวมทั้งติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย
- (4) รักษาระเบียบวินัย จรรยาบรรณ และมารยาทแห่งวิชาชีพของข้าราชการพลเรือนใน มหาวิทยาลัย และส่งเสริมกิจการนิสิต
- (5) เสนอแผนดำเนินงานและงบประมาณประจำปี ตลอดจนรายงานประจำปีเกี่ยวกับ กิจการด้านต่างๆ ของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย
  - (6) เป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั่วไป
- (7) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย หรือตามที่สภา มหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา 23 ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้รองอธิการบดี เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็น ผู้รักษาราชการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดี ซึ่งมีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษา ราชการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีหรือไม่มีผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีตามความ ในวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง เป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี และให้นำมาตรา 37 วรรคสอง มาใช้บังคับโดย อนุโลม

มาตรา 24 ในวิทยาเขตหนึ่ง ให้มีรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบ การบริหารงานของวิทยาเขตนั้นแทนอธิการบดีตามที่ได้รับมอบหมาย และจะให้มีผู้ช่วยอธิการบดี ประจำวิทยาเขตเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกจำนวนหนึ่ง

มาตรา 25 ในวิทยาเขตหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการประจำวิทยาเขตประกอบด้วยรอง อธิการบดีประจำวิทยาเขตเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกจำนวนหนึ่ง

ให้คณะกรรมการประจำวิทยาเขตแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์การได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง ของกรรมการ และการประชุมของคณะกรรมการประจำวิทยาเขต ให้เป็นไปตามข้อบังคับของ มหาวิทยาลัย

มาตรา 26 คณะกรรมการประจำวิทยาเขตมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- (1) ให้คำปรึกษาและข้อแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของวิทยาเขตแก่อธิการบดี
- (2) ประสานงานระหว่างบัณฑิตวิทยาลัย คณะ สถาบัน สำนัก วิทยาลัย ศูนย์ และส่วน ราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะภายในวิทยาเขต
- (3) พิจารณาเสนอการออกระเบียบปฏิบัติของวิทยาเขตต่ออธิการบดี และวางระเบียบ หรือออกข้อบังคับอื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย
- (4) พิจารณาเสนอแผนพัฒนา แผนงาน และงบประมาณประจำปีของส่วนราชการต่าง ๆ ของวิทยาเขตต่ออธิการบดี
  - (5) ปฏิบัติงานอื่นตามที่อธิการบดีมอบหมาย

มาตรา 27 ในบัณฑิตวิทยาลัย ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของ บัณฑิตวิทยาลัย และจะให้มีรองคณบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดเพื่อทำหน้าที่และรับ ผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้

คณบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากผู้ได้รับปริญญา ชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัยหรือ สถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

รองคณบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดีจากผู้มีคุณสมบัติเช่นเดียว

กับคณบดีและให้อธิการบดีมีอำนาจถอดถอนรองคณบดีโดยคำแนะนำของคณบดี

คณบดีมีวาระดำรงตำแหน่งสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกิน สองวาระติดต่อกันมิได้ และให้นำมาตรา 20 วรรคสาม (1) (2) (3) (4) และ (5) มาใช้บังคับกับ การพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระของคณบดีโดยอนุโลม

การรักษาราชการแทนคณบดี ให้นำมาตรา 23 มาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา 28 ในบัณฑิตวิทยาลัย ให้มีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยประกอบด้วย คณบดีเป็นประธานกรรมการ และกรรมการคื่นคีกจำนวนหนึ่ง มีคำนาจและหน้าที่บริหารงานขคง ข้อมพิตวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจาก ตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนอำนาจและหน้าที่ และการประชุมของคณะกรรมการประจำ บัณฑิตวิทยาลัย และการจัดระบบบริหารงานในบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของ มหาวิทยาลัย

มาตรา 29 ในคณะหนึ่ง ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะ และ ให้มีรองคณบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดี มอบหมายก็ได้

คุณสมบัติ การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณบดีและ รองคณบดีตามวรรคหนึ่ง และการรักษาราชการแทน ให้นำมาตรา 27 มาใช้บังคับโดยอนโลม

มาตรา 30 ในคณะหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการประจำคณะ ประกอบด้วยคณบดีเป็นประธาน กรรมการ และกรรมการอื่นอีกจำนวนหนึ่ง

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้น จากตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนการประชุมของคณะกรรมการประจำคณะและการจัดระบบ บริหารงานในคณะ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา 31 คณะกรรมการประจำคณะมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- (1) วางนโยบายและแผนงานของคณะให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย
- (2) พิจารณาหลักสูตรและรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับคณะเพื่อเสนอต่อสภา มหาวิทยาลัย
- (3) พิจารณาวางระเบียบ และออกข้อบังคับภายในคณะตามที่สภามหาวิทยาลัยมคบ หมายหรือเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย
- (4) พิจารณาเสนอเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำในคณะต่อ มหาวิทยาลัย
  - (5) จัดการวัดผล ประเมินผล และควบคุมมาตรฐานการศึกษาของคณะ
  - (6) ส่งเสีรมงานวิจัย งานบริการวิชาการแก่สังคม และงานทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
  - (7) ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นแก่คณบดี

- (8) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของคณะหรือตามที่อธิการบดีมอบหมาย
- (9) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อดำเนินการใด ๆ อันอยู่ใน อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการประจำคณะ

มาตรา 32 ในกรณีที่มีการแบ่งภาควิชาหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ภาควิชาในคณะ ให้มีหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ภาควิชาเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของภาควิชาหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่ มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา และจะให้มีรองหัวหน้าภาควิชาหรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่อ อย่างอื่นที่มีฐานะเทีบเท่าภาควิชาคนหนึ่งหรือหลายคน เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่อ หลายคน เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่อ อย่งอื่นที่มีฐานะหรือเทียบเท่าภาควิชามอบหมายก็ได้

หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา และรองหัวหน้าภาควิชาหรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชานั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดีจากผู้มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับคณบดี และให้ อธิการบดีมีอำนาจถอดถอนหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่าภาควิชาและรองหัวหน้าภาควิชาหรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทีบเท่าภาควิชาด้วย

หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชามี วาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อ กันมิได้และให้นำมาตรา 20 วรรคสาม (1) (2) (3) (4) และ (5) มาใช้บังคับกับการพ้นจาก ตำแหน่งก่อนวาระของหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบ เท่าภาควิชาโดยอนุโลม

การรักษาราชการแทนหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มี ฐานะเทียบเท่าภาควิชา ให้นำมาตรา 23 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา ให้นำมาตรา 23 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา พ้นจากตำแหน่ง ให้รองหัวหน้าภาควิชาหรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่าภาควิชาพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา 33 ในสถาบันหรือสำนักหนึ่ง ให้มีผู้อำนวยการสถาบันหรือผู้อำนวยการสำนัก เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสถาบันหรือสำนักนั้นแล้วแต่กรณี และจะให้มีรองผู้ อำนวยการสถาบันหรือรองผู้อำนวยการสำนักตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดเพื่อทำหน้าที่ และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการสถาบันหรือผู้อำนวยการสำนักมอบหมายก็ได้

คุณสมบัติ การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการ

สถาบันหรือผู้อำนวยการสำนัก รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งของตำแหน่งดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง และการ รักษาราชการแทน ให้นำมาตรา 27 มาใช้บังคับโดยอนโลม

มาตรา 34 ในสถาบันและสำนักแต่ละแห่ง ให้มีคณะกรรมการประจำสถาบัน หรือสำนัก แล้วแต่กรณี มีอำนาจและหน้าที่บริหารงานของสถาบันหรือสำนักนั้น

การกำหนดองค์ประกอบ อำนาจและหน้าที่ และการประชุมของคณะกรรมการประจำ สถาบันและสำนัก ตลอดจนจำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ และการจัดระบบบริหารงานในสถาบันและสำนัก ให้เป็นไป ตามข้อขังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา 35 ในกรณีที่มหาวิทยาลัยมีวิทยาลัย ศูนย์ หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่ มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้มีผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการศูนย์ หรือหัวหน้าส่วนราชการที่ เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของวิทยาลัย ศูนย์ หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ แล้วแต่กรณี และจะให้มีรองผู้อำนวย การวิทยาลัย รองผู้อำนวยการศูนย์หรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบ เท่าคณะตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการ วิทยาลัย ผู้อำนวยการศูนย์ หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ มอบหมายก็ได้

คุณสมบัติ การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการ วิทยาลัย ผู้อำนวยการศูนย์ หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งตามวรรคหนึ่งและการรักษาราชการแทน ให้นำมาตรา 27 มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

ในกรณีที่มีการแบ่งภาควิชาหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาค วิชาในวิทยาลัยให้นำมาตรา 32 มาใช้บังคับโดยอนโลม

มาตรา 36 ในวิทยาลัย ศูนย์ และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ แต่ละแห่ง ให้มีคณะกรรมการประจำวิทยาลัย ศูนย์ หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่าคณะ แล้วแต่กรณี มีอำนาจและหน้าที่บริหารงานของวิทยาลัย ศูนย์ หรือส่วนราชการที่ เรียกขื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะนั้น

การกำหนดองค์ประกอบ อำนาจและหน้าที่ และการประชุมของคณะกรรมการประจำ วิทยาลัย ศูนย์ และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ตลอดจนจำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ และการจัดระบบบริหารงานในวิทยาลัย ศูนย์ และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบ เท่าคณะ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา 37 ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้า ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองและ ผู้ช่วยของตำแหน่งดังกล่าว จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอยู่หนึ่งตำแหน่งแล้ว จะรักษาราชการแทนตำแหน่งอื่นอีก ตำแหน่งก็ได้ แต่ต้องไม่เกินหกเดือน

มาตรา 38 ให้มีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภา มหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วน ราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา ทั้งนี้ ตามวิธีการที่กำหนดโดยข้อ บังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา 39 เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการในบัณฑิตวิทยาลัย คณะ สถาบัน สำนัก วิทยาลัย ศูนย์ และภาควิชา หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติการ หรือการดำเนินการอื่นใดที่อธิการบดีจะ พึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบ อำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ อธิการบดีจะมอบอำนาจโดยทำเป็น หนังสือให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ และหัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าส่วนราชการที่ เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดีเฉพาะใน ราชการของส่วนราชการนั้น ก็ได้

ให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจและหน้าที่ตามที่อธิการบดีกำหนด

มาตรา 40 ให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนหรือผู้รักษาราชการแทนตามมาตรา 19 มาตรา 23 มาตรา 24 มาตรา 27 มาตรา 29 มาตรา 32 มาตรา 33 และมาตรา 35 มีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ผู้ดำรง ตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจและหน้าที่อย่างใด ให้ผู้ปฏิบัติราชการแทน หรือผู้รักษา ราชการแทน ทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่าง ที่ปฏิบัติราชการแทน หรือรักษาราชการแทนด้วย แล้วแต่กรณี

หมวด 3

ตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา 41 คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการดังนี้

- (1) ศาสตราจารย์
- (2) รองศาสตราจารย์
- (3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (4) อาจารย์

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนคณาจารย์ประจำตามวรรคหนึ่งให้

เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย

มาตรา 42 ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำ ของสภามหาวิทยาลัยจากผู้ซึ่งมิได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย

คุณสมบัติและหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของ มหาวิทยาลัย

มาตรา 43 สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมิได้เป็นคณาจารย์ ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้โดยคำ แนะนำของอธิการบดี

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมิได้เป็นคณาจารย์ประจำของ มหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์พิเศษโดยคำแนะนำของคณบดี ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนราชการที่ เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ แล้วแต่กรณี

คุณสมบัติและหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และคาจารย์พิเศษตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา 44 ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษ และพ้น จากตำแหน่งโดยไม่มีความผิด สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขา วิชาที่ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติและหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย

มาตรา 45 ให้ผู้เป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รอง ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ มีสิทธิใช้ ชื่อศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ แล้วแต่กรณี เป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดง วิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้อักษรย่อดังนี้ ศาสตราจารย์ ใช้คักษรย่อ ศ. ศาสตราจารย์พิเศษ ใช้อักษรย่อ ศ.(พิเศษ) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ใช้อักษรย่อ ศ.(เกียรติคุณ) รองศาสตราจารย์ ใช้อักษณย่อ รศ. รองศาสตราจารย์พิเศษ ใช้อักษรย่อ รศ.(พิเศษ) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ใช้อักษรย่อ ผศ. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ใช้อักษรย่อ ผศ.(พิเศษ)

หมวด 4

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยุฐานะ

มาตรา 46 ปริญญามีสามชั้น คือ ปริญญาเอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด. ปริญญาโท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม. ปริญญาตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา 47 มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญาชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 48 สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีได้รับ ปริญญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง หรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองได้

มาตรา 49 สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับให้มีประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตรสำหรับสาขาวิชาใดได้ ดังนี้

- (1) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง ภายหลังที่ได้รับปริญญาแล้ว
- (2) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง ก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี
  - (3) ประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

มาตรา 50 มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญากิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็น ว่าทรงคณวฒิสมควรแก่ปริญญานั้นๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำ ผู้ดำรง ตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในขณะที่ดำรงตำแหน่งนั้นมิได้

ชั้น สาขาของปริญญากิตติมศักดิ์ และหลักเกณฑ์การให้ปริญญากิตติมศักดิ์ให้เป็นไปตาม ข้องเงคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา 51 มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครุยวิทยฐานะหรือเข็มวิทยฐานะเป็น เครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และ ประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครุยประจำตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย ครุยประจำ ตำแหน่งผู้บริหาร และครุยประจำตำแหน่งคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไข อย่างใดให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา 52 สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย และเครื่อง แต่งกายนิสิตได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด 5

บทกำหนดโทษ

มาตรา 53 ผู้ใดใช้ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครุยประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายนิสิตของมหาวิทยาลัย โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมี ตำแหน่งปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรของมหาวิทยาลัย โดยที่ตนไม่มีถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิจะใช้หรือมีตำแหน่งหรือมีวิทยฐานะเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหาเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา 54 ให้ผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยอยู่ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปฏิบัติหน้าที่นายกสภามหาวิทยาลัยและ กรรมการสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นายกมหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ และมีการเลือกและเลือกตั้ง กรรมการสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุมของสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา 17 ให้ นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2517 ว่าด้วยเรื่องนี้มาใช้ บังคับไปพลางก่อน

มาตรา 55 ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา ของมหาวิทยาลัยอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ดำรงตำแหน่งต่อไปจน ครบวาระ

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยของผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอยู่ในวันที่พระราช บัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง จะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา 56 การนับวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้า ภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา ให้นับ วาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้เป็นวาระแรก

มาตรา 57 ให้ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการประจำ บัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการประจำสถาบัน และคณะกรรมการประ จำสำนักอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ มีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการประจำสถาบัน และคณะกรรมการประจำสำนักตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาตรา 58 ให้ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รอง ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ ประจำของมหาวิทยาลัยอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา มีฐานะเป็น ศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยต่อไปตามพระ ราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา เป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้จนครบกำหนด เวลาที่ได้รับแต่งตั้ง

มาตรา 59 ให้ผู้ได้รับเกียรติบัตรชั้นสูงตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2517 เป็นผู้ได้รับประกาศนียบัตรบัณฑิตตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 60 ในระหว่างที่ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกา ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย และข้อ บังคับเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำพระราชกฤษฎีกาประกาศทบวงมหาวิทยาลัยระเบียบ และข้อบังคับซึ่งออกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2517 ที่ใช้อยู่ในวันที่ พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปริมาณงานของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2517 ได้เพิ่มมากขึ้น ทำให้โครงสร้างของมหาวิทยาลัยที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถรองรับ ภารกิจของมหาวิทยาลัยได้ และเกิดข้อจำกัดในการดำเนินงานสมควรปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจ และหน้าที่ และระบบบริหารงานของมหาวิทยาลัยเสียใหม่ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความ เจริญก้าวหน้าของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีความคล่องตัวในในการบริหารงาน สามารถให้บริการทางการศึกษาได้อย่างกว้างขวางและสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการให้การศึกษา การส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง การสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และ ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมได้ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้